

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (1059) 1970 GEGUZĖS - MAY 14

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Nuomonės ir akmenys

Gyvename Amerikos universitetų studentų riaušių, demonstracijų, smurto laikotarpiu. Jau kelinti metai sklinda Amerikos universitetuose protesto bei revoliucijos dvasia. Tiesa, nėra tai vien Amerikos išradimas — Europos universitetuose, ypač Prancūzijoje ir V. Vokietijoje, taipgi netrūksta protesto nuotaikų. Protesto bei revoliucijos dvasia tapo aplamai jaunimo laikysena ir net mada. Jaunieji dabar protestuoja prieš viską, ypač prieš bet kokią autoritetą — tėvų, mokytojų, kunigų, policininkų, teisėjų ir t. t. Esą reikia kovoti prieš esamą tvarką — „establishment“. Kodėl reikia, retas kuris gali paaiškinti, o dar labiau formuluoti. Net ir iš tų pareiškimų, kurie skelbiami spaudoje, matyti, kad nei protestui, nei juo labiau revoliucijai nėra pagrindo. Pastarasis atsiranda jaunų žmonių vaizduotėje, kurioje dirbtinai kurstoma protesto nuotaika. Noras tampa minties tėvu, juoba, kad protestas vaizduojamas kaip jaunatviškos drąsos išraiška, kaip savotiškas didvyriškumas. Apie jį prapliumpa kalbėti didžioji spauda, radijas, televizija. Ir kas gi Amerikoje nenori patekti į pirmuosius dienraščių puslapius, į televizijos ekranus? Būna netgi tokių, kurie padaro kriminalinį nusikaltimą, kad pagarsėtų. Jaunimo protesto kurstytojai nėra išskirtinai šio tipo žmonės, bet jie išnauja taip pat studentijos norą būti pažangiais. Universitetas, kurio studentai nedemonstruoja, nekelia riaušių, neorganizuoja smurto veiksmų, laikomas atsilikusi. Juo didesnės riaušės, juo „pažangesni“ studentai. Seniau tokį prestižą sudarydavo futbolo komandos, o dabar — riaušininiai.

Esant tokiai protesto nuotakai, nesunku pakišti jaunimui patrauklius taikinius. Vienur protestuojama prieš valgyklos maistą, kitur — prieš profesorius, prieš universiteto vadovybę, trečiur — prieš krašto valdžią. Amerikos jaunimui buvo parinktas Vietnamo taikiny, kuris daug ką suvilijo. Kad tai iš šalies pakaitas taikiny, matyti jau iš to, jog visą laiką demonstracijos būna koordinuotos ir tai viena linke — prieš savo krašto teisėtą vyriausybę, prieš savus karius. Dar niekas nedemonstravo prieš Amerikos karių žudymą, jų užpuolimą, jų lakūnų kankinimą. Garsiai buvo šaukta prieš amerikiečių karių įvykdytus žiaurumus, bet niekas neprotestavo prieš S. Vietnamo žiaurumus. Reikia, yra slapta, koordinuojanti ranka, siekianti ne tikti Amerikos, bet ir kitų kraštų universitetus. Niekas neskelbia, kas yra toji ranka. Kad ji yra prokomunistinė, nėra abejonės, nes veikia komunizmo naudai. Pridengtu būdu ji pakiša taikos idealą universitetų studentams kaip kažką kilnaus, nors iš esmės tai yra „pax sovietica“, t. y. sovietinė taika. Laisvame krašte opozicija yra demokratinės santvarkos dalis, bet kai ji tampa nebe valdžios, bet pačios valstybės opozicija, ji pasidaro priešio talkininkė. Taip įvyko pvz. su Amerikos žymia studentijos dalimi. Ji pasitarinėjai priešui, kenkdamas savo gimtojo krašto interesams. Teisingai prez. R. Niksonas pastebėjo, kad Amerika įveikti gali tik amerikiečiai. Ir tai vyksta tokiam krašte, kur studentija turi geriausias sąlygas, didžiausią laisvę, bet stokoja moralinio ir tautinio principumo. Tai jaunimas, kuris pažįsta tik individualinę savo laisvę, kuriam mažai terūpi pats pylimas, saugojas tą laisvę.

Dėl šitokios laikysenos kaltas ne vien jaunimas. Jis nenukrito iš dangaus ir netapo protesto nešėjais per vieną dieną. Jeigu šiandien universitetai skundžiasi savo jaunimui ir jam tvarkyti kviečia ne tik policiją, bet ir kariuomenę, tai labai didelis kaltis kaltis patys. Ne kas kitas, Amerikos mokyklos, ypač augstosios, tokia linke išauklėjo savo mokinius. J. Dewey sistemos dvasia persunkė visa Amerikos auklėjimą. Ji rūpinasi ne tiek pačia tiesa, kiek jos subjektivių įieškojimą. Jai svarbiau ne tiesa, bet nuomonė. Išskeldama individo laisvę, nuomonės kulta, ji nustūmė objektyvią tiesą į antrąjį vietą. Tokiai sistemai užtenka nuomonės, ieigu žmogus ją gyvena. Esant tokiai silpnai pagrįstai pasaulėžiūrai ar visai jos nesant, nesunku buvo įsiskverbti žmonėms su tvirtom idėjom ir jomis užkrėsti svyrtojančius bei įieškančius Amerikos studentus. I universitetų profesūras sugužėjo asmenys, nešini marksistinėm ir giminėm idėjom a la Marcuse. Tokių mokytojų dėka Amerikos universitetų dauguma pasuko liberalin kairėn. Jų ligi šiol ugdytos nuomonės pasklidę gatvėse ir pavirto akmenimis, nukreiptais į savo karius, pareigūnus, profesorius. Jei šiandien studentai degina savo universitetų patalpas, iš esmės kaltas ne Vietnamas, ne prez. R. Niksonas, bet pirmiausia mokytojai, kurie išauklėjo tokią generaciją. Ji klasėse naskleistas idėjos pavirto liepsnomis, naikinančiomis šimtmečių institucijas. Ateiti gali pakeisti sveikais elementais tvilnės daugumos eilėse ir tie, kurie praragės tragiškų pasekmių sukrėsti. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI

VEL PAŠTININKŲ STREIKAS?

Kanadai gresia trečias paštininkų streikas pastarųjų penkerių metų laikotarpyje. Unijos atmetė valdžios tarpininko teisejo R. Lippe kompromisinį pasiūlymą pasirašyti pusterčių metų galiojančią sutartį, kuri valandinį paštininkų atlyginimą būtų padidinusi \$0.50. Kadangi senoji sutartis yra pasibaigusi 1969 m. spalio 1 d., \$0.20 priedai paštininkams būtų buvęs sumokėtas nuo šios datos. Unijų atstovai reikalauja dvejų metų sutarties ir \$0.60 valandinio atlyginimo padidinimo, kurio \$0.30 turėtų būti mokamas nuo 1969 m. spalio 1 d. Derybos bus tęsiamos, tačiau tenka labai abejoti, ar pavyks susitarti iki gegužės 19 d. Tada paštininkai balsavimo keliu turės pasirinkti valdžios pasiūlymą priėmimą arba streiką. Paštininkų unijos Toronto skyriuje jau ruošiami plakatai streikui. Kadangi dabartinis paštininkų atlyginimas nėra žemas, streikas Kanados visuomenę greičiausiai nustatytų prieš paštininkus, kurių patarnavimas pastaruoju metu yra skandalingai kritęs. Nepaisydamas vėliško paštininkų paslaugų tempo, pašto ministeris E. Kierans jau planuoja jų nabranginimą sekančiais metais. Konkretūs detalės tuo tarpu nėra paskelbtos. Mokestis pašto siuntom turėjo būti pakel-

tas jau šiemet, bet pakėlimo teko atsisakyti dėl kovos prieš infliaciją. Naujasis Kvebeko premjeras R. Bourassa, dar neperėmęs valdžios, pradėjo karpyti provincijos išlaidas. Pirmoji auka buvo kvebekiečių baletų grupė „Les Grand Ballets Canadiens“, turėjusi atlikti Kvebeko Dienos programą pasaulinėje parodoje Osakoje. Ju keliuonė Japonijon Kvebeko išdui būtų atsiję \$103.000. Baletas gastrolių buvo atšauktos dėl perdidelių išlaidų. R. Bourassa panaikino ir rinkimus pralaimėjusio premjero J. Bertrando nutarimą valdžios nuosavybės perimti Montrealio viešbutį Queen's Hotel, už kurį jis buvo sutikęs sumokėti milijoną dolerių daugiau nei prašė savininkai. Šią savaitę perėmęs premjero pareigas, R. Bourassa pirmiausia planuoja atkreipti dėmesį į gausų būrį gerai apmokamų visokių asistentų ministerijoje, kurių skaičius padvigubėjo pastarųjų pusantru metų laikotarpyje. Atrodo, J. Bertrando tautinės vienybės partija, pataikaudama savo šalininkams, buvo susikūrusi perdidelį gerai apmokamų biurokratų aparatą, nekreipdama dėmesio į provincijos ekonominę būklę.

Premjeras P. E. Trudeau pradėjo 19 dienų viešnagę Ramio-

Egzaminų metu ir pieštukas saldas... O po egzaminų smagu šokti ir dainuoti (Vasario 16 gimnazijon). Darbas dažnai būna kartus, bet jo vaisiai — saldūs

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Opozicija kertasi su vyriausybe

J. KAIRYS

Kiekviename žmonių junginyje pasitaiko didesnė ar mažesnė opozicija. Ypač ji yra užtikinama valstybiniam gyvenime. Bet opozicija yra būtina — be jos įvyktų tam tikras sustingimas ir gal net išsigimimas. Kai buvusi koalicija V. Vokietijoje turėjo silpną opoziciją (laisvuosius demokratius), tai tuometinis kancleris Kiesingeris nusiskundavo jos silpumui.

Opozicijos vaidmuo valstybės gyvenime nėra vien kritikuoti vyriausybę, jos darbus; būna reikalu, kuriuos ji gali paremti bei jiems pritariti ir pan. Tokiu opozicijos ėjimu galima sutikti ypač nuo seno demokratiskai besitvarkančiuose kraštuose. Jų buvo ir V. Vokietijoje, bet pastaruoju metu tarp pozicijos ir opozicijos nesutartiniai didėja. Šiuo metu jie liečia pirmoje eilėje užsienio, vidaus ir Europos politikos reikalus.

Vyriausybės politika

Dabartinė V. Vokietijos vyriausybė, susidedanti iš socialdemokratų ir laisvųjų demokratų, užsienio ir vidaus politikoje pasuko į Maskvą, į Lenkiją ir R. Vokietiją. Čia ji yra užsibrėžusi pasiekti atoslūgio, sukurti taikingą sugyvenimą, saugumą Europoje ir pan. Savo užbrėžto tikslo siekdama, ji pradėjo kalbinti Maskvą, Varšuvą ir pagaliau R. Berlyną. Be kitų dalykų, Bonna siūlo visiems sudaryti su ja nepulimui sutartis. R. Vokietijai ji siekia palengvinti ten gyvenantiems vokiečiams.

Su Maskva jau įvyko keli pasitarimai. Kad jų turinys būtų paskelbtas viešai, neteko pastebėti, bet, pažįstant Maskvos pomėgį prekiauti tautomis, reikia manyti, jog iš Bonnos ji užsibrėžė labai daug.

Per pasitarimus su Varšuva pastaroji reikalavo ir tebereikalauja, kad Bonna pirmoje eilėje pripažintų Lenkijai Oderio Neisės sieną. Šis reikalavimas yra senas ir neslepiamas. Kokie kiti klausimai buvo keliami pasitarimuose, neskelbiama. Reikalo vandenyno kraštuose. I kelionės tvarkaraštį yra įtrauktas lankymasis pasaulinėje parodoje Osakoje, susitikimas su Japonijos imperatoriumi Hirohito, viešnagė Australijoje, N. Zelandijoje, Malezijoje, Singapūre ir Hong Konge. Pagrindinėmis pokalbių temomis bus Kanados bandymas užmegzti diplomatinius ryšius su komunistine Kinija, prekybos plėtimasis.

Kanados veteranų delegacija su ministru jau reikalauja J. E. Dube buvo šiltai sutikta Olandijoje II D. karo užbaigos 25 metų sukakties proga. Gen. ltn. G. Simonds vadovaujamas II kanadiečių korpusas Olandiją išlaisvino iš nacių vergijos. Žuvusių kanadiečių pagerbima kaoline organizuoja patys olandai. Iškilmeje dalyvauja kanadiečių (Nukelti 9-4 psl.)

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

J. KAIRYS

kiek manyti, kad jų buvo irgi daug. Pasitarimai nėra baigti.

Dar prieš pasitarimus su R. Berlyną Maskvos kvilingas R. Vokietijai Ulbrichtas paskelbė savo reikalavimus Bonnai. Svarbiausias jų — pripažinimas R. Vokietijos tarybų tvirtine prasme. Kiek jo reikalavimų Bonna patenkins, nežinia, nes prie tikrų pasitarimų dar neprieta. S. m. kovo 19 d. Brandto susitikimas su R. Vokietijos ministru tarbos pirmininku Stophu Erfurt buvo tik pradžia. Sekantis įvykis gegužės 21 d. Kasselyje, V. Vokietijoje.

Opozicijos laikysena

Opozicija pasisako prieš dabartinės vyriausybės pradėtus ėjimus minėtuose reikaluose. Ji buvo priešinga pasirašymui atominės energijos sutarties. Dabar ji reikalauja nepasirašyti su Maskva nepulimui sutarties, kol pastaroji neatsisakys intervencijos teisės V. Vokietijoje, neda-

Pavergtųjų tautų atstovai Vašingtone

S. m. balandžio 28-29 d. d. PET Seimo delegacija aplankė senatorius ir atstovų rūmų narius Vašingtone. V. Sidzikauskas, Lietuvos delegacijos PET organizacijos pirmininkas, pareiškė: „Balandžio 28-29 d. d. Vašingtone aplankėme 38 kongreso narius. Turėtą galvoti pasakutiniai įvykiai tarptautinėje ir šio krašto politikoje, JAV tendencija „nusiangažuoti“ Tol. Rytuose bei Europoje, naujas V. Vokietijos vyriausybės bandymas pagerinti santykius su Sovietų Sąjunga ir Varšuvos bloko nariais, ypač Lenkijos vyriausybę, padidinti Vokietijos problemas. Be to, rūpėjo pagyventi Kremliaus aktyvumą, kurio tikslas — stabilizuoti padėtį rytu bei vidurio Europoje ir gauti dabartinį Sovietų Sąjungos sienų tarptautinį pripažinimą. PET Seimo delegacija rūpėjo pareikšti kongreso vadams bei nariams savo susirūpinimą ir samprotavimus dėl Kremliaus peršamos Europos saugumo konferencijos, dėl Brežnevo apbrėžto suverenumo sampratos, be to, paskatinti kongreso akciją, ryšius su Pavergtųjų Tautų Sąjunga, su malonumu galia pasakyti, kad nepaisant visų minėtų posūkių tarptautinėje politikoje, kongrese radome didelį supratimą ir teigiamą nusistatymą vidurio bei rytu Europos klausimais. Užsienio reikalų komisijos europinei pakomisei siūlėme organizuoti apklausinėjimus vidaus bei rytu Europos klausimais, ypač ryšius su paskutiniais Varšuvos bloko vyriausybėmis bei pasiūlymams. Mums buvo pažadėta ta klausimą rimtai ir visiško palankumo dvasioje netrukus apsvastyti. Visi aplankyti kongreso nariai mūsų delegacijai pažadėjo paremti rezoliuciją dėl Brežnevo

sampratos pasmerkimo. Mums pažadėta s. m. liepos mėnesį senatorius ir atstovų rūmuose surengti debatus ryšius su Pavergtųjų Tautų Sąjunga ir, galimas dalykas, priimti atitinkamą rezoliuciją. Gavome sutikimą įrašyti „Congressional Record“ leidini mūsų įteiktą memorandumą dėl Europos saugumo konferencijos ir PET deklaraciją ryšius su II D. karo pabaigos 25 metų sukaktimi. Aplamai, savo vizitą JAV kongrese esame patenkinti.“

Ryšius su apsilankymais pas JAV kongreso narius V. Sidzikauskas priminė pasikalbėjimą su vienu iš aplankytojų kongreso nariu — John S. Monagan, Conn., 416 rezoliucijos autorium. Esą jis 1969 m. rudenį buvo tarptautinėje konferencijoje Teherane, kur turėjo pragraisųsiti su J. Paleckiu. Kaikurie atstovai J. Paleckį vadina „Lietuvos Kvislingu“. Kai amerikietis ir sovietų delegacijos susėdusios už stalo, sovietų pirmininkas pasiteiravęs, ar amerikietis turi klausimų, Monagan paprašė balso ir pareiškė, kad jo turimomis žiniomis lietuvių tauta norėtų turėti laisvus rinkimus, naudotis žodžio bei susirinkimo teisėmis, norėtų laisvai susisiekti su savo tautiečiais Vakaruose, ypač JAV-se, be to, norėtų laisvai važinėti... Iš sovietų delegacijos pusės pakeltų balsu buvo atžėta, kad amerikietis nežinaš tikrosios padėties Lietuvoje, kad jis užsiminė šmeižtais, kurių tikslas — surinkti daugiau balsų jo atstovaujamoje Connecticut valstijoje... V. Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, gegužės 1 d. išvyko Europon, kur išbus 6 savaites. Išvyko ten ir kitų pavergtųjų tautų Laisvės

Pasaulio įvykiai

JAV IR PIETŲ VIETNAMO INVAZIJA Į KAMBODIJĄ PADARĖ DIDELIŲ NUOSTOLIŲ HANOJAUS KARIAMS IR KOMUNISTAMS PARTIZANAMS. Žuvusiųjų — apie 5.000, be to, į amerikiečių rankas pateko milžiniškas kiekis municijos ir ginklų, kuriuos komunistai su dideliu vargu per eilę metų iš S. Vietnamo buvo atgavę ir savo bazes Kambodijoje. Karinės operacijos sėkmė leido prez. R. Niksonui pažadėti visų amerikiečių kariuomenės dalinių atitraukimą iš Kambodijos iki birželio pabaigos. P. Vietnamo kariuomenės šis pažadas nesaisto. Prez. N. V. Thieu jau susitarė su Kambodijos premjeru L. Nol vykdyti nuolatinės karinės operacijos rytinėje Kambodijos dalyje, kurios kontrolę jau buvo perėmę komunistai. Mekongio upe ir Kambodijos sostinę Phnom Penh iš P. Vietnamo išplaukė komunistų medžioti apie 140 patrankėlėmis ir kulkosvaisiais ginkluotų vietnamiečių ir amerikiečių laivų. Šiuo metu taipgi svarstoma Kambodijos pakrančių blokada Siamo įlankoje. Ją greičiausiai vykdys P. Vietnamo laivynas, pakankamai pajėgus užblokuoti du pagrindinius Kambodijos uostus — Ream ir buvusį Sihanukville, kuris dabar vadinamas Kompong Som. Pasirodo, per šiuos du uostus Hanojaus režimas į P. Vietnamą atsiųsdavo 80% visų karinių reikmenų. Nuo sosto nuverstas Kambodijos princas N. Sihanukas Pekinge sudarė egziliinę vyriausybę su buvusiu premjeru P. Nouth priešakyje. Šią mario-

netinę valdžią pirmoji pripažino komunistinė Kinija, nutraukusi diplomatinius ryšius su Kambodijos premjeru L. Nol vyriausybe. Kambodija Pekinge uždarė savo ambasadą, kurios pareigūnai teisėta krašto vyriausybę pripažino ne princa N. Sihanuką, bet premjerą L. Nol ministrų kabinetą, sudarytą ir patvirtintą Kambodijos parlamento. Amerikiečių invazijai į Kambodiją pasmerkti sovietų premjeras A. Kosyginas Maskvoje buvo sušaukęs spaudos konferenciją, bet iš jos didesnės naudos neturėjo, nes laikraštiniams daugiau rūpėjo įvykiai Artimuosiuose Rytuose. Neoficialiomis žiniomis, Kremliaus vadai suskato gerinti santykius su komunistine Kinija, siūlydami bendrą pagalbą teikimą S. Vietnamui, nutrauktą Maskvos ir Pekingo ideologinių nesutarimų.

SOVIETŲ LAKŪNAI

Sovietų lakūnai Egipte su „MIG-21“ tipo naikintuvais jau porą kartų iš Kairo buvo atsikridę prie Suezio kanalo, kai Izraelio aviacija puolė karinius taikinius kanalo pakrantėje. Tiesioginio susikirtimo sovietai vengė ir nemėgino traukti bombardavimo. Atrodo, jiems įsakta saugoti taikinius prie Kairo ir priešlėktuvinių „SAM-3“ raketų bazes. Prez. R. Niksonas šiuo metu svarsto galimybę parduoti didesnę skaičių „Phantom“ naikintuvų Izraeliui. Sovietų lakūnų atsiuminimas į Egiptą jam yra labai naudingas, nes JAV žydi dabar ne nebando kritikuoti invazijos į Kambodiją. Abi Kento universitete žuvusios studentės buvo žydaitės. JAV žydų reakcija labai tyli, nes jiems ši kartą rūpi „Phantom“ naikintuvų pardavimas Izraeliui.

NAUJA SUTARTIS

Praho pilyje sovietų kompartijos vadai L. Brežnevas, premjeras A. Kosyginas, čekoslovakų kompartijos I sekr. G. Husakas ir premjeras L. Strougalas pasirašė naują 20 metų politinio, ekonominio bendradarbiavimo ir karinės pagalbos sutartį. Ji pakeitė 1943 m. pasirašytą sutartį, pagal kurią Čekoslovakija buvo įsipareigojusi remti Sovietų Sąjungą kare prieš nacius Trečiąjį Reichą. Pagal naują sutartį Čekoslovakija turi ateiti į pagalbą Sovietų Sąjungai, jeigu ji būtų užpuolta. Prahoje baiminamasi, jog dėl šios sutarties Čekoslovakijos kariai gali tapti mirti Sibire, jeigu Kinija užpuolų Sovietų Sąjungą. Panašias sutartis greičiausiai turės pasirašyti ir kiti sovietų satelitai. Pirmąja buvo pasirinkta Čekoslovakija, kuri dėl sovietinės okupacijos negalėjo atmeti ne vieno sutarties paragrafo. Konservatyvieji komunistai bandė skusti L. Brežnevui kompartijos vadą G. Husaką, bet nesulaukė svecio pritarimo.

ANTRASIS FRONTAS

Daugiau sėkmės S. Vietnamas ir komunistai susilaukė antrajame fronte, kurio pagrindiniai kariai yra radikalių profesorų bei agitatorių sukurstyti JAV studentai ir netgi kaikurie kongreso nariai, drebantys dėl savo kailio ši rudenį įvyksiančiuose rinkimuose. Demonstracijų bangą sukėlė valstybinės gvardijos šūviai ir demonstruojančių studentų Ohio valstijos Kento universitete. Tragedija tenka laikyti keturių studentų — J. Miller, W. Schroeder, A. Krause, S. Scheuer žuvimą ir kitų devynių studentų sužeidimą. Gvardiečiai teisinasi, kad į juos pradėjo šaudyti studentų eilės pasislėpę šaliai. Studentai šią galimybę paneigia, bet jau pavyko nustatyti, jog vieną studentą sužeidusi kulka nebuvo išsauta iš karinio šautuvo. Tokiu atveju kyla rimtas įtarimas, jog incidentą suplanavo ir jo sąmoningai siekė juodoji agitatorių ranka. Savo tikslą agitatoriai pasiekė — tai liudija didžioji universitetų dalį nusiaubiusios studentų demonstracijos prieš prez. R. Niksoną, ypač jų žygis į Vašingtoną. Prez. R. Niksonas bandė nuraminti studentus spaudos konferencijoje padarytu pareiškimu apie JAV kariuomenės dalinių atitraukimą iš Kambodijos iki birželio pabaigos. Jis taipgi pareiškė, kad ir studentai, ir jis pats turi tą patį tikslą — taiką Vietnamo. Demonstracijų dienoms Vašingtone ankstyvą rytmetį prez. R. Niksonas su labai ribota apsauga netgi bandė užmegzti tiesioginį pokalbį su studentais prie Linkolno paminklo, bet jo pastangos nebuvo sėkmingos, nes maistaujantys studentai neturi net elementarių logikos pagrindų. Jie smerkia JAV invaziją į Kambodiją ir ne žodžiu nepasiskato prieš komunistus, kurie į tą pačią Kambodiją jau prieš keletą metų buvo infiltr-

KETVIRTIS SIMTMECIO

Prieš 25 metus buvo užbaigtas daug milijonų gyvybių pareikalavęs II D. karas. Parlamente žodį tarė Vakarų Vokietijos kancleris W. Brandtas, karo metus praleidęs kaip politinis pabėgėlis Norvegijoje, prieš Hitlerį nukreipto pogrindžio narys. Priminęs Hitlerio pradėtą karo aukas, jis įspėjo parlamentarų, kad pasaulyje dar yra daug šio karo neužgijusių žaizdų. Tai, kas vokiečiams prieš 25 metus buvo didžiausia tragedija, kitoms tautos buvo didausmo valanda, atnešusi nekantriai laukta išsilaisvinimą. Apie 4000 buvusių kalinių Dachau stovyklos krematoriume atžymėjo prieš 25 metus įvykusį grįžimą gyvenimui. Juos tada išlaisvino amerikiečių kariuomenės daliniai. Pagrindinį žodį tarė iš Bonnos atvykęs Egon Franke, ministras visų vokiečių tarpusavyje santykiams. Nors legaliai dėl Dachau koncentracijos stovyklos kaltę tenka nedaugeliui vokiečių, bet gėda yra palietusi visa tautą. E. Franke pabrėžė susirinkusiems, kad Dachau aukos visus įpareigoja pašalinti fašizmo priežastis, nutildyti dabartinius ekstremistus ir stiprinti demokratinę santvarką.

Komitetų pirmininkai — estų L. Vahter, latviu V. Hazners, albanu R. Kasnik. Ju visų kelionės tikslas — aplankyti vyriausybę ir parlamentą atstovus bei painformuoti juos apie pavergtųjų būklę ir laisvinimo pastangas. E.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiskia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Vysk. A. Deksnys, V. Euro-
pos lietuvių ganytojas, gegužės
13 d. proga paskelbė laisvą, ku-
riame sako: "Lietuvos vyskupai
tremitėje, atsiliepdami į lietuvių
tikinčiųjų prašymus ir trokš-
dami savo tautai išmesti Dievo
gailestingumo bei dangiškosios
Globėjos pagalbos, nutarė pa-
aukoti lietuvių tautą švenčia-
siajai Marijos Sirdžiai Kauno ar-
kivyskupui Juozapui Skvireckui
vadovaujant. Jie išleido bendrą
ganytojinį laisvą, pabrėždami:
"Tik Nekalčiausioji Marijos Sir-
dis gali suprasti lietuvių tautos
troškimus ir ateiti jai į pagal-
bą..." 1951 m. gegužės 13 d.,
dalyvaujant lietuvių tautos at-
stovams Romoje, Lietuva, visi
jos sūnūs bei dukterys Tėvynė-
je ir išsklaidyti plačiame pasauly-
je buvo iškilmingai paaukoti
švenčiausiajai Marijos Sirdžiai.
Šis pasiaukojimo akts, Lietuvos
vyskupų valia, ipareigoja visus
lietuvius ištikimai vykdyti Dievo
Motinos paskelbtas sąlygas ir
kasmet iškilmingai minėti šią
dieną."

* Popiežius Paulius VI, kal-
bėdamas katalikų ir protestantų
teologų grupei, dalyvavusiai
tarptautiniame simpoziume, skir-
tame Kristaus prisikėlimo, kaip
istorinio įvykio, nagrinėjimui,
— pareiškė, kad prisikėlimas
esąs krikščioniškojo tikėjimo
pagrindas, kuriuo tačiau istori-
jos eigoje daug kartų buvo abe-
jojama. Toks abejojimas šiais
laikais, pasak jo, pasiekęs dra-
matiškas pasekmes, nes jau žmo-
nės, kurie save vadina krikščio-
nimis, patys Kristaus prisikėli-
mą ima aiškinti kaip grynai mi-
tinį, dvasinį ar moralinį prisikė-
limą, paneigdami jo tikrovę.

* Austrijos teisėjų unijos na-
riai buvo priimti popiežiaus
Pauliaus VI specialioje audien-
cijoje. Popiežius jiems parei-
škė, kad autoriteto krizė, kyla iš
žmogaus atsisilaikymo nuo sa-
vo Kūrėjo ir prisirišimo prie
klaidingų ideologijų. Jauni žmo-
nės turėtų būti skatinami ginti
teisinę tvarką, kuri einanti iš
Dievo, nes ji remiasi negincija-
momis gyvybės, gyvenimo ir
laisvės teisėmis.

* Katalikų su nekatalikais
santuokų klausimu šiomis die-
nomis išleistas popiežiaus Pau-
liaus VI naujas potvarkis, kuris
įsigalios 1970 m. spalio 1 d. Pa-
gal jį, katalikiškoji pusė ir to-
liau turės pasižadėti, kad steng-
sis savo vaikų auklėti katali-
kiškai, tačiau tokio įsipareigoji-
mo nereikės pareikšti nekatali-
kiškajai pusei. Be to, su vietos
vyskupo leidimu, katalikų su ne-
katalikais santuokos galės būti
atliekamos nekatalikiškosios pu-
sės religijos šventovėje, tos re-
ligijos dvasininko akivaizdoje.
Vidinė katalikai įsipareigoja, kad
vengtų tokių mišrių vedybų,
nes krikščioniškų religijų skir-
tumai yra nesantį prieštariš-
ti todėl labai dažnai mišrią šei-
mą veikia skaldančiai.

* Kardinalas Jan Wihebrands,
kaip asmeninis popiežiaus atsto-
vas, dalyvavo rusų ortodoksų
patriarcho Aleksijaus laidotu-
vėse. Patriarchas mirė sulaukęs
92 m. Kardinalas ta proga tū-
rėjo pasitarimus ne tik su rusų
ortodoksų metropolitais, bet ir
su sovietų kultūros ministru.
Kardinalas jau ne kartą yra lan-
kęsis Rusijoje bei komunisti-
niuose kraštuose, tačiau tai bu-
vo jo pirmasis apsilankymas
kaip kardinalo.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKY BALDAI
ĮVAIROS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryte iki 9 val. vakaro.

Lietuvos liaudies nuotaikos dabar

Rašo neseniai laisvąjį pasaulį pasiekęs asmuo

J. LAISVUŽIS

Lietuviai supranta, kad nepri-
klausomybei atgauti šiandieninė
politinėje situacijoje jie
gali tikėtis tik labai menkos ar-
ba jokios paramos iš buvusių
sąjungininkų — Amerikos, Ang-
lijos, Prancūzijos. 1944-1953 m.
laikotarpis juos užtenkamai pa-
mokė padaryti tokią išvadą.

IS KUR PAGALBA?

Visų akys krypta į Vokietiją
— demokratine santvarka turin-
čią Federacinę Vokietijos Res-
publiką ir sovietų okupacinę Vo-
kietijos zoną, dabar pasivadiniu-
sią Vokietijos Demokratinę
Respubliką. Jų liaudies laikoma
Lietuvoje tikriausia Pabaltijo
sąjungininke.

Mūsų gyvenamasis laikotarpis
atskleidžia keistą paradoksą: de-
mokratinę santvarką turinti ir
nieko nesiekianti kaimyninių
valstybių atžvilgiu, išskyrus tei-
sėtą Vokietijos sienų, artimų
1937 metų Vokietijos sienoms,
grąžinimo, Federacinę Vokietij-
jos Respubliką (dabar ir to tiks-
lo nebesiekia), — neturi teisės
turėti branduolinio ginklo. Sovietų
Sąjunga, turinti totalistinę
santvarką, okupavusi pusę Euro-
pos ir besistengianti užvaldyti
pasaulį, — turi branduolinį
ginklą ir tai laikoma normaliu
reiškiniu.

Lietuvoje daugelis galvoja,
kad Pabaltijo išsivadavimas yra
neatsiejamas nuo sovietų oku-
puotos Vokietijos zonos išsiva-
dimo ir Vokietijos sienų, artimų
1937 metų sienoms, grąžinimo.
Dažnai lietuvių tarpe išgirsti
klausa: "Kada Vokietija atsi-
kels?" Mat, Vokietijos sustip-
rėjimas siejamas su galimybės
Pabaltijo laisvei atgauti padide-
jimu.

RYŠIAI SU VOKIEČIAIS
Vokietijos Demokratinės Res-
publikos ir Lietuvos jaunimas
kartais susitinka įvairiose spo-
to varžybose, komjaunimo suva-
žiavimuose ir t.t. Vyresniosios
kartos žmonės turi progos susit-
ikti įvairių pramonės šakų spe-
cialistų posėdžiuose. Tiesa, tos
progos labai ribotos, bet ir to
kartais pakanka vienam kitam
prasti ir padėti išlaikyti savo
tautos dvasią okupanto uždėto-
se grandinėse.

Galia, kad Federacinę Vokie-
tijos Respubliką nemato ar dėl
tam tikrų priežasčių nudaudo

LAIMINGO LAKŪNO KOVOS

Japonų karo laivyno aviacijos karininko šūripūs pergyvenimai

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Pas dėdę

Tokio miestas mane stebino.
Aš nebuvau matęs didesnio
miesto už Sagą su 50.000 gyven-
tojų. 1929 m. Tokijo mieste tu-
rėjo sunkumų ne tik tie, kurie
mokyklas buvo baigę, bet ir sto-
jančiams ir tas mokyklas buvo
sunku patekti. Buvo didelė sto-
jančiųjų atranka. Kartais iš 100
stojančiųjų į mokyklą patekdavo
3-4. Man paviko įstoti į ameri-
kiečių misionierių - metodistų
vedamą mokyklą.

Mano dėdė laikėsi griežtosios
auklėjimo linijos. Jo žmona ir
du jų vaikai buvo kitokios nuo-
monės. Pastarųjų dėka ir man
susidarė palankinės gyvenimo
sąlygos. Aš su dideliu entuziaz-
mu pradėjau mokytis. Tikėjau-
si ir čia būti tarp pirmųjų moki-
nių, bet po mėnesio pamaciau,
kad mane pralenkia net tie mo-
kiniai, kurie pradžios mokykloje
ir nebuvo pirmiaisiai. Jie žinojo
daug dalykų, kurių aš visai neži-
nočiau. Nors uoliai mokiausi die-
ni ir naktį, nebuvau pirmųjų
mokiniių eilėje. Liepos mėnesį
mokslo metais baigiau su viduri-
niais pažymiais. Tai labai nustę-
bino mano dėdę, o ir man buvo
labai nemalonu. Kai mano moks-
to draugai išvyko atostogų, aš
per atostogas mokiausi, norėda-
mas padaryti pažangą. Kai rug-
sėjo mėnesį prasidėjo moks-
las, pamaciau, kad vasaros darbas
neadaug ką man davė. Tai mane
pastūmėjo ir neviltingai užsteng-
sis pavyti ir pralenkti savo ga-
besnius draugus, pradėjau orga-
nizuoti vidutiniškus. Greitai iš-
gijau jų pasitikėjimą. Fechtavi-
me pavykdamu nugalėti vyres-
nius mokinius. Žinoma, gauda-
vau ir aš, bet nubrėžimus steng-
davausi paslėpti.

Grįžtu namo
Antrosios mokslo metų
baigiau su paskutiniaisiais moki-
niais. To buvo per daug mano dė-
dei. Jis man tarė:

— Saburo, dėl tavo silpno
mokymosi tavo nebūna ir ne-
barsiu. Gal blogai padariau, kad
permaži stebėjau tave. Iš išdi-
džios Sakai šeimos gero vaiko
pasidariei nusikaltėliu. Taip ma-
ne informavo mokyklos direktor-
ius. Didmiesis tave sugadino.
Tau reikia grįžti į Sagą.

Neturėjau kuo teisintis. Teko
sutikti su dėdės žodžiais. Slėpda-
mas reikalą nuo kitų šeimos na-
rių, pasakiau, kad važiuoju į Sa-

nematanti savo galimų sąjungi-

ninkų — Estijos, Latvijos, Lie-
tuvos. Federacinę Vokietijos
Respubliką net radijo valandė-
lės Lietuvai neturi. Iš Koelnio
perduodama programa "Vokiš-
ka banga" rusų kalba, kuri, pa-
lyginus su kitomis laisvojo pa-
saulio radijo stotimis ("Ameri-
kos Balsas", BBC-London), turi
labai menką pasisekimą rusiš-
kųjų Sovietų Sąjungos klausyto-
jų tarpe.

RYSIAI SU UZSIENIU

Lietuvių knygos ir laikra-
čiai ir Lietuvos skaitytojų ran-
kai nepatenka, išskyrus proso-
vietinius dalykėlius, kurių pro-
paganda pats okupantas organi-
zuoja. Tiesa, užsienio svetintau-
čių spauda galima paskaityti
moksline bibliotekose (pvz.
Vilniuje, Kaune), bet joje ne-
gildinama Pabaltijo klausimai.
Patriotinė užsienio lietuvių
spauda moksline bibliotekose
skaityti turi leidimą labai ribo-
tas asmenų skaičius ir tokio lei-
dimo tikslas — sudaryti tą spau-
dą skaitantiems sąlygas jai ap-
smeižti.

Turistų lankymasis Lietuvoje
labai ribotas — dar nežymia,
bet teigiama įtaką tautiečiams
ta prasme, kad parodo, jog emi-
grantų dar nepamiršti.

Svarbiausiu lietuviškumo pa-
laikymo ir pasipriešinimo tota-
listiniam okupantui ramsčių už
sienyje reikia laikyti laisvojo
pasaulio radijo stočių valandė-
les.

Vatikano radijas perduoda
lietuvių kalba trumpomis ban-
gomis programas tikintiesiems.
Kadangi tik dalis Lietuvos sei-
mų turi radijo imtuvus, galin-
čius pagauti radijo programas
trumpomis bangomis, šį radijo
stoties pasiekia toli gražu nevi-
sus Lietuvos radijo klausytojus.
Radijo stoties trūkumas — blo-
gas girdimumas Lietuvoje ir
perdaug nuosaukas programos
tautiskumas.

Madrid radijo programos bu-
vo perduodamos seniau trumpo-
mis bangomis. (Dabar vėl atgai-
vintos, Red.)

"AMERIKOS BALSAS"

Lietuviška užsienio programa,
turinti didžiausią klausytojų

skaičių ir įtaką Lietuvoje, vis-
dėlo yra "Amerikos Bal-
sas", nors jos populiarumas pa-
laipsniui smunka. Panagrinėme
to reiškinio priežastis.

Priežastis nr. 1 "Amerikos
Balso" programos, kurios buvo
perduodamos 1945 — 1953 m.
vykstant partizaninei kovai, kaip
minėta anksčiau, žadino Lie-
tuvos liaudį kovai su okupantu.
Nesulaukus jokios paramos iš
užsienio, išskyrus gražias kalbas,
daugelis lietuvių "Amerikos
Balsu" nusivylė ir davė jam
"plepalų maisto" pavadinimą.

Priežastis nr. 2. Netikusi pro-
grama. Pavyzdžiui, perduoda va-
landėlę apie negrų džiazą. Žmo-
nės, specialiai laukę "Amerikos
Balso" programos, kuri kasdien
perduodama tik pusę valandos,
reguliavę su dideliu vargu ra-
dijo imtuvą šiai sunkiai girdi-
mai stotiai pagauti, nusivilia iš-
girdę pvz. programą apie negrų
džiazą. Apie Amerikos negrų
džiazą galima Lietuvoje paskai-
tyti, kaip minėta anksčiau,
moksline bibliotekose paėmus
ir rankas Amerikoje leidžiamus
žurnalus. Galima nusipirkti ir
pasiklausyti pokštelių su Ame-
rikos negrų džazo įrašais.

Priežastis nr. 3. Blogas girdi-
mumas. Partizaninės kovos me-
tais "Amerikos Balsas" buvo so-
vietinių radijo trauktyvų sto-
čių, išdėstytų Lietuvoje, trukdo-
mas, bet keliskart klausant tą
pačią programą (programa paros
metu buvo perduodama 3-4 kar-
tus), pavykdavo daly minčių, ne
visą programą, gana aiškiai su-
prasti. Dabar, kaip atrodo,
trukdymas nutrauktas arba bent
neįėjami trukdymo garsai,
aiškiai išduodantys radijo sto-
ties-trauktyvų veikimą. Nežiū-
rint to, "Amerikos Balso" gir-
dimumas Lietuvoje toks men-
kas, kad gerai rusiškai moka-
tis ir nesovietinių minčių norin-
tis pasiklausyti Lietuvos jauni-
mas paprastai nusispjauja į to-
kią nervus gadinančią menko
girdimumo radijo stotį, kaip

"Amerikos Balsas", ir klauso-
si rusų kalba BBC-London pro-
gramos. Susidaro keistas para-
doksas — Lietuvos jaunimo ru-
sinimas sėkmingai vykdomas ir
per laisvojo pasaulio radijo sto-
tis. Toks "Amerikos Balso" gir-
dimumas nedaro garbės ameri-
kinei technologijai.

neapkenčių, bet noriu tave pada-
ryti geru jūrininku". Ir pradėjo
iš visų jėgų bambuko lazdele
kirsti man per sėdimąją. Su
kiekvieniu kirčiu kentėjau baisų
skausmą, bet nebuvo kitos išeit-
ies. Sukandau dantis, kad nesu-
rikčiau. Jis atskaičiavo man 40
kirčių. Aš neišlaikiau — apalęs
sugriuvau. Jis mane atgaivino
kibiru vandens. Panašiu įvykiu
buvo daug, ypač apmokymo lai-
kotarpyje. Kad parodytu, kad ir
kiti naujokai negali išvengti
baudų už nusikaltimus ar klai-
das, dažnu atveju, kai bausdavo
nusikaltėli, kiti 50 naujokų tu-
rėdavo tai stebėti. Ta proga ir
jie gaudavo po vieną kirčių. Po to-
kios bausdos nebuvo įmanoma
normaliai gulėti.

Dėl tokių baudų mes ne tik
negalėjome niekam pasiskusti,
bet net parodyti savo nepasiten-
kinimo. Žiaurūs puskarininkai
malonei buvo pavestus mūsų li-
kimas. Per šėis mėnesius aš-
raus mokykloje mes buvome pada-
ryti tiesiog gyvuliai. Visus vir-
šininkų įsakymus turėjome vyk-
dyti be jokių abejojimų, be jo-
kių svyravimų. Buvome padaryti
tikrais automatais.

Tarnyba laivuose
Kai buvo baigtas apmokymas
sausumoje, aš su keletu draugu
buvau paskirtas į karo laivą "Ki-
rišima". Laive tarnyba taip pat
buvo labai sunki. Visą laiką bu-
vome užimti darbu. Dieną turė-
jome tik vieną valandą laisvo
laiko. Aš stengiausi tiesiog iškal-
ti visus duotus vadovėlius, statu-
tus. Norėjau patekti į laivyno la-
vinimo mokyklą. Tai man duotų
šokiąs tiktas pirmenybes.

1935 m. išlaikiau egzaminus ir
patekau į laivyno ginklų mokyk-
lą. Po šėių mėnesių gavau jūri-
ninko vardą ir tolimesni tarny-
ba buvau paskirtas į karo laivą
"Haruna". Teko būti pabūkli-
ninku prie 16 colių kalibro pa-
trankos. Reikalai pagerėjo. Po
kelių mėnesių buvau pakeltas į
trečios eilės puskarininko laips-
nį.

(Bus daugiau)

SAVAITRASTIS
"TEVISKĖS ŽIBURIAI"
SIUNCIAMAS SUSIPAZINTI
NEMOKAMAI TIEMS,
KURIE ATSIUNČIA
SAVO ADRESĄ.

Tūkstantis inžinierių ir architektų

J. V. DANYS, PLIAS pirmininkas

Pasaulio Lietuvių Inžinierių
ir Architektų Sąjunga, pradžio-
je pavadinta draugija, buvo
įsteigta 1946 m. Vokietijoje, kur
tuo metu buvo atsidūrę apie 500
lietuvių inžinierių ir architektų.
Vokietijoje, šalia savo profesio-
nių reikalų, Draugija realiai pri-
sidėjo prie lietuvių bendruome-
nės veiklos: organizavo ir vedė
daug įvairių amatų, braižytojų
kursų ir dvi technikos mokyk-
las, skelbė architektūrinius kon-
kursus lietuviškos architektūros
motyvais, pradėjo ir vėliau ak-
tyviai rėmė Lietuvos ekonomi-
nio atstatymo studijas, leido
profesinius žurnalus.

Emigracijos metais didžiama
emigravo į JAV, kur įsikūrė ir
centriniai PLIAS organai. Taip
pat gausūs būriai emigravo į
Kanadą, Australiją ir Pietų
Ameriką. Pirmiaisiais metais la-
biausiai rūpėjo išsklaidyti ir
profesinių teisių gavimas. Kiek-
viename krašte gyvenimo ir pro-
fesinės sąlygos buvo kitokios.
JAV-ese organizacija inkorporu-
ota 1955 m. ir įkurtas pirmas
regioninis vienetas Amerikos
Lietuvių Inžinierių ir Architek-
tų Sąjunga — ALIAS. PLIAS,
atsivėlgdama į pasikeitusias są-
lygas, savo įstatus perredagavo
1958 m.

Dabartinė veikla

Dabar, praėjus antram de-
šimtmėčiui, vėl tenka atsivėlgti
į besikeičiančias gyvenimo ir
veikimo sąlygas. Kaikurie tiks-
lai, kurie buvo aktualūs prieš 20
ar ir 10 metų, nustojo savo svar-
bumo ir atsirado nauji. Priau-
go nauja inžinierių ir architek-
tų karta, kuri palaipsniui per-
ima organizacijos vadovavimą,
kaip kad ir turi būti. Dabar tu-
rimas maždaug 1,000 inžinierių
ir architektų už Lietuvos ribų:
virs 600 jų yra JAV, kur yra 6
skyriai, 150 Kanadoje su 3 sky-
riais, 80 Australijoje su 4 sky-
riais ir apie 100 kituose pasaulio
kraštuose. Dabartinis veikimas
vyksta daugiau lietuviškoje pro-
fesinėje plotmėje. Leidžiamas
profesinis žurnalas "Technikos
Zodis", organizuojami konkur-
sai, profesinės parodos, ruošia-
mi moksliniai ir profesiniai su-
važiavimai. Svarbiausieji dabar-
iniai sąjungos tikslai yra jungti
lietuvių inžinierius, architektus
ir tikslųjų mokslų profesio-
nalus įvairiuose laisvuose pa-
saulio kraštuose, studijuoti
mokslo ir technikos klausimus,
surištus su Lietuva, sudaryti ga-
limybes profesiniam veikimui
lietuvių tautos ir lietuvių ben-
drumėnės labui. Lietuvių profesio-
nalo, inžinieriaus, architekto
paruošimui išleidžiama nemažai
asmeninių ir valstybinių lėšų.
Mes taigi siekiame, kad ši ma-
terialinė ir dvasinė investicija
išliktų lietuvių tautai.

Organizacinė struktūra

Skyrių ir pavienių narių yra
beveik visose pasaulio dalyse,
todėl geografinės sąlygos ir val-
stybių sienos rodo, kad sąjunga
turi būti decentralizuota, vei-
kianti federaciniais pagrindais.
Tokiais pagrindais dabar ir vyk-
domas sąjungos perorganizavi-
mas. Esminis veikimas vyksta
skyriuose, kurie turi būti gana
savarankiški, nes nuotoliai nuo
centrų ar kitų skyrių yra ma-
tuojami šimtais ar ir tūkstan-
čiais mylių. Eftektingam veiki-
mui sudaromos autonominės re-
gioninės sąjungos, kurių cen-
trinių organų galia ir atsakomy-

bė padidinama. Atitinkamai PL
IAS centrinių organų adminis-
racinis svoris sumažinamas, pa-
liekant PLIAS centro organams
ryšio, koordinavimo, pagrindi-
nių tikslų nustatymą ir rūpestį
pavieniais nariais bei mažomis
grupėmis. Tuo pačiu metu pa-
brėžiama, kad atskirų kraštų są-
jungos yra vienos bendros orga-
nizacijos nariai ir pagrindiniai
tikslai yra tie patys.

Svorio centras

JAV-se krašto sąjunga ALIAS
veikia jau seniai. 1969 m. su-
daryta Kanados PLIAS, šiais
metais tokią sąjungą numatyta
sudaryti Australijoje, o vėliau
ir kitur.

Nuo 1968 m. PLIAS centras
yra Kanadoje. Visos organizaci-
jos didžiama ir svorio centras
yra JAV-se, kur jis, be abejonės,
ir liks, nes čia yra visais atžvil-
giais pažangiausia organizacijos
dalis. Ten keliolika metų buvo
ir PLIAS centras. Ten vėl nu-
matoma jį perkelti, kai pasi-
baigs dabartinės valdybos ka-
dencija, bet kiek kitais pagrin-
dais. Manoma, kad tokio didelio
vieneto kaip ALIAS centro val-
dyba kartu galėtų būti ir PLIAS
centro valdyba. Tuo būdu būtų
išvengta dviejų centrinių orga-
nų lygiagretoumo JAV-se, nes
efektinga PLIAS veikla daug
priklauso nuo ALIAS veiklos.

Suvažiavimas Toronte

ALIAS devyni suvažiavimai,
dažniausiai kartu ir PLIAS, įvy-
ko įvairiuose JAV miestuose.
Dešimtas ALIAS ir PLIAS suva-
žiavimas bus 1970 m. gegužės
30-31 d. Toronte. Šis pirmasis
suvažiavimas už JAV ribų pa-
brėžia PLIAS jungiamąjį reikš-
mę — lietuvių profesionalų su-
telkimą į vieną organizaciją. Tai
svarbus įvykis PLIAS persior-
ganizavimo programoje. Suva-
žiavimas Kanadoje įtraukia į
efektyvų visuotinį veikimą di-
delį skaičių kanadiečių, ypač
PLIAS Toronto skyrių, suvažiav-
imo šeimnininką ir pagrindinį
visų rengimo darbų vykdytoją.
Taip pat asmeniniai JAV ir Ka-
nados inžinierių bei architektų
kontaktai daug padės ateities
glaudesniam bendradarbiavimui
organizaciniame veikime.

J. V. Danyš, Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos pirmininkas

KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAI

MIRUS A.A. STP. KAIRIUI. Š. m.
kovo 25 d. Toronte mirė KLB krašto
tarybos narys ir krašto valdybos vice-
pirmininkas a.a. Stp. Kairys, buvęs
šios pareigos beveik 5 metus, iš
kurių 3 metus buvo KLB kultūros
komisijos pirmininku. Staigi a.a. Stp.
Kairio mirtis sukrėtė ne tik Kanados,
bet ir viso laisvojo pasaulio lietuvių,
kadangi velionis buvo plačiai žino-
mas savo visuomenine veikla kaip ne-
palitamas darbininkas bendruomeni-
nėi dirvoj ir skautiškam gyvenime.
Palaidotas š. m. kovo 28 d. Sv. Jono
lietuvių kapinėse, Port Credit, Onta-
rio. Mūsų užuojauta velionies sei-
mai ir artimiesiems.

LIETUVOS STEIGIAMOJO SEI-
MO SUKARTIS. Šiais metais sukan-
ka 50 metų nuo Lietuvos steigiamo-
jo seimo suaukimo. Tai yra labai
svarbi istorinė data mūsų atskiru-
sios valstybės gyvenime, padėjusi
pagrindus demokratinę santvarką.
Visos apylinkės prašomos pagal są-
lygas šį jubiliejų atžymėti surengiant
minėjimus atskirai arba juos pri-
jungiant prie kitų šių metų minė-
jimų.

VII-SIOS KRAŠTO TARYBOS III
sesija numatoma suaukti š. m. spa-
lio 24-25 d.d. Otavoje. Ta patia pro-
ga būtų įteikta Lietuvių Enciklope-
dija ir kitos lietuviškos knygos Ka-
nados valstybinei bibliotekai. Visi
krašto tarybos nariai ir apylinkių
pirmininkai prašomi šią datą iš anks-
to rezervuoti suvažiavimui.

KRAŠTO TARYBOS PAPILDY.

MAS. Mirus a.a. Stp. Kairiui, iš esan-
čių kandidatų, pagal balsų daugumą,
ir KLB krašto taryba pakviestas Ba-
lys Sakalas iš Toronte.

VYTIS PRIE AUTOVEŽIMŲ. Iš
PLB valdybos KLB krašto valdyba
gavo tinkamas prie automobilijų pri-
klijotų vytis. Ka'na tik 50 centų.
Apylinkių valdybos bei asmenys, no-
rintieji jų gauti sau arba platin-
imui, prašomi kreiptis į krašto val-
dybą, 1011 College Street, Toronto 4,
Ontario.

JAUNIMO PASITARIMAS KLE-
VELANDE. Š. m. gegužės 16-17 d.d.
PLB valdyba Klevelande šaukia pa-
saulio lietuvių jaunimo kongreso rei-
kalu posėdį. Malonu būtų, kad šis
Kanados dalyvautų kuo daugiau jau-
nimo, besisiojancio mūsų tautiniais
reikalais bei besidominčio kongresu.
Krašto valdybos jaunimo sekcija da-
lyvaus visa in corpore. Būtų gerai,
kad nors po vieną atstovą nuryktų
ir iš mūsų apylinkių. Tos apylinkės,
kurios tokius atstovus pasius, pra-
šomos iš anksto pranešti apie tai
KLB jaunimo sekcijos pirmininkui
G. Breichmanui, 201 Jackson St. W.,
Apt. 504, Hamilton, Ontario. Telefo-
nas 525-7992.

GAUTI SOLIDARUMO INASAI už
1969 metus iš Toronto apylinkės —
\$466.12, iš Oakvilles apylinkės —
\$41.00 ir iš Rodney apylinkės —
\$15.00. Nuosidursi atlii Laukame ir
atsiliksusių apylinkių atsisakymo
už 1969 metus.

KLB KRAŠTO VALDYBA

Nors po II Vatikano susirinkimo liturgijoje jau daug kas reformuota, pakeista, tačiau atrod, kad dar toli iki liturginės reformos užbaigos. Jau reformuotas bažnytinis švenčių kalendaris (Calendarium Romanum), Mišių eiga (Ordo Missae), egzėkvių (mirusiųjų laidojimo) tvarka (Ordo Exsequiarum), vienuolių įžadų tvarka (Ordo professionis religiosae), be to, galutinai nustatytos krikšto, santuokos, kunigų šventimų apeigos. Dar laukiama pakeisto Mišiolio ir brevijoriaus naujų leidimų ir dar kai kurių apeigų galutinės redakcijos.

Iš paskutinio meto naujovių pažymėtina Didžiojo Ketvirtadienio vyskupo Mišiose, kuriose šventinami aliejai, kunigų per šventimus padarytų pažadų atnaujinimas.

Dar prieš II Vatikano susirinkimą, kai buvo pertvarkytos Vėlykų vigilijos (nakties) Mišios, į jas buvo įvestas visų tikinčiųjų krikšto pažadų atnaujinimas. Lygiai ir vienuoliai kas metai daro savo vienuoliškų įžadų atnaujinimą. Dabar norėta, kad ir kunigai kartą metuose (D. Ketvirtadienį) atnaujintų šventimų metu padarytus įsipareigojimus. Iki šiol aliejų šventinimų Mišiose dalyvavo vyskupijos dvasiškios atstovai kunigai, patarnaudami vyskupui. Dabar pageidaujama, kad D. Ketvirtadienį vyskupo Mišiose dalyvautų ir su juo drauge Mišias laikytų, jeigu jau nevisi vyskupijos kunigai, tai bent dekanatų (rajonų) ir įvairių vyskupijos veiklos sekcijų vadovai. O tie kunigai, kurie negali koncelebruoti su vyskupu, raginami, kad šiose Mišiose bent priimtų Komuniją abiem pavidalais ir tais atvejais, jeigu jau yra laikę ar laikys žmonėms vakarines D. Ketvirtadienio Mišias.

Sios liturginės naujovės elementai bus naujai rušiamame Mišiole. Tačiau popiežius norėjo, kad jau šiemet D. Ketvirtadienį būtų pradėta ši naujoji apeiga. Tuo reikalu Dievo Garbimono Kongregacija 1969. XI. 9 išsiuntinėjo visų kraštų vyskupų konferencijų pirmininkams raštą, kuriame pasakyta: "Dvasinio gyvenimo ir kunigiškos samonės sustiprinimui pageidaujama (optandum), kad D. Ketvirtadienio rytą kiekvienas kunigas, dalyvaujantis ar nedalyvaujantis aliejų šventinimo Mišiose, atnaujinant akta, kuriuo save Kristui paaukojo, kuriuo pasidėjo vykdyti kunigiškas pareigas, ypač laikytis celibato, klausyti vyskupo (vienuolio) savojo viršininko), kad tuo būdu sužadintų sąvnyje Kunigystės sakramento uždėtą pareigą Bažnyčios tarnybai".

Kunigų pažadų atnaujinimas taip atrod: vyskupas po pamokslų (homilijos) kreipiasi į kunigus:

"Branieji sūnūs, minėdami dieną, kurią Viešpats Kristus perteikė savo kunigystę apaštalams ir mums, ar norite kitados prieš vyskupą ir šventąjį Dievą tautą padarytus pažadus dabar atnaujinti?"

Kunigai atsako: "Norime". "Ar norite tampa su Jėzumi susijungti ir į jį labiau panašėti, išpažindami ir atnaujinami šventųjų pareigų pažadus, kai Kristaus meilės vedami, sa-

vo šventimų dieną įsipareigojote jo Bažnyčiai ir džiaugsmingai juos prisimėte?"

Kunigai: "Norime". "Ar norite būti ištikimi Dievo paslapčių teikėjai per Eucharistiją ir kitus liturginius veiksmus ir, sekdami Kristumi Vadu ir Ganytoju, ištikimai atlikti šventą mokyto pareigą, rūpinamiesi ne pelnu, o tik sielų gerove?"

Kunigai atsako: "Norime". Tada vyskupas kreipiasi į žmones:

"Jūs, mylimieji sūnūs, melkite už savo kunigus, kad Viešpats juos gausiai savo dovanomis remtų, kad jie, būdami ištikimi Vyriausiam Kunigui Kristui, kuris yra išganyto šaltinis, ir jus į jį vestų."

Žmonės: "Kristau, išgirk mus, Kristau, išklausyk mus."

"Taip pat ir už mane melkite, kad būčiau ištikimas savo apaštalinei pareigai, pavestai manajam menkumui, o jūsų tarpe būčiau gyvas ir kasdien tobulesnis Kristaus Kunigo, Gerojo Ganytojo, Mokytojo ir visų Tarnų paveikslas."

Žmonės: "Kristau, išgirk mus, Kristau, išklausyk mus."

Tada vyskupas šias apeigas baigia malda:

"Viešpats tetaiko mus visus savo meile ir visus — ganytojus ir ganomuosius — nuveda į amžinąjį gyvenimą. Amen."

Atitinkamai yra pakeista ar naujai sukurta šių Mišių prefacija.

Pasaulinė spauda atsidėjusi sekė, kaip praktikoje atrodys tas naujas Sv. Sosto patvarkymas ir paraginimas. Pasirodė, kad daugelyje kraštų vyskupai visiškai šią naują apeigą ignoravo; vieni, kad ji neprivilegoma, o tik patariama, kiti, kad nesu-
spejo kunigus iš anksto painformuoti. Bet buvo vietų, kur į vyskupo pakvietimą kunigai nelabai noriai atsakė. Pvz. (kaip spauda pranešė) Niujorko arkivyskupijoje iš 1200 kunigų, kardinolo Cooke pakviestų drauge su juo koncelebruoti Mišias ir atnaujinti viešai kunigiškuosius įsipareigojimus, dalyvavo tik 35 kunigai. Panašiai įvyko ir vyskupijose, kaip Čikaga, Los Angeles, Tikintieji, kurie gausiai dalyvavo šiose pamaldose, stebėjosi, nes tikėjosi pamatyti daug didesnių skaičių kunigų. Čikagos kardinolas Cody aliejų šventinimo Mišiose net nepaminėjo, kad yra tokia nauja apeiga. Hartfordo vyskupas pagalbininkas net uždraudė savo vyskupijoje tokių kunigų pažadų atnaujinimo apeigą, aiškindamas, kad popiežiaus paraginimas yra tik "patarimas" ir todėl kiekvienas kunigas gali apsispręsti individualiai. Panašų sprendimą padarė San Francisco, Bostono, Portlando vyskupai, pareikšdami, kad tokių apeigų įvedimas dar labiau sužadintų gincus ir nesutarimus, jau ir taip gyvus bei skaudžius, celibato klausimu.

Vienintelė Amerikoje vyskupija, kur kunigai gausiai atsiliepė į vyskupo pakvietimą, buvo Vašingtono: iš 385 kunigų, virš 100 koncelebravo drauge su kardinolu Boyle ir Mišių metu viešai atnaujinimo savo kunigiškuosius įsipareigojimus, o jų tarpe ir celibato laikymą.

Rankraščio kelias
Rankraštis tolimojo rašymo teletipais ar kitokiomis priemonėmis pasiekė redakciją ir atitinkamų redaktorių peržiūrėtąs perduodamas kalbos taisytojams

Rankraštis tolimojo rašymo teletipais ar kitokiomis priemonėmis pasiekė redakciją ir atitinkamų redaktorių peržiūrėtąs perduodamas kalbos taisytojams

Rankraštis tolimojo rašymo teletipais ar kitokiomis priemonėmis pasiekė redakciją ir atitinkamų redaktorių peržiūrėtąs perduodamas kalbos taisytojams

Čikagoj ziema, Floridoj vasara

Keista, bet Vėlykų ryto Priskelimo Mišioms Sanibel saloje sugužėjo tiek daug tikinčiųjų, kad nedidelė šventovė buvo sausakimša. Kur buvo tie visi katalikai, jei D. Savaitės paskutinėmis dienomis nesiteikė atvykti į pamaldas? D. Penktadienio apėigos ankstyvą popietę buvo itin įspūdingos, o ka jau bekalbėti apie D. Šeštadienio pamaldas, kurios buvo atliktos vėly vakarą, sutemus. Prieš ugnies palaiminimą buvo užgesintos visos šviesos ir koplyčios priangys kunigas su patarnautojaus skaitė maldas pasiviesdamai maldaknygė kisenine lempute, o iš aplink esančių džiunglių girdėjosi gvyvybė, dvelkianti iš liūnu, tropikinių miškių, augalų ir krūmų.

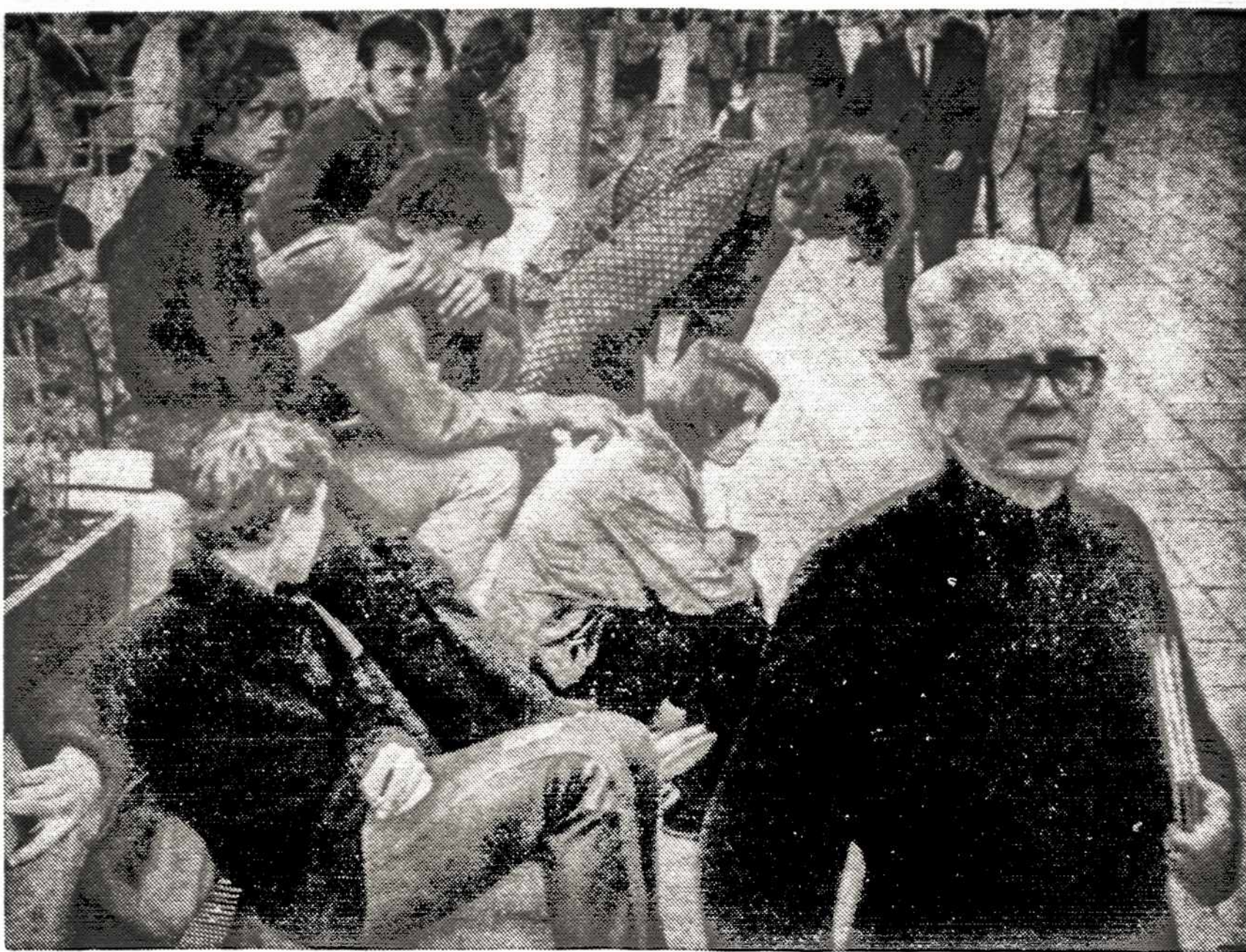
D. Penktadienio popietę, grįžę iš pamaldų, tarėmės ka reiktų užkasti. Tokią dieną juk nepradėsi puotauti prabangiame restorane. Galvojome vykti krautuvėn apsirūpinti maistu. Kieme tuo metu pasigirdo kažkoks užsėsys, kaimynų balsai. Pasirodė, ka tik iš jūros grįžo keletas vasarotojų su tikrai gražiu laimikiu: visas jų autovežimio galas buvo prikrautas nedidžiu žuvu, maždaug 8-10 sv. dydžio karališkiu makreliu. Laimingi meškeriotojai tiesiog siūlytė sūlę pasidalinti tuo laimikiu su jais. Tų žuvų buvo 78. Jie patys jas išmėsinėję, supjaustę, kaulus išėmę, žodžiu, buvo paruošti kepsniai. Gavome ir mes jų. To dar neužteko —

AL. GIMANTAS

sekančią dieną jie likusią dalį išrūkę ir tą žuvį padalino viems vasarvietėms svečiams. Žodžiu, valgėme tą gardžią žuvį bene penkis dienas: iš ryto: vidurdienį ir vakare. Juokavome savo tarpe apie tą D. Penktadienio žuvies "stebuklą".

Kitą vėly vakarą, teisingiau jau arti vidurnakčio, išėjome krikauklių rinkti. Tamsu, bet vėjelis šiltas, malonus, o bangos lengvai skalauja mūsų kojas. Su žiburiu pasiviesdami renkame spalvingas ir visokeriausiai formų krikaukles. Matosi ir daugiautų tikių mėgėjų. Žiburių pilnas pajūrys. Iš tolo atrodė, lyg kokia procesija eitų paplūdimiu. Mus pasivėja vienas vasarotojas, kartu su mažamečiu berniuku besizvalgas tu krikauklių. Užsimezga pokalbis. Jis atvykęs iš Royal Oak, Mičigane. Kasmet čia atvažiuoja, nes pamėgęs salos izoliaciją, privatumą ir neperpildytą pajūrį. Toliau išsikėlėjęs pasirodė, kad jo lietuvių kilmės esama. Iš motinos pusės. Dar prisimena abu savo jau mirusius senelius. Jų pavardė — Sakalauskai. Gaila, bet lietuviškai jau nemokas, nors vieną kitą žodį dar prisiminė.

Nebuvo lengva su apseistojimu Sanibel saloje. Nuomojamų vietų ne tiek jau daug. Viskas užimta, kur beisi išškaba "no vacancy". Nuosirdžiai m u m s

Vaidzas iš dabartinio Dancigo miesto: hipiai iš įvairių Lenkijos vietų poilsiauja

Modernioji spaudos technika

Kaip per valandą kitą gimsta storas dienraštis?

VLADAS RAMOJUS

Šių dienų didieji dienraščiai, nenorėdami atsilikti nuo televizijos ir radio žaibiško greičio žinių sklaidime, jau naudoja tokią techniką, o iš jų — spausdėk, straipsniai kuo greičiausiai būtų paversti į metalą, metalas ir klies į puslapių formas, o formos perkeltos į spausdinimo mašiną. Dedamos visos pastangos, kad kiekviena dienraščio laida (o jų didesnis laikraštis per parą turi 6—8) būtų pilna naujausių žinių, nes tik tokiu būdu dienraščiai gali išlaikyti konkurenciją su televizija ir radiju. Kitas gyvybinis dienraščio tikslas yra laiku, minutės tikslumu, išeiti ir pasiekti kioskus. Mažas suvėlavimas jau reiškia prestižo smukimą. Jei kurią dieną laida išeina kelias minutes anksčiau ir pralenkia savo konkurentus, dar nespėjusius savųjų dienraščių pristatyti į kioskus, spausdėk skelbiama šventė, viešai išskibamos leidėjo padėkos ir pan.

25 puslapiai per valandą
Spausdėk, kurioje man tenka dirbti, paruošiami du dienraščiai iš viso turi 13 laidų per parą. Pvz. "Chicago Sun-Times" pirmoji laida į presus eina 4.40 v.p.p., kad 5 valandą, kai istaigos baigia darbą ir tūkstanciai tarnautojų pasipila į gatves, dienraštis jau būtų kioskuose. Bet 3.30 p.p., maždaug 70 min. prieš laidos išėjimą, dar apie 20—25 puslapių formos būna visai tuščios. Jos laukia paskutinių žinių, naujausių įvykių pasaulyje. JAV, savajam mieste, sporto rungtynėse, arklų lenktynėse, biržoje ir t. t. Bet spausdėk turį tokią modernią rinkimo techniką ir tokį didelį personalą žmonių, kad per 60—70 min. surinkti ir sulaužyti 20—25 puslapius tai ne koks stebuklas, o kasdieninė rutina.

Rankraščio kelias
Rankraštis tolimojo rašymo teletipais ar kitokiomis priemonėmis pasiekė redakciją ir atitinkamų redaktorių peržiūrėtąs perduodamas kalbos taisytojams

stengėsi padėti vietos Prekybos Rūmai, bet ir jie buvo bejėgiai. Pagaliau pavyko gauti gana patogų apartamentą, nes Čikagoje siautė sniego pūga, O'Hare aerodromas buvo uždarytas, ir žmonės, kurie buvo užsisakę mūsų gautąją vietą, atsisakė, nes negalėjo atvykti. Likome bent tuo patenkinti.

Prieš pat mums atvykstant, keturias dienas čia siautė troniškinės liūtys. Kadangi sala gana žema, tai visur keliai buvo labai patvinę, kai kurios gatvės panėšėjo daugiau į kanalus. Su sunku buvo važiuoti. Sušalę automobilio stabdžiai atsisakė veikti, žodžiu, teko labai atsargiai vairuoti, beveik neturint jokių stabdžių. Net ir privažiavimai į atskirus vasarnamius ne pagrindinės gatvės buvo anšėti. Vienoje vietoje tiesiog teko bristi per vandenį, nes galėjo būti pergiliu važiuoti. Bet kai guli saulės atokaitoje ar kur pavėsy, kai išlipi atsieitvins iš lūros ir kai per radiją pasako, kad čia temperatūra 84 laipsnių ir dar primena, kad šiandien Klevelande — 22, Detroite — 19, Toronte — 20, Čikagoje 21 ir sninga. — anima kažkoks malonus, palaimingas jausmas ir dar daugiau pradėti įvertinti Floridos magišką aplinką.

Siaurieji labai daug. Jei sekė automobilio registracijos ženklus, tai neabejotinai gaušimo atžvilgiu jie taip išsiskiria: Mičiganas, Ontario, Ohio, Illinois, Indiana. Turistų atplū-

(jū labai trūksta ir jie yra atlyginami kaip augštos kategorijos tarnautojai), o iš jų — spausdėk, straipsniai kuo greičiausiai būtų paversti į metalą, metalas ir klies į puslapių formas, o formos perkeltos į spausdinimo mašiną. Dedamos visos pastangos, kad kiekviena dienraščio laida (o jų didesnis laikraštis per parą turi 6—8) būtų pilna naujausių žinių, nes tik tokiu būdu dienraščiai gali išlaikyti konkurenciją su televizija ir radiju. Kitas gyvybinis dienraščio tikslas yra laiku, minutės tikslumu, išeiti ir pasiekti kioskus. Mažas suvėlavimas jau reiškia prestižo smukimą. Jei kurią dieną laida išeina kelias minutes anksčiau ir pralenkia savo konkurentus, dar nespėjusius savųjų dienraščių pristatyti į kioskus, spausdėk skelbiama šventė, viešai išskibamos leidėjo padėkos ir pan.

Šių dienų didieji dienraščiai, nenorėdami atsilikti nuo televizijos ir radio žaibiško greičio žinių sklaidime, jau naudoja tokią techniką, o iš jų — spausdėk, straipsniai kuo greičiausiai būtų paversti į metalą, metalas ir klies į puslapių formas, o formos perkeltos į spausdinimo mašiną. Dedamos visos pastangos, kad kiekviena dienraščio laida (o jų didesnis laikraštis per parą turi 6—8) būtų pilna naujausių žinių, nes tik tokiu būdu dienraščiai gali išlaikyti konkurenciją su televizija ir radiju. Kitas gyvybinis dienraščio tikslas yra laiku, minutės tikslumu, išeiti ir pasiekti kioskus. Mažas suvėlavimas jau reiškia prestižo smukimą. Jei kurią dieną laida išeina kelias minutes anksčiau ir pralenkia savo konkurentus, dar nespėjusius savųjų dienraščių pristatyti į kioskus, spausdėk skelbiama šventė, viešai išskibamos leidėjo padėkos ir pan.

Šių dienų didieji dienraščiai, nenorėdami atsilikti nuo televizijos ir radio žaibiško greičio žinių sklaidime, jau naudoja tokią techniką, o iš jų — spausdėk, straipsniai kuo greičiausiai būtų paversti į metalą, metalas ir klies į puslapių formas, o formos perkeltos į spausdinimo mašiną. Dedamos visos pastangos, kad kiekviena dienraščio laida (o jų didesnis laikraštis per parą turi 6—8) būtų pilna naujausių žinių, nes tik tokiu būdu dienraščiai gali išlaikyti konkurenciją su televizija ir radiju. Kitas gyvybinis dienraščio tikslas yra laiku, minutės tikslumu, išeiti ir pasiekti kioskus. Mažas suvėlavimas jau reiškia prestižo smukimą. Jei kurią dieną laida išeina kelias minutes anksčiau ir pralenkia savo konkurentus, dar nespėjusius savųjų dienraščių pristatyti į kioskus, spausdėk skelbiama šventė, viešai išskibamos leidėjo padėkos ir pan.

Šių dienų didieji dienraščiai, nenorėdami atsilikti nuo televizijos ir radio žaibiško greičio žinių sklaidime, jau naudoja tokią techniką, o iš jų — spausdėk, straipsniai kuo greičiausiai būtų paversti į metalą, metalas ir klies į puslapių formas, o formos perkeltos į spausdinimo mašiną. Dedamos visos pastangos, kad kiekviena dienraščio laida (o jų didesnis laikraštis per parą turi 6—8) būtų pilna naujausių žinių, nes tik tokiu būdu dienraščiai gali išlaikyti konkurenciją su televizija ir radiju. Kitas gyvybinis dienraščio tikslas yra laiku, minutės tikslumu, išeiti ir pasiekti kioskus. Mažas suvėlavimas jau reiškia prestižo smukimą. Jei kurią dieną laida išeina kelias minutes anksčiau ir pralenkia savo konkurentus, dar nespėjusius savųjų dienraščių pristatyti į kioskus, spausdėk skelbiama šventė, viešai išskibamos leidėjo padėkos ir pan.

Šių dienų didieji dienraščiai, nenorėdami atsilikti nuo televizijos ir radio žaibiško greičio žinių sklaidime, jau naudoja tokią techniką, o iš jų — spausdėk, straipsniai kuo greičiausiai būtų paversti į metalą, metalas ir klies į puslapių formas, o formos perkeltos į spausdinimo mašiną. Dedamos visos pastangos, kad kiekviena dienraščio laida (o jų didesnis laikraštis per parą turi 6—8) būtų pilna naujausių žinių, nes tik tokiu būdu dienraščiai gali išlaikyti konkurenciją su televizija ir radiju. Kitas gyvybinis dienraščio tikslas yra laiku, minutės tikslumu, išeiti ir pasiekti kioskus. Mažas suvėlavimas jau reiškia prestižo smukimą. Jei kurią dieną laida išeina kelias minutes anksčiau ir pralenkia savo konkurentus, dar nespėjusius savųjų dienraščių pristatyti į kioskus, spausdėk skelbiama šventė, viešai išskibamos leidėjo padėkos ir pan.

Šių dienų didieji dienraščiai, nenorėdami atsilikti nuo televizijos ir radio žaibiško greičio žinių sklaidime, jau naudoja tokią techniką, o iš jų — spausdėk, straipsniai kuo greičiausiai būtų paversti į metalą, metalas ir klies į puslapių formas, o formos perkeltos į spausdinimo mašiną. Dedamos visos pastangos, kad kiekviena dienraščio laida (o jų didesnis laikraštis per parą turi 6—8) būtų pilna naujausių žinių, nes tik tokiu būdu dienraščiai gali išlaikyti konkurenciją su televizija ir radiju. Kitas gyvybinis dienraščio tikslas yra laiku, minutės tikslumu, išeiti ir pasiekti kioskus. Mažas suvėlavimas jau reiškia prestižo smukimą. Jei kurią dieną laida išeina kelias minutes anksčiau ir pralenkia savo konkurentus, dar nespėjusius savųjų dienraščių pristatyti į kioskus, spausdėk skelbiama šventė, viešai išskibamos leidėjo padėkos ir pan.

Šių dienų didieji dienraščiai, nenorėdami atsilikti nuo televizijos ir radio žaibiško greičio žinių sklaidime, jau naudoja tokią techniką, o iš jų — spausdėk, straipsniai kuo greičiausiai būtų paversti į metalą, metalas ir klies į puslapių formas, o formos perkeltos į spausdinimo mašiną. Dedamos visos pastangos, kad kiekviena dienraščio laida (o jų didesnis laikraštis per parą turi 6—8) būtų pilna naujausių žinių, nes tik tokiu būdu dienraščiai gali išlaikyti konkurenciją su televizija ir radiju. Kitas gyvybinis dienraščio tikslas yra laiku, minutės tikslumu, išeiti ir pasiekti kioskus. Mažas suvėlavimas jau reiškia prestižo smukimą. Jei kurią dieną laida išeina kelias minutes anksčiau ir pralenkia savo konkurentus, dar nespėjusius savųjų dienraščių pristatyti į kioskus, spausdėk skelbiama šventė, viešai išskibamos leidėjo padėkos ir pan.

ištaisius klaidų. Dažnu atveju formos atiduodamos į presus ir tik tada sugrįžta ištaisytos korektūros. Esant tokiam tempui, į neįstaiytas korektūras niekas nekreipia dėmesio. Jos bus ištaisytos kitoje laidoje. Dėlto korektūros klaidų pilna visuose didžiuosiuose dienraščiuose.

Didžiausios paskutinių minučių prieš laidos išėjimą painiavos kyla, kai rinkinys ar klies nebetelpa į puslapio formą. Prie kiekvieno puslapio dirba atskiri redaktoriai, kurie straipsnius ar žinias vietoje trumpina, brauko, karmo. Nevienu atveju iš surinktos keliasdešimt eilučių žinios tepaliekia vos kelios. Dėlto neprotestuoja dienraščio bendradarbiai, kaip kad nekarta darome mes, lietuviai, nes jie reikalauja suprantą. Kiekvieno puslapio redaktorius šalia savęs turi prityrusį lauzytoją, kuris puslapi technškai stengiasi padaryti kuo gražiausia. Iš lietuvių ypač pasižymėjęs lauzytojas "Chicago Daily News" dienraštyje yra Vyta. Kasniūnas.

Kai puslapi galutinai baigtas, padaroma jo matrica, kuri siunčiama į spausdinimo mašiną. Bet dažnai atsitinka, kad per tas paskutines sekundes pasaulyje įvyksta kažkas ypatingo. O tokios žinios dienraščiu yra aukšas, nes ju gal nespės pirmoje laidoje paskelbti konkurentai. Tada sulaikoma kuri nors pagrindinių puslapių forma, vėl visas puslapis perlaizdomas, sudedamos naujos antraštės. Darbo tempas tuo metu sunku ir atpaskoti, nes visas padaroma per minutę kitą. Aplamai diehrasčių spausdėk prieš laidos išėjimą vyksta sunkiai pašaliečiams išivaizduojamas sujudimas, bėgijimas, telefonų skambinimas ir pan.

Per tris minutes

Atsimenu, praėjusią vasarą vieną sekmadienį užbaigęs paskutinių "Sun-Time" puslapių formas. Kai jas jau vėžė į presus, atėjo žinia, kad mirė populiariusis Illinois senatorius Dirksen. 1 ir 2 puslapių formos tuo jau buvo sugrąžintos ir visai išardytos. Per 3 minutes pirmajame puslapyje išstietė didžiulė antraštė apie senatoriaus mirtį, buvo surinktas ir sulaužytas straipsnis ir įdėtas net senatoriaus atvaizdas. Dienraštis pavėlavo 5 minutes, bet pilnai pranešė žinią, gautą tuo momentu, kai formos jau turėjo būti spausdinimo mašinose.

Beveik kiekviena informacija ar straipsnis sekančiose laidoose susilaukia įvairių papildymų, kuriems reikia daugiau vietos. Redaktoriaus nieko kito nebelieka, kaip išmesti mažiau, ju nuomone, reikšmingesnius dalykus. Todėl skaitytojai dažnai nustemba, kad pvz. apie Vasario 16 minėjimą Čikagoje buvo rašyta tik vienoje laidoje ir pan. Bet ka darys puslapio redaktorius, jei jam sekančioje laidoje reikia įdėti medžiagą, kuri aktualu ne tik lietuvių grupei, bet plačiajai skaitytojų masei. Žinoma, aprašymų apie žydus ir negrus jie nedrįsta paliešti. Toks jau įsakymas iš viršaus, iš tų, kurie formuoja dienraščio kryptį.

Kuo laikosi lietuviai
Koji mūsų spauda? Tik prenumeratoriais ir skelbėjais. Yra betgi prenumeratorių ir skelbėjų, kurie labai dėsia su atsilyginimu. Skolos, deja, yra ne spaudos parama, o žaidas. Svarbu tad ne tik prenumeruoti laikraštį, bet ir laiku atsilyginti.

Mūsų brangiam ir Tėvėlių mylimam sūniui

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

automobilio nelaimėje tragiškai žuvus, jo tėveliams, broliui ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

L. A. Krakauskai ir duktė Alvira

A. Šilinskaitė

J. Šilinskas

Windsor, Ont.

Mylimam sūniui

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

tragiškai žuvus, jo tėvelius, brolių ir kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučia —

R. Vilembreky šeima

Chatham, Ont.

Skausmo prislėgtus Tėvelius, brolių bei artimuosius, studentui

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

žuvus, nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

L. I. Juzukoniai

S. J. Andruliai

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

tragiškai mirus, jo tėveliams, broliui bei artimiesiems reiškiamo nuosirdžiaus užuojautą —

O. P. Eidūkaičiai

Juozas Žiurinskas

Mylimam sūniui

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI

tragiškai mirus, didelėje liūdesio valandoje reiškiamo gilią užuojautą MAGELONAI ir ZIGMUI LAURINAVIČIAMS, broliui VIKTORUI ir kitiems giminėms —

O. I. Delkai su šaima

A + A

mokytojai PRANUI PAULIUKONIUI

mirus, jo šeimą ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia —

buvę Kybartų gimnazijos mokytojai ir mokiniai, gyveną Toronte

Mirus

BONIFACUI BARŠKĖČIUI,

giliai skausme likusiems tėveliams p.p. BARŠKĖČIAMS, broliams ZENONUI ir SIMUI, sesutei D. VAIDILIENEI bei jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė —

N. Baltakienė

I. G. Baltakiai

I. Vadauskienė

"Tėviškės Žiburių" ekspedicijos talkininką FE-

LIKSĄ GIKI, jo seseriai A + A O. LAUCIENEI JAV

mirus, nuosirdžiai užjaučia —

Redakcija ir administracija

Amerikoje mirus

O. LAUCIENEI,

likusiam nuliūdimė broliui FELIKSUI GIKIUI reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė —

N. Baltakienė

I. J. Baltakiai

I. Vadauskienė

A + A

Mylimam Tėveliui JONUI ŠARKAUSKUI mirus,

dukrai L. NORMANTIENEI bei šeimai reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė —

Oshawa, Ont.

V. S. Kneitai

PAVERGTOJE TVYNEJE

TURISTŲ REIKALAI

Vilniškės angliškiosios tarybos užsienio reikalų komisija, vadovaujama Vl. Niunkos, aptarė svečių iš užsienio reikalus. Pagrindinį pranešimą padarė sovietinio "Inturisto" Lietuvos skyriaus vadovojas A. Sutkus. "Tiesos" balandžio 30 d. laidoj paskelbtame pranešime konstatuojamas pernai 2.000 padidėjęs turistų iš užsienio skaičius. Daugiausia jų buvo susilaukta iš Lenkijos, R. Vokietijos, Italijos, Prancūzijos, V. Vokietijos, Britanijos, JAV ir Kanados. Tikimasi, jog šiemet turistus pagausins vadinamieji jubiliejiniai metai — Lenino šimties gimtadienis ir Lietuvos sovietinės okupacijos trisdešimtmetis. Turistams organizuojama apžvalginė išvyka Vilniuje "Vilnius — Lietuvos TSR sostinė", ekskursijos į Panerius, Pirčių ir Trakus. Siemintiniams turistams bus leidžiama aplankyti Kauną ir Druskininkus. "Inturistas" specialiuose kursuose paruošia palydovus vertėjus, o taip pat šiam tikslui naudoja Vilniaus universiteto užsienio kalbas studijuojančius augštesnių kursų studentus. Augštesniausios tarybos užsienio reikalų komisijos posėdyje buvo palieti ir turistus aptarnaujančių organizacijų trūkumai. Joms isakyt planuoti turistų priėmimą iš anksto, BESALYGIŠKAI LAIKYTI NUSTATYTŲ REIKALAVIMŲ. Kas yra tie besalyginiai reikalavimai, nepaaiškina. Galimas dalykas, jais dangstomas Maskvos isakymas neleisti užsienio lietuvių į kitas Lietuvos sritis, išskyrus Vilnių, Pirčių, Trakus, Druskininkus ir Kauną. Šiose vietovėse patariama gerinti suvenyrų bei pramonės gaminių pardavimą turistams, būtinyje ir kultūrinės paslaugos viešbučiuose. Be pirm. Vl. Niunkos, jo "deputatų" L. Ramonavičiaus, V. Staneikos, "Inturisto" valdytojo A. Sutkaus, posėdyje dalyvavo draugystės su užsienio šalimis ir kultūrinį ryšį su lietuviais komiteto vadovai — R. Petrauskas, V. Karvelis ir V. Kazakevičius.

POTVYNIS IR STINTOS

Šiame skyriuje jau buvo rašyta apie išsileijusį Nemuną ledonešio metu. Smulkesnių duomenų pateikia "Tiesos" korespondentas V. Miniotas balandžio 23 d. laidoje: "Tokio vandens pamarys nematė 12 metų. Vanduo prie pat Šilutės, vanduo arti Pagėgių, po vandeniu nematė kelių kilometrų, prie daugelio sodų priplaukama valtimis. Vanduo plačiai išsilies ir miškininkų srautu skuba į marias. Kuršių marios nesusidaroja su vandeniu, daugio nerijos krantus, paplovė porą namų ir Nidoje..." Jam pritaria ir B. Aleknavičius "Valstiečių Laikraščio" balandžio 25 d.: "Kaip niekada šiemet plačiai išsileio Nemunas prie Rusnės. Upės vanduo apėmė eile pamario kaimečių..." Toliau V. Miniotas konstatuoja: "Išvirste, iškraipyti telefonai stulpai, Nemunu plaukia didžiulio medžio, desimtis tukštančių hektarų apsemtų pievų liudija apie vandens galybę, prieš kurią Rusnėje atsipyri žmogaus protas ir jėga..." Rusnės salą nuo potvynio apsaugo pylimai. Kartu su ledonešiu prasidėjo stintų neršas. Tinklus išsileidė iš Drevenos, Juodkrantės, Nidos, Kintų ir Nemuno vidurio suvažiavė žvejai, o Rusnės žvejams ir talkų atėjo Pakalnės skyriaus valdytojo Leono Kriaučiūno mechanizatorių grandis, sugavusi keliasdešimt tonų stintų. Iš Rusnės valtimis atvežtos į Šilutę, stintos iškeliaivo į Klaipėdą, Kauną, Vilnių. Potvynio užklupus žvejiams ir gyvulėlius bandė gelbėti vietiniai gyventojai su moksliniais. Nepaisant jų pastangų, nuskendo nemažas skaičius kiškių ir stintų.

GYVENVIEČIŲ STATYBA

Statybos ir architektūros instituto mokslinių bendradarbių — architektūros kandidato A. Miškinio ir technikos mokslų kandidato K. Blaževičiaus paruošta pranešima apie kaimo gyvenviečių statybos problemą aptarė Lietuvos Architektų Sąjungos valdyba. Vilniaus profsąjungų rūmose įvykusiame posėdyje taip pat dalyvavo rajonų architektai, vykdomųjų komitetų pirmininkai, žemės ūkio valdybų viršininkai, žinybų darbuotojai ir projektavimo organizacijų atstovai. Posėdyje dalyvius geriausiai kaimo gyvenviečių iš-

RODNEY, ONTARIO

MOTINOS DIENOS minėjimas ir mokyklos mokslo metų užbaiga įvyko pirmąjį gegužės sekmadienį. Buvo susitaru su Delhi-Tillsonburgo jaunimu, kad minėjimas rengsiame vieną sekmadienį mūsų apylinkėje, kitą — Delhi. Turbūt dėlto suvažio daug žmonių, nes paimta miestelio salė buvo pilna. Atvažio iš Delhi, Tillsonburgo, Londono, Windsor, Chatham ir kitur. Buvo ir artimųjų parapijų klebonai — kun. dr. J. Gutauskas, kun. B. Pacevičius, kun. J. Lengvinas. Be to, atvyko Londono ir Delhi apylinkių pirmininkai B. Pocius ir S. Jakubickas. Dalyvavo daug jaunimo. Galima sakyti, tai buvo Delhi-Rodney apylinkių suvažiavimas.

Minėjimą atidarė Rodney apyl. pirm. J. Statkevičius su motinoms pagerbti giesme. "Marija, Marija", Paskaita apie dabarties motiną skaitė jaunosios kartos atstovė Danutė Bliskienė. A. Jakubaitis skaitė "Draugų" atspaudintą J. Prunskio pasikalbėjimą "Nauja liutianistinė staigmena" su jaunu amerikiečių kalbininku lituanistu prof. G. B. Fordu. Pasikalbėjimas buvo tikrai įdomus ir aktualus ypač jaunimui.

Meninę programą dalį pradėjo Dr. V. Kudirkos mokykla, vadovaujant mokyti J. Statkevičiui. Programoje dalyvavo: A. Ciparytė, V. Jakubauskas, D. Gaidauskaitė, V. Moeckus, A. Gaidauskaitė, P. Jocius, R. Kereševičiūtė, R. Ciparytė. Po to dar sudainavo 3 dainas; ypač gerai pavyko "Punksko daina". Sudėtinis Delhi-Rodney jaunimo choras, vadovaujant E. Bliskui, padainavo 4 dainas, kurių "Oi, berneli, venturių" ir "Tu giružė" ypač gražiai skambėjo. Dainas pianiniu padėjo G. Ignaitis.

Iš tautinių šokių pašokta: Čigonėlis, Subatėlė, Audėjėlė, Sūstas ir Landytinis. Jauni šokėjai, jų tautinių drabužių ir patys šokiai buvo pasigėrėtinai. Mokyti D. Bliskienė turėjo įdėti daug darbo, kad per metus galėtų pasiekti tokių gražių rezultatų. Akordeono grojo J. Šarapnickas. Meninės programos pranešimą buvo stud. A. Naruševičiūtė. Ji savo gyno, aiškia lietuvių kalba ir gyvu samojungu pajavirino programą. Buvo pagerbti gėlimais bei dovanomis mokytojai ir vadovai: kun. B. Pacevičius, E. D. Bliskis, Delhi jaunimo atstovė G. Lapėnaitė, mokyti J. Statkevičius ir jaunimo vadovas V. Ignaitis. Labai gražiai padėkotas mūsų mamytės už gausiai paruoštus valgių stalus. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

B. SNEIDERIS staigiai mirė balandžio 28 d. Jis buvo geras naujųjų ateivių draugas ir pagalbininkas. Tai senesnės emigracijos ateivis, į Kanadą atvykęs prieš 40 metų. Iš lietuvių atvyko čia vienas pirmųjų, pradėjo verstis tabako auginimu ir pasiekė gražių rezultatų. Jo šeimos naliais vietos lietuviams buvo skaudūs pergyvenimai. Š. m. balandžio 21 d., jam nesant namie, sudėję jo ūkio chemikalų bei reikmenų parduotuvė ir sunkvežimis. Žmona Zina nusilaužė koją, buvo paguldyta į ligoninę ir operuota. B. Sneideris palaidotas gegužės 1 d. Laidotuvėse dalyvavo labai daug jo giminių, pažįstamų, kaimynų iš Toronto, Hamiltono, Kikinerio, Windsor, Delhi, Londono, Tillsonburgo ir k. Po laidotuvių jo šeimos artimieji Lietuvių Klubu paruošė užkandžius.

GRUPE LIETUVIŲ, muzikos bei dainos mėgėjų, buvo išvykusi Čikagoje į operą "Likimo galia". Kelionė ir opera patenkinti.

NIOLE NARBUTAITE West Lorne gimnazijoje buvo išrinkta karalaitė (prom-queen). Ji yra trylikto skyriaus mokinė ir veikli vietos lietuviško jaunimo grupės dalyvė — dainininkė ir šokėja.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Steigiamajam Lietuvos seimui paminėti Toronto filatelistai surengė pošto ženklų ir pinigų parodas Toronte ir Hamiltone. Stovi iš kairės: V. Kvedaras, V. Matulaitis, P. Barbatavičius, J. Jagėla, J. Baltakys; sėdi valdyba: B. Poška, kun. Br. Jurksas, P. Morkūnas, K. Kaminskis; jaunimas: Totoraitytė, Baltakys, Abramaitytė

HAMILTON

PUIKUS KONCERTAS. Neseniai Hamiltono lietuviai gėrėjosi ateitininkų puikiai suruoštu abiturientų vakaru. Štai ta pati organizacija gegužės 2 d. vėl suteikė progą hamiltoniečiams Jaunimo Centre pasigėrėti neseniai suorganizuoto mergaičių choro koncertu, kuriame dalyvavo Toronto jaunos solistas Jonas Vaskėvičius ir "Gyvataro" jaunųjų šokėjų grupė. Tai dar vienas nuordymas, kokių kelių reikia eiti prie mūsų jaunimo, kuris nevengia lietuviškos veiklos, tik įsiekio stiprios vadovaujančios rankos. O ja yra ne-nuilstamas visuomenės veikėjas ateitininkų kuopos pirm. J. Pleinys, be kurio neįsivaizduojama būtų ateitininkų veikla Hamiltono. Tokiu pavyzdžiu gali būti mergaičių-mokslievių choras, kuris apie 50 narių ir vadovaujamas sol. V. Verikaitis. Tik 3-4 mėnesių laikotarpyje choras spėjo paruošti nemažą repertuarą. Be to, kaip pareiškė po koncerto dirigentas V. Verikaitis, jo 25 metų muzikiniam darbe tai pirmas atvejis, kad mergaitės taip pavyzdžiai lankė repetitijas, taip nuosirdžiai siekė užsibrėžto tikslo bei vispusiškai buvo remiamos Hamiltono lietuvių kolonijos.

Hamiltonas supranta mūsų atžalyno reikšmę lietuviškame gyvenime, nes antram pasirodymui (pirmas įvyko Sv. Kazimiero minėjime) susirinko beveik 400 klausytojų. Savo programą choras, akompanuojant M. Kleivaitę, pradėjo giesme "Dono nobis pacem". Toliau sekė Si-belijaus "Finlandijos" ištarka, "Pavasariška daina" (specialiai muz. St. Gailevičiaus sukurta mergaičių chorui), Andriolio "Oi, dariau, dariau lyseles" ir "Aš, anyta, netikus buvau". Antroje dalyje pasirodė pirmą kartą Hamiltono jaunos solistas J. Vaskėvičius (studijuoją dainavimą konservatorijoje), kuris, akompanuojant J. Govečiui, išpildė "Ten, kur Nemunas banguoja", dvi Banaičio kompozicijas ir Udrio dainą iš Klovos operos "Pilėnai". Atrodė, šis torontietis turi duomenis solisto karjerai, "Gyvataro" ansamblio mokslievių šokėjų grupę, vad. V. Paskevičiūtės, gražiai išpildė Audėjėlę ir Polką. Meninę programą dalį užbaigė mergaičių choras (visos buvo apsi-rengusios vienodoms, baltom suknelėm) dar keturiom dainom, kurių viena buvo vertimas iš anglų kalbos. Po meninės programos jaunimas ir senimas susijungė bendriems šokiais. Šią korespondenciją reikėtų užbaigti sakiniu: ateitininkai, Hamiltonas laukia daugiau tokių šeštadienių vakarų! K. B.

NAUJAI ISIRINKTOJI apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Kazys Mileris, vicepirm. Juozas Krištolaitis, vicepirm. Lina Verbickaitė, sekr. Pranas Lesevičius, išd. Otonas Stasiulis, vadovė jaunimo reikalams Silvija Martinkutė, parengimų vadovas Kazys Mikšys.

Valdyba dėkoja Hamiltono lietuviškai visuomenei už pasitikėjimą ir stengis daryti viską, kad tas pasitikėjimas nebūtų apvilnas. Taip pat gili padėka buvusiam apylinkės valdybos pirmininkui Alf. Juozapavičiui ir visiems jo valdybos nariams už gražų dėvį metų mūsų apylinkės lietuvių reprezentavimą ir už visą jų įdėtą darbą besirūpinant mūsų bendrais tautiniais reikalais. Dabartinės apylinkės valdybos adresas: K. Mile-ris, 152 Kensington Ave. South, Hamilton 24, Ontario. Tel. 545-4058.

VISUOTINIS RAMOVES SAJUNGOS Hamiltono skyriaus narių susirinkimas šaukiamas gegužės 17, sekmadienį, P. Česnos patalpose, 92 Victoria Ave. N. Tel. 522-7646. Visi Hamiltono kariai-veteranai prašomi dalyvauti. Valdyba

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 24, 5 v. p. p. J. Pleinio namuose, 137 Gladstone Ave.

LORETA BUBNYTE susijedavo su Viliumi Butkevičiumi, kurių vestuvės numatomos ateinančių metų pradžioje. Abu būsimieji jaunavedžiai reikiški jaunimo organizacijų veikloje, o Vilijus šį pavasarį baigė antrą metų studijas universitete.

ROLANDAS BUDNINKAS iš kelių šimtų mokinių parinktas vykti į Meksiką mokytojo darbu. Ten jis du mėnesius mokys jaunimą sporto ir kitų dalykų. J. P.

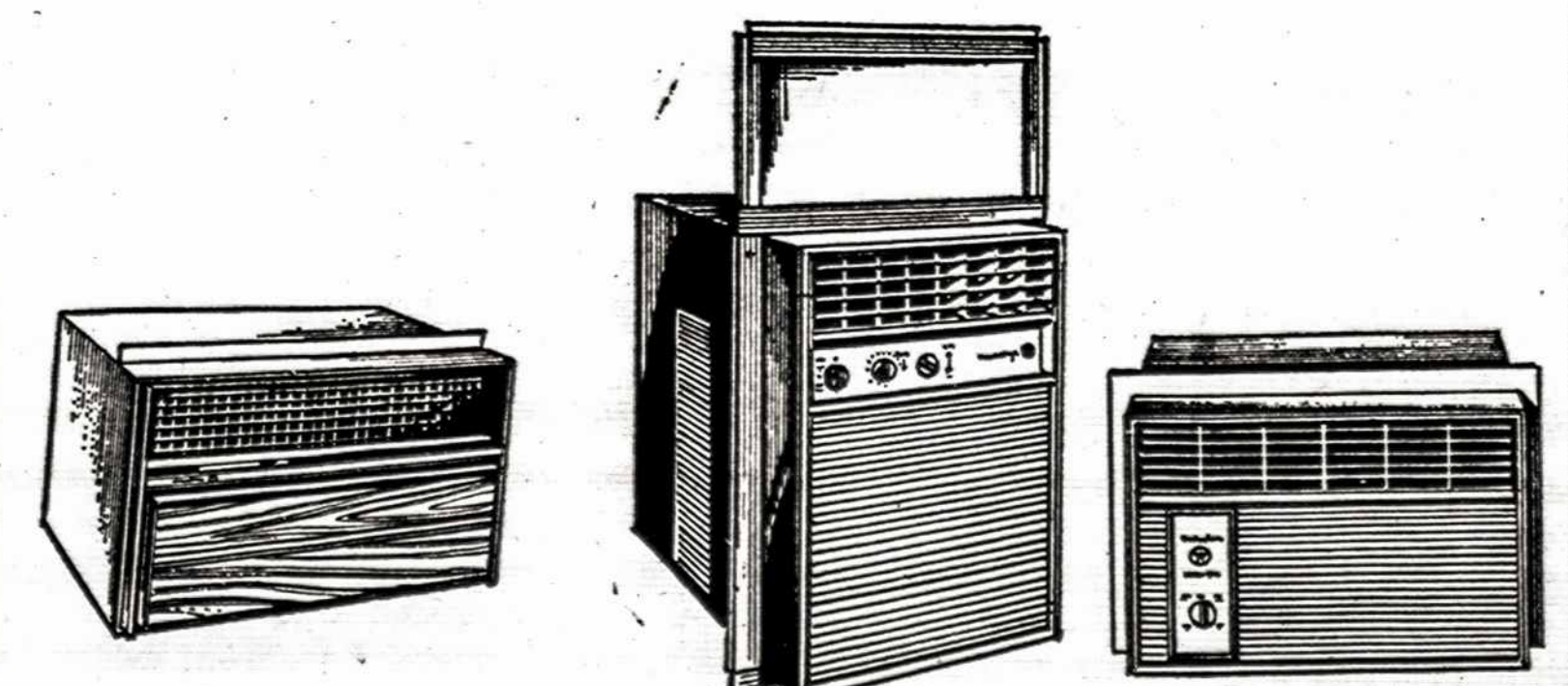
MUSU KREPŠINIO JAUNIAI B. S. Amerikos rinkinių komandų varžybose Čikagoje iškovojo II vietą. Nedaug truko iki pergalės. Nepasisekimas įvesti trijų baudų paskutiniame kėlinio game nunešė I v. dviejų taškų skirtumui. Hamiltono jauniai B. yra augšto žaidimo lygio ir daug žadantys ateityje. Kalvaitis, Žilvitis ir Butkevičius pakviesti į S. Amerikos jaunųjų B rinktinę, kuri kovos baltiečių pirmenybėse Klevelande.

SPORTO KLUBO KOVAS valdyba didžiai dėkinga savo rėmėjams: K. Mikšui, p. Navickui ir bankeliui "Talka". Dar keli asmenys žadėjo paramėti lėšomis. Tai įgalins klubą dalyvauti lengvosios atletikos pirmenybėse. Valdyba dėkoja p. Kalvaitiui iš Burlingtono ir K. Žilviciui už nuvežimą sportininkų į Čikagą. Z. R.

PALYGINKITE IR APSISPRESKITE PIRKTI WESTINGHOUSE ORO VESINTUVUS

Pasirinkimas iš 12 modelių — nuo 500 BTU iki 24,000 BTU

Kainos nuo \$179.00

KNIGHT

RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

Tel. 522-5028 arba 522-5652
Darbo val. 9—6; ketv. ir penkt. 9—9

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

A.A. PRANAS PAULIUKONIS, istorikas, mokytojas ir visuomenininkas, mirė po širdies priepuolio Worcester, Mass., Sv. Vincento ligoninėje. Gimęs 1904 m. Varšaguose, Ukmėgės apskr., velionis mokytojavo keliose Lietuvos vietovėse ir buvo Zarasų gimnazijos direktorium vokiečių okupacijos metais. Išvežtas Vokietijon prievartos darbams už lietuvišką veiklą, pokaryje įsteigė progimnaziją Ansbach, buvo Eichstaetio gimnazijos vicedirektorium, Schw. Gmuend gimnazijos direktorium ir švietimo vadybos pirmininku. Atvykęs į JAV, nuo 1950 m. mokytojavo Worcester lituanistinėje mokykloje, trejus metus jai vadovavo, dėstė Lietuvos istoriją Putnamo seselių bendrabučio mergaitėms. A. A. Pauliukonis taip pat bendradarbiavo spaudoje, išleido Lietuvos istorijos santrauką anglų kalba, vidurinių, naujųjų ir naujausiųjų amžių istoriją. Reikiškes ateitininkų, skautų, šaulių, mokytojų, istorikų ir Lietuvių Bendruomenės veikloje. "Tėviškės Žiburiai" palydi velionį kaip savo bendradarbį, gerai pasirodusį istoriką ir gausiai jo šeimai reikiama nuoširdžią užuojautą.

LEONAS XIII FONDUI netrukus sueis 50 metų. Tai autonominė institucija, kuri finansiskai remia krikščioniškosios demokratijos politines idėjas, spaudą veiklą. Iki šiol Fondo veikloje ypač aktyviai reikiškes Pr. Vainauskas, kaip ilgametis pirmininkas, P. Minkūnas, J. Jakūcinis, A. Gražūnas, Vl. Vilijams. Pastaruoju metu sudaryta nauja vadovybė: pirm. dr. Vl. Bublys, vicepirm. dr. O. Vaitas, sekr. St. Garlauskas, išd. Pr. Polteraitis, narys inž. B. Brizgys.

RYSIUM SU UNESCO UŽMOJU iškilmingai paminėti Lenino gimimo sukaktį, jį paskelbiant ne humanistų, LKDS centro komitetas pasiuntė UNESCO vadovybei Parįžiųje protesto laišką. Jo nurodus pasirašė JT gen. sekr. U. Thant ir JT Žmogaus Teisių Komisija. Laiške rašoma jog toks JT mostas yra grynas cinizmas, nes Lenino "nuopelnai" žmonijai yra grynas nesupratimas. Jis sukūrė valstybę, kuri šiandien yra didžiausias tautų ir žmonių kalėjimas. Ji yra vienintelė kolonijinė žemijon išnaudotoja, išžudžiusi virš 30 milijonų nekaltų žmonių. Jo sukurta sistema ir šiandien laiko vergijoje 100 milijonų žmonių ir keliolika kraštų.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ ŠAULIŲ suvažiavime balandžio 25-26 d.d. Detroito Lietuvių Namuose dalyvavo 74 įgalioti atstovai ir 6 centro valdybos nariai. Buvo daug sveikinimų žodžių ir raštų, iš kurių turbūt didžiausio dėmesio susilaukė Lietuvos buvusio ministerio pirmininko gen. Jono Černiaus žodis. Paskaita apie Šaulių Sąjungos įkūrėjo Vlodo Putvio filosofiją skaitė jo vaikantis prof. Vaidevutis Mantautas. Po ataskaitinių pranešimų ir veiklos gairių aptarties buvo prieita prie valdybos rinkimų. Pagal statutą pirmininkas ir valdyba renkami atskirai. Nemažą problemą sudarė ligosliotinio pirm. Vlodo Išganaičio atsisakymas kandidatuoti sekančiai trejų metų kadencijai. Būti kandidatatu pagaliau sutiko Detroito St. Butkaus kuopos pirm. Vincas Tamošiūnas. Kad balsuotojai turėtų pasirinkimą, kandidatuoti sutiko ir torontieškis Stasys Jokūbaitis. Centro valdybos pirmininku buvo išrinktas V. Tamošiūnas 76:8 balsų santykiu. Po to buvo pranešti centro valdybos rinkimai. Išrinkti: pirm. V. Tamošiūnas, I vicepirm. S. Jakubickas, II vicepirm. K. Miklavaitis, išd. S. Bernatavičius, I sekr. J. Baublys, II sekr. J. Švoba, sporto sekcijos vadovas V. Keturakis, jaunimo — J. Sostakas, tiekimo skyriaus — P. Padvauskas, kultūros skyriaus — kun. J. Borevičius, SJ, jūrų šaulių — M. Vitkus, moterų šaulių — K. Kodatienė, spaudos ir informacijos — V. Mingėla, "Tremties Trimito" red. P. Petrušaitis ir narys S. Jokūbaitis. Suvažiavimo pokylyje koncertinę programą atliko Detroito jaunimas — D. Petronienės paruošta mergaičių tautinių šokių grupė "Pašvaistė", pianistė B. Usaitė, dainininkė I. Vizgirdaitė ir akordeonistė R. Rukštelytė. Sekmadienį Mišias atnašavo ir šauliams pritaikytą pamokslą pasakė kun. J. Borevičius, SJ.

"GRANDINELES" išleistuvių į gastroles P. Amerikoje balius rengiamas gegužės 16 d. Klevelande, Sv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Kelionės išlaidoms dar trūksta kelių tūkstančių dolerių. Pirmieji \$7.000 buvo imokėti balandžio 30 d. Sekančius \$5.000 reikės imokėti gegužės 15 d. Vėliau paaiškės galutinės sumos likutis. Gegužės 15 d. imokėjimui neužtenka kelionės fonde turimų dolerių. "Grandineles" šokėjų tėvams išsiuntinėtas prašymas atsiųsti iki gegužės 14 d. po \$100 iš

kiekvienos šeimos. Aukų rinkimą suintensyvino ir patys šokėjai. Reklama jau pradėta į gastrolių sąrašą įtrauktose kraštuose. "Grandinelei" išlaidų puslapi paskyrė Valencijos dienraštis "El Regional" Venecueloje. Čia numatyti du koncertai birželio 23 ir 25 d.d. Caracas ir Valencijoje. Būty gaila, jeigu dienraščio "El Regional" plačiai išgarsintas lietuvių festivalis negalėtų įvykti dėl nepakankamų lėšų kelionės išlaidoms. Talkon nedelsdami turėtų atėiti gausūs "Grandineles" gerbėjai Kanadoje ir JAV. Didžiausias "Grandineles" pagerbimas dabar yra kiekvienas laiku pasiustas doleris. Paroma siunčiama šiuo adresu: Grandinė, c/o Mr. V. Staškus, 110 East 226th St., Cleveland, Ohio 44123, USA.

Urugvajus

ALFREDAS STANEVICIUS, nors dar nebaigęs odontologijos studijų, buvo pakviestas profesoriaus asistentu pareigoms Montevideo universiteto odontologijos fakultete. Lietuvių kultūrinėje veikloje jis reikiškias kaip tautinių šokių mokytoju.

LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJA specialiais pietumis balandžio 26 d. pagerbė savo buvusią valdybą už praėjusių metų veiklą. Naujoji valdyba yra užsimojusi užbaigti Lietuvių Namų jaunimo salės įrengimą. I planus taipgi yra įtrauktas pagrindinis dabartinės rąstinės remontas — jos prapletimas, kad ji galėtų būti sale oficialiems priėmimams. Edvardo Jusio pajūryje dovanotame sklype Montevideo lietuvių planuoja pasistatyti didelį valdarnai, kuris kiekvieną savaitgalį surengtų šios apylinkės vyresniosios ir jaunosios kartos tautiečius. Vasaros mėnesiais lietuvių šeimos šiame pastate galėtų praleisti savo atostogas. Dėl lėšų stokos sumanyta tikimasi įgyvendinti per porą sekančių metų, nes išlaidų bus apie 2 milijono pezų.

Australija

SKAIDRIŲ RINKINI "Tremtinio kelias" Australijos lietuvių kolonijoms yra paruošęs fotografijos mėgėjas Vytautas Vosylus. Pirminėje versijoje buvo nušviestas lietuvių kelias į Australiją, o paskutiniėje skaidrių rinkiniai atskleidžia lietuvių gyvenimą ir kituose kraštuose. I skaidres V. Vosylus yra perkėles daug meno kūrinių ir Lietuvos vaizdų, pyne sujungdamas specialiomis skaidrėmis. "Tremtinio kelio" vaizdus lydi atitinkama muzika ir žodis.

MELBURNO LIETUVIŲ NAMUOSE balandžio 25 d. iškilmingu pobūviu ir šampano tostais buvo sutiktas naujos salės atidarymas. Šie Lietuvių Namai savo dydžiu pralenkia visas kitas lietuvių kolonijas. Juose yra salės koncertams, didesniems susirinkimams bei pobūviams, moterų seklėja, jaunimo kambarys, erdvi valgykla ir virtuvė, eilė kambarių mažesnio masto lietuviškai veiklai.

LIETUVIŲ NAMUS Geelonge stato iš astūonių veikiančių organizacijų sudaryta LN taryba. Jiems jau išlieti pamatai, nuvalyta 35.000 naudoty plytų, imūryta 31.000. Dekoratyviniais medaliais apsidinti būsimieji namai ir sporto aikštė. Taryba per metus turėjo \$6.235 pajamų ir \$4.371 išlaidų. Padarytų pasidėjimų dėka šiemet tikimasi gauti beveik \$2.000.

Vokietija

DR. A. GERUTIS, Lietuvos pasiuntinys Šveicarijoje patarėjas, lankėsi Minuchene, kur turėjo progos susitikti su laisvosios Ukrainos prezidentu Mikola Ilyvickiu. Pokalbyje buvo aptarti Lietuva ir Ukraina liečiantys klausimai, tautybių diskriminacija Sovietų Sąjungoje.

Italija

KUN. ANTANAS TRANAVIČIUS, lietuvių saleziečių centro naujuosiose Vytėnuose-Frascati administratorių, mirė balandžio 21 d., ištiktas širdies smūgio. Velionis buvo gimęs 1909 m. Pasvalyje. Italijon atvyko 1927 m., baigęs Pasvalio gimnazijos penktias klases, į kun. Antano Skelcio organizuojamą pirmąjį lietuvių saleziečių branduoli Romoje. Filosofija studijavo ir pedagogine trejų metų praktika atliko Belgijoje. Kunigū įšventintas 1940 m., ruošėsi grįžti Lietuvon, bet kelią pastoją tragikalieji mūsų tautos įvykiai. Eilę metų kun. A. Tranavičius buvo saleziečių jaunimo istaigų administratorių Portugalijoje, kol 1957 m. perėmė lietuvių saleziečių istaigos Castelnuovo administravimą. Jo pastangomis Italijos Alpėse buvo įsigyta stovykla, kurioje vasaros mėnesius praleisdavo Europos lietuvių jaunimo grupės. Velionis palaidotas Frascati saleziečių kapinėse, dalyvaujant Romos lietuviams ir gausiam būriui saleziečių.

LIETUVIUS KUNIGU RASTA sovietų premjerui A. Kosyginui iš italų kalba leidžiamo biuletenio "Elta-Press" nerispaudė dvimėnesinis žurnalas "Russia Cristiana" ("Krikščioniškoji Rusija"). Žurnalą Milane leidžia Krikščioniškosios Rusijos Studijų Centras, dokumentais ir pranešimais nušviestas įvairius sovietų gyvenimo klausimus. Pagrindinis dėmesys skiriamas religiniam gyvenimui Sovietų Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose. Šioje laidoje taipgi plačiai komentuojamas A. Amalrico raštas.

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai

R. Denninger Limited

HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoaikštė prie abiejų krautvinių

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.		depozitus	5%
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.		šėrus ir sutaupas	6%
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.		už vienų metų terminuotus indėlius	8%
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.		Duodame:	
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.		asmenines paskolas iš	10%
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.		nektin. turto paskolas iš	9%

Išlepos ir Rugsėjo mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas teiki patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$1.850.000.

Advokatas

EUGENIUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

jaunimo žiburiai

Šypsokis, motina tave myli!

Dažnai mes atsimename tik motinas didvyres. Skaitome Lietuvos istorijoje apie šias moteris karžyges. Mes jas pastatome ant pakylės ir garbiname. Gal tai ir gerai, bet nepamirškime monotoniškos kasdienybės motinos.

"Būti minutę ar valandą didvyriu yra daug lengviau, negu tyliai heroizme leisti dieną iš dienos. Prisiminkime tą pilką monotonišką kasdienybės darbą, už kurį niekas nepagirs — didvyriškumą, kurio niekas nepastebės, kuriuo niekas nesidomės" (F. Dostojevskis).

Kokia yra ta monotoniškos kasdienybės motina? Kokios yra jos savybės?

Meilė
Optimizmas
Tautiškumas
Inteligentiškumas
Nuširdumas
Atlaidumas

Motina yra meilės šaltinis vaikams. Niekaš nesulaikomas, niekaš neišdžiūsta, sruvenas per akmenėlius — problemėse.

Optimizmas padeda jai šypsotis sunkiose laikose. Šypsena daug pasako! Tautiškumas parodo jos norą išauklėti vaikus gerais lietuviams, lietuviškoje aplinkoje — mokykloje, namuose, organizacijose. Intelligentiškumas galvoje padeda išspręsti daugelį problemų: šeimos, auklėjimo. Nuširdumas apibūdina kiekvieną motiną. Kiekvienas jos darbas yra skirtas šeimos gerovei. Kiekvienas darbas yra širdies motyvatas.

Kiekvienas jos darbas yra visu jėgų suteikimas. Atlaidumą, nors kartais sunkiai, motina rodo visą laiką. Vaikai supykina, bet vistiek ji atleidžia visu savo nuširdumu: susiraukęs veidas pasikeičia, šypsena vėl pasirodo, kaip saulė iš praeinančio debesies.

Šiuose keliuose žodžiuose aš nepasakiau KAS yra ta monotoniškos kasdienybės motina. Aš ją tik apibūdinau. Nors šios dorybės sudaro žodį MOTINA, bet tas žodis pilnai neapibūdina TOS MOTINOS.

Jos darbas — niekaš nesibai giantis. "Šiandieninis gyvenimas tikrai labai daug reikalauja iš lietuvių motinos. Lietuvoje — pasiaukojimo ir atkaklumo, savo vaikus stengiantis išauklėti tikinčiais lietuviams, o čia — ištvėrimas, bandant nepasiduoti emigrantinėms ligoms ir vaikų nutautėjimui."

Eina motina vingiuotu gyvenimo keliu. Neskaito ji kiek valandų praleista dirbant, kiek valandų praleista prie sergančio vaiko, kiek valandų praleista besirūpinant. Stai ir motinos didvyriškumas — ištesėti motinos darbas.

Šiandien mes gal ir neatreikiame dėmesio jai motinai, nesuoprantame jos reikalingumo, negalvojame, kad ji didvyrė, bet kai staiga viena diena jos netenka, tada susiprantame.

Prisiminkime šias monotoniškos kasdienybės motinas — mirusias ir gyvasias.

Rūta Čepaitytė

Viskas nusibodo, nėra kas veikti...

Aštunta valanda. Jaunuolis sėdi prie televizijos. Atsisoja ir nusuka dėžę. Nusibodo žiūrėti į tuos paveikslus. Išėina lauk — gal suras ką veikti. Ant kampo susitinka su dviem draugais. Jie irgi neturi ko veikti. Visas nusibodo. Įsuka į mažą gatvelę. Stovi naujas automobilis. Pažiūri į vidų. Kokia laimė. Raktai viduje! Nėra kas veikti, o kodėl nepažiūrėti? Tik pasiskolins automobilio ir sugrąžins. Deja, automobilio nebesugrąžino — policija sustabdė.

Kodėl tie jaunuoliai neturi ko veikti? Kodėl jie turi po gatvės vaikščioti ir įieškoti nemalonių? Kas būtų, jeigu jie priklaustų organizacijai?

Mano nuomone, organizacija yra vertinga visiems jaunuoliams šiais laikais. Ne tik nuo gatvės atitraukia, bet ir padeda jaunuoliui surasti save. Organizacijos yra jaunuoliui išteigtos. Jo pareiga padėti tai organizacijai, kiek tik gali. Gal nebus daug, bet jis ką nors gero padarys, ne blogo. Per organizaciją jaunuolis susitinka su kitais. Užsimezga naujos pažintys. Padeda kitiems žmonėms, kurie šiame pasaulyje netaip gerai gyvena. Taip pat padeda ir sau kultūringai subrešti. Organizacijos atidaro jaunuoliui akis, kad jis galėtų kitus matyti ir žinoti: ne tik jam turi būti gera, bet ir kitiems.

Per mūsų lietuviškas organi-

zacias kartu sužinom apie mūsų tėvynę Lietuvą, jos papročius, ir tai vienam kitam idėgia dalelę tėvynės meilės, kurios mums reikėtų daugiau turėti. Organizacijai ne tik reikia priklausyti, bet ir suprasti ją, joje su kitais dirbti. Tada organizacija duos daug naudos visiems, kurie jai priklauso.

Rūta Vaškevičiūtė
("Pirmyn Jaunime",
1970 m. 2 nr.)

VALENTAS SKIRMANTAS
Neiškirskit!

Senelei

Neiškirskit! Kaimo medžiū

Dar palikit paukščius ir lizdus! Jeigu reikia — imkit mano širdį Su berželiais, liepomis, medum.

Aš tikiu, kad duonos kubilėly Tebėra dugne šaltos giros. Kad senele, vartelius užkėlus, I miškus vis žiūri vakaruos.

Būna dienos — nebeboriu nieko. Išiverksiu, kada vėsynios kris. Ir mažytė tarp miškų išlieka Ta auksinė, nuosirdi ugnis.

Upen paukščiai, debesys suvirsta... Kaip jūs, mano girtos, be dainių? Neiškirskit kaimo medžiū!

Uosiu, liūdesio pilnų!

(Iš jaunųjų kūrybos Lietuvos spaudoje)

Hamiltono mėgėjų teatro "Aukuras" jaunieji aktoriai, vadovaujami režisūros E. Dauguvietės - Kuobienės, mokosi vaidinti

Modernioji muzika - triukšmas?

Pasiskaito Toronto lituanistinio seminaro studentai, paskatinti savo mokytojų

Jaunimo skonis daugeliu atveju yra skirtingas nuo suaugusių, dažnai visai priešingas. Muzika, kurią mėgsta šių dienų jauni, savo charakteriu ir stiliumi labai skiriasi nuo tos, kurią klausė tėvai. Jis mėgsta tokią, kokią gali suprasti ar atpažinti save to žmogaus charakterį, apie kurį daina sukurta. Jis susiduria gyvenime su jam būdingom problemom, todėl lengvai supranta tuos, kurie apie jas dainuoja. Kai kurių radijo stočių programa tik iš tokios muzikos ir susideda. Jos duoda vien tik naujausias pačių jaunuolių sukurta dainas, kaip pvz. Toronto CHUM, CKFH ir eilė kitų.

Dažnai tėvai užspūla vaikus, kodėl jie amžinai klausos tos rėkiančios muzikos. Man rodos, kad tėvai per greitai kritikuoja. neduodami įtikinančių motyvų. "Mane tas nervina" — girdi dažnai atsakymą, kuris iš tikrųjų nieko nereiškia, skamba neįteisingai ir jaunuolio neįtikina. Kai jie patys užsistato operas ar simfonijas, tai, atseit, jie nori pailsėti po dienos darbų. Mums sunku suprasti, kaip žmogus gali pailsėti, jei čia pat koks sopranas ar bosas spiegia ir baubia per visą namą, pasukli jį gaudžia trimaitis ir trenkia būbina. Be to, dauguma operų yra svetimom kalbom; jei neturi po ranka libretto, tai net suprasti negali, ką jis nori pasakyti.

Jaunimo dainos yra greitos, gyvos kaip ir pats jo charakteris. Gali visą vakarą klausyti ir tau netrukdyt dirbti nei susikaupti, nebent leis valandėlę pasvajoti. Bet tai nereiškia, kad ta muzika yra monotoniška. "Ko jūs vis tos pačios muzikos klausot?" Ar neturite ko nors skirtingesnio? — priekaištaują tėvai. Bet jos yra skirtingos. Jeigu bent kartą su atsidejimu turėtum kantrybės išlaikyti porą plokštelių, tai suprastų, kad tos dainos skiriasi viena nuo kitos, turi melodiją ir turinį. Jeina tėtis ar mama į kambarį ir pradeda bartin: "Ar jau tu ir vėl ta barbalynė užsistatė! Amžinai vis tą patį girdži. Arba atsuk kita stotį, arba visai užgesink!" Paskui užeina, užsistato televiziją ir visa vakarą žiūri, kaip ten vienas kitą smaugia ir žudo.

Zinoma, jei jaunuolis visada grot tik savo mėgstamą muziką, tai irgi negalima pateisinti, nes ne jis vienas gyvena tuose namuose — reikia pagalvoti ir apie kitus. Negalima peržengti samoringai ribų nei tėvams, nei vaikams. Atrodo, kad ir vieni, ir kiti turi aiškia nuomone apie muziką ir vieni kitiems nenusileidžia. Vienintelė išeitis — atsižvelgti į vienas kitą ir gyventi kaip dera žmonėms. Su priekaisiais ir ginčais mažai ką pasieksime ir vieni kitų neįtikinsime. Tėvai! Supraskite ir turėkite daugiau kantrybės su mumis. Mes negalime jums uždrausti klausytis jūsų mėgiamos muzikos — nedrauskit ir mums klausytis tokios, kuri mums patinka.

Studentė V.

Daugybė suaugusių žmonių mūsų modernioji muzika yra "šlamštas", "bjaurūs garsai", "triukšmas"... Retkarčiais gal taip ir yra, bet negalima visos jaunimo muzikos taip vadinti. Dažnai žmonės nenori įsigilinti ir nesupranta, ką ši muzika tikrai reiškia ir ką ji nori pasakyti. Seniau, kai žmonės turėjo maršias laiko sėdėti popietėm ir išsisas valandas klausytis tu pačių arijų, valse ar sonatų, muzika tebuvo būdas pasilinksinti ar šiaip prastumti laiką. Mūsų laikais komunikacija yra taip išsivysčiusi, kad net muzika turi skirtingą paskirtį bei konkrečią reikšmę. Daugumas nesupranta, bet jei gerai išsiklausytų į šią "triukšmą ir riksmą", tai išgirstų aiškų dėstymą — apie valdžią, beprasmius karus, jaunimo

festivalius. Pvz. jaunas kanadiečių parašė populiarią dainą "When I Got To Woodstock" — apie festivalį Niujorke, kur buvo susirinkę šimtai tūkstančių jaunuolių.

Vieni geriausių kompozitorių apie nuskriaustus, vienišius žmones, neteisingas valdžias, skurdą ir visuomenės hipokritiškumą yra Simon ir Garfunkel. Jiedu daugiau pasidarbavo Amerikos tautinei muzikai, negu bet kas kitas. Jie parašė "He Was a Most Peculiar Man" — dainą apie vieną žmogų, užsidariusį savo mažame pasaulyje, be draugų. Daina "Richard Cory", parašyta pagal amerikiečių klasiko Edwin Robinson eilėraštį, parodo, kad turtas ir pinigai gyvenime dar neviskas, nes milijonierius Cory nusišauja.

Modernios muzikos yra daug rūšių. Pirmiausia yra "folk songs" arba liaudies dainos, jeigu Amerikos kontinente galima iš viso apie "liaudį" kalbėti. Žymesni dainininkai yra Joan Baez, anksčiau minėti Simon ir Garfunkel. Jan ir Sylvia. Tos dainos išreiškia jaunimo nuotakas. Paskui yra Acid Rock. Šios rūšies muzika yra grynai promogiam pasiklausymui. Žymesni artistai — Stappewolf, Led Zeppelin ir kiti. Tai šios rūšies muziką suaugusieji daugiausia vadina "riksmu ir kaukimu". Kitas idomus reiškinys — tai "Soul Music". Tai yra suamerikietinta negrų muzika su stipriu pietietišku charakteriu.

Turbūt visoje muzikos istorijoje niekas tokio populiarumo nesulaukė, kaip keturi muzikantai iš Anglijos — "The Beatles". Tuo metu (1964 m.) pasaulio dar nedrąsė karai ir maistai, todėl ir jų muzika buvo linksma, paprasta. Nuo 1957 m. kai populiarioji muzikoj karaliavo Elvis Presley, nebuvo įvykė jokių žymesnių pasikeitimų, ir ji jauniui jau buvo pradėjusi nusibosti. "Beatles" pradėjo naują dainų — grupes. Todėl su ju pasirodymu pradėjo atsirasti daugybė visokios grupių ir visos juos kopijuojau. Gal dėlto suaugusiems ir atrodė, kad viso pasaulio jaunuoliai "sudurnavoja". Bet tai nėra pirmas kartas, kada žmonės eina iš proto dėl muzikos. Tokių "fools" buvo jau

Aštuntasis ateitininkų kongresas

Ateitininkų kongresas yra vyriausias Ateitininkų Federacijos reikalų ir problemų sprendėjas. Jis nustato AF veiklos gaires, keičia AF konstituciją, sprendžia AF valdybos, AF tarybos bei kongreso atstovų iškeltus klausimus.

1970 m. kongreso reikalingumą ir pobūdį AF valdyba pradėjo svarstyti dar 1968 m. neįpusėjus. Kongreso reikalas yra pribrendęs, nes 1965 m. kongrese nebuvo formaliai išrinkti atstovų ir todėl nebuvo svarstomi statutinių bei kitokių pakeitimų klausimai. 1970 m. kongresas turėtų parengti ateitininkijos sąjūdžio ugdymą ir kūrinių pobūdį, keisti AF konstituciją ir įnešti naujų idėjų ateitininkų veiklos plėtotei.

Kongresas šaukiamas 1970 m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 7 dienomis; Dainavos jaunimo stovykloje rugpjūčio 30 — rugsėjo 4 dienomis ir Čikagoje rugsėjo 4-7 dienomis.

I kongresą kviečiami viso pasaulio ateitininkai. Sprendžiamąjį balsą turi rinktieji atstovai, Ateitininkų Federacijos grupės, valdybos, tarybos, kontrolės komisijos ir sąjungos centro valdybos nariai. Viti kiti ateitininkai turi patariamąjį balsą. Kongreso atstovų gali būti renkamas kiekvienas ateitininkas, išskyrus jaunučius, kurie rinkimuose nedalyvauja. Kongreso atstovus MAS, SAS ir ASS padaliniai gali rinkti savo tam reikalui sukvietame susirinkime arba korespondenciniu būdu. Negalintieji susirinkime dalyvauti turi teisę balsuoti korespondenciniu būdu. Atstovai renkami slapto balsavimu. Atstovais galima rinkti asmenis iš kitų vietovių ir kitų sąjungų, bet šiuo

daugybė prieš 30 ir 40 metų.

Jauniui "beatles" muzika patinka, nes ji yra originali, ją galima lengvai atskirti nuo kitų artistų kūrinii, maloni klausytis. Ir nors daug įvairių dainininkų pasirodė nuo to laiko, "beatles" dar vis tebėra vieni populiariausių jaunimo tarpe.

Bet laikas keičiasi. Tobulejant komunikacijai visokios naujovės pasaulyje sklinda žaibo greitu. Išiliepsnojo du karai, paplito narkotikų vartojimas. Tai turėjo įtakos ir jaunimo muzikai. Ji pasidarė rimtesnė, niūri ir maistinga. Ji mums dar reiškia ir pasaką, o suaugusiems galbūt yra tikti garsai ir riksmas.

Tokios maždaug pagrindinės jaunimo muzikos rūšys. Jose atspindi mūsų laikų gyvenimas, jo charakteris. Visais laikais jauni žmonės turėjo savo muziką, kurią mėgo, dainas, kurias dainavo ir kurias jų vyresnieji vadino "šlamštais". Tačiau jie jau užmiršo, kad buvo jauni.

Raimundas Sungaila

Ant grindų prie pilnu garsu paleisto aparato (net ausyse spiegia) guli jaunuolis. Ar jis klausosi muzikos? Aišku kaip diena, kad klausosi. To negana! Jis dar ir pamokas ruošia. Sakysit: "Ką gi galima klausantis tokio baisaus triukšmo pamokas ruošti?" Jei paklausit tą jaunuolį, ar jam ši muzika netrukdo, jis atsakys "ne" ir paleis radiją dar garsiau. Dabar muzikos garsai tokie stiprūs, kad net grindys dreba. O jis dirba net galvos nepakeldamas, lyg kambaryje būtų didžiausia tylą. Kodėl jis tokią muziką mėgsta? Ką gražaus joje girdi? Jis atsakys, kad ta muzika jam labai daug pasako apie laisvę, karą, taiką, meilę. Ji jam idomi ir suprantama, nes kalba apie realius dalykus. Pagaliau gal netaip svarbu apie ką ji kalba. Greičiausia tas mūsų jaunuolis, ruošdamas pamokas ir tuo pačiu metu mąsdamas kokioms taktą, klausosi jos, nes jam patinka.

Neužpykite už toki pasisakymą. Jūs gal netikėsite, kai aš jums pasakysiu, kad šis rašinėlis buvo parašytas tokios garsios muzikos besiklausant.

Dainius Vaidila

atveju yra reikalingi jų raštiški sutikimai. Išrinktas atstovas išspareigoja kongrese dalyvauti. Išrinkto atstovo tikas ateitininkas pakeisti negali.

Kiekvienas ateitininkų skyrus renka bent po vieną atstovą. Didelį vienatį renka po atstovą nuo dvidešimties narių ir nuo likusio netaisymo kaip vienuliuka. Jei kurioje vietovėje yra tos pačios sąjungos keli padaliniai, kongreso atstovų skaičius jiems tenka nuo jų narių bendro skaičiaus, o rinkimus praveda jų vadovybi sudaryta bendra komisija. Vienoto narių skaičius yra imamas toks, koks jis buvo 1970 m. sausio 31 d. Rinkimai vykdomi 1970 m. pradžioje ir baigiami gegužės 31 dieną ar anksčiau. Išrinktųjų pavardės, adresai ir vieneto rinkiminės komisijos protokolai pasiunčiami AF reikalų vedėjui dr. L. Bajoriui (17689 Goldwin, Southfield, Michigan 48075, USA) iki 1970 m. gegužės 31 d. MAS, SAS ir ASS centrinės valdybos žiūri, kad jų padaliniai laikui ir tvarkingai atliktų atstovų rinkimą ir jų pristatymą AF reikalų vedėjui.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VALDYBA

"JAUNIMO ŽIBURIŲ" redakcija dėkoja tiems ir toms bendradarbiams, kurie, nežūrint studijų, randa laiko parašyti straipsnius. Pasibaigus egzaminams, tikimės, atsisiras laisvesnio laiko ir plunksnų. Kviečiame visus rašyti "Jaunimo Žiburiams" ir atostogų metu. Niekas tada jų negalės teisintis, kad neturi laiko. Laukiame!

Išliksime, jei norėsime

Balandžio 11-12 dienomis Toronto įvyko ateitininkų tradicinė metinė šventė. Šeštadienį po pietų moksleiviai ateitininkai turėjo susirinkimą, kuriame kalbėjo inž. A. Sabalis iš Niujorko tema "Lietuvybės išlaikymas tremtyje". Tą pačią temą jis toliau panagrino ir šeštadienį vakare su sendraugiais ir studentais vakarienės metu. Jo praktiškas pasiūlymas buvo, kad visi tėvai bent vieną valandą į savaitę pašvęstų pasikalbėjimui su vaikais apie lietuviškus reikalus. Lietuviais išlikti galėsime, jeigu mes to norėsime. Tai priklauso tik nuo mūsų pačių.

Tą patį vakarą moksleiviams St. Joan of Arc salėje įvyko šokiai, kur jaunimas linksmai praleido laiką.

Sekmadienio rytą buvo Mišios, kuriose organizuotai dalyvavo jaunučiai, moksleiviai ir studentai ateitininkai. Gitaroms

pritarant, gražiai skambėjo visų ateitininkų giedamos giesmės. Po pietų įvyko svarbiausia šventės dalis, kurios metu nauji ateitininkai davė įžadų, pasiryždami veikti vadovaujantis ateitininkais principais. Pagrindinė kalbą pasakė inž. A. Sabalis. Pradžioje pasveikino naujai priėmusius įžadų, palinkėjo jėgų ir ištvėrimo toliau dirbti Dievo ir tėvynės gerovei.

Programą atliko visokio amžiaus jaunuoliai: vieni deklaravo, kiti dainavo, tretie skambino pianinu. Studentai patvirtė ateitininkų deklaraciją. Po programos, sugiedojus Tautos himną, visi buvo pakviesti valšėms.

Sventę praėjo geroj, linksmoj nuotaikoj. Visi svečiai iš kitų Kanados bei JAV miestų ir saviskiai buvo labai patenkinti.

Almis Kuolas

Išrinkta nauja studentų centro valdyba

Lietuvių studentų veiklai labiausiai pakenkė du menko lygio suvažiavimai Jungtinės Amerikos Valstybėse

Išrinkta nauja šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdyba, kuri š.m. balandžio 13 d. perėmė buvusios valdybos knygas ir vadovavimo darbą. SALSS centro valdybą sudaro: pirmininkas ANTANAS KALVAITIS, 17617 Harland Ave, Cleveland, Ohio 44119, USA, tel. 692-1766; vicepir. Teresė Neimanaitė, 18324 Hiller Ave, Cleveland, Ohio 44119, USA, tel. 486-4887; sekr. Teresė Idzelytė, 1081 E. 176 Street, Cleveland, Ohio 44119, USA, tel. 481-5183; izd. Giedrius Lazdinis, 1141 E. 71 Street, Cleveland, Ohio 44103, USA, tel. 391-6462; narys Vytenis Gautaitis, 2907 Hampshire Road, Cleveland Hts., Ohio 44106, USA, tel. 932-0133; narys Algis Rimas, Chicago, Ill.

Mes, naujos SALSS centro valdybos nariai, esame rimtai apgalvoję dabartinės studentijos kritišką padėtį, jos problemas ir mums patiktas pareigas. Mes visi esame dalyvavę ir stebėję studentų veiklą per pastintinius trejus-ketverius metus ir matėme to veiklos šlubavimą. Kodėl tai įvyko? Atsakymas nelengvas ir sudėtingas. Buvo daug priežasčių. Du

dalykai nepaprastai prisidėjo prie studentų veiklos (SALSS ribose) susilpnėjimo — tai paskutiniai du Studentų Sąjungos suvažiavimai. Organizacinis ir akademinis lygis šių dviejų suvažiavimų ir rimčiausia studentų priverė įieškoti idomiosios užsiėmimo kitur. Studentų ir visuomenės tarpe susidarė ypatingai negatyvi nuomonė apie suvažiavimų tikslą, efektingumą ir pačių studentų sugebėjimą kokią nors reikšmingą veiklą išvystyti. Mes esame ištikimi, kad šiuo momentu studentų tarpe yra daug sugebėjimo, daug jėgų ir entuziazmo. Jau esame paruošę planus 20-tajam SALSS visuotiniam suvažiavimui Klevelande ir esame ištikimi, kad tik tvirtai suorganizuotas ir akademikai stiprus suvažiavimas gali atgaivinti sąjungą. Mes kreipiamės į visus studentus, visuomenę ir prašome paramos bei talkos mūsų darbui. Leisti Lietuvių Studentų Sąjungai po 20 metų veiklos išieivijoje dingti būtų didelis smūgis dabartinei ir ateinajai lietuvių bendruomenės kartai.

SALFASS CENTRO VALDYBA

Žvlgisnis į ateitį

Kiekvienam moksleiviui kada nors ateina momentas, kai reikia rimtai pasikalbėti su mokinii patarėju apie savo tolimesnį mokslą. Čia tik pavyzdys, kaip toks pasikalbėjimas vyksta:

— Ar jau esi numatęs kokią kolegiją?

— Dar ne. Man visos atrodo panašios.

— Aha, gerai! (Pradeda vartyt kolegijų katalogą).

— Kokie tavo pažymiai?

— Neblogi šiuo laiku, stipriai laikaus su D vidurkiu.

— (Vartydamas katalogo puslapius). Gerai. Na, o ką galvoji studijuoti?

— Fiziką, matematiką, inžineriją ar ką kita. Dar nesu tikras.

— Na, o kaip tau fizikoj ar matematikoj sekasi?

— Nel... nelabai kaip.

— O kokie tavo "College board" rezultatai?

— Surinkau beveik 700 punktų.

— Tai ar iš matematikos, ar iš anglų kalbos?

— Iš viso...

— Suprantu (paskui baigęs vartyt katalogą). Zinai, sūnau, šiame krašte yra nemažai gerų universitetų — MIT (Massachusetts Institute of Technology), Harvard, Yale, Princeton ir kiti. Tad patarčiau į tuos keturis paduoti prašymus ir laukti atsakymo. Būtinai į MIT, nes ten kaip tik tau jie turi gera inžinerijos ir matematikos skyrių. Čia nusirašyk jų adresus.

— O kokios man galimybės į juos patekti?

— Sakytiau, neblogos. Juk 35 bandančių patenka. O, nepa-

miršk pasiimti aplikacijas dėl stipendijos ir tuoj pat išsiųsk tom kolegijom.

— Gerai, gerai. Būčiau pamiršęs.

— (Išleisdamas mokinii) Ne užmiršk pranešti, kaip sekis. Ir nebijo, sūnau, ateitis šviesi. Liko tau tik pusė žingsnio iki universiteto durų.

A. Dambriūnas

("Svityrųs" 1970 m. 4 nr.)

ANTANAS E. ŠILEIKA

Bėglys

Naktis jau nuo seno tesiasi.

Sniegas gali nuo neatmenamų laikų.

Tarp juodųjų miškų figūra matosi.

Kuri vis bėga, ir vis bėga...

— (Išleisdamas mokinii) Ne užmiršk pranešti, kaip sekis. Ir nebijo, sūnau, ateitis šviesi. Liko tau tik pusė žingsnio iki universiteto durų.

— Aha, gerai! (Pradeda vartyt kolegijų katalogą).

— Kokie tavo pažymiai?

— Neblogi šiuo laiku, stipriai laikaus su D vidurkiu.

— (Vartydamas katalogo puslapius). Gerai. Na, o ką galvoji studijuoti?

— Fiziką, matematiką, inžineriją ar ką kita. Dar nesu tikras.

— Na, o kaip tau fizikoj ar matematikoj sekasi?

— Nel... nelabai kaip.

— O kokie tavo "College board" rezultatai?

— Surinkau beveik 700 punktų.

— Tai ar iš matematikos, ar iš anglų kalbos?

— Iš viso...

— Suprantu (paskui baigęs vartyt katalogą). Zinai, sūnau, šiame krašte yra nemažai gerų universitetų — MIT (Massachusetts Institute of Technology), Harvard, Yale, Princeton ir kiti. Tad patarčiau į tuos keturis paduoti prašymus ir laukti atsakymo. Būtinai į MIT, nes ten kaip tik tau jie turi gera inžinerijos ir matematikos skyrių. Čia nusirašyk jų adresus.

— O kokios man galimybės į juos patekti?

— Sakytiau, neblogos. Juk 35 bandančių patenka. O, nepa-

miršk pasiimti aplikacijas dėl stipendijos ir tuoj pat išsiųsk tom kolegijom.

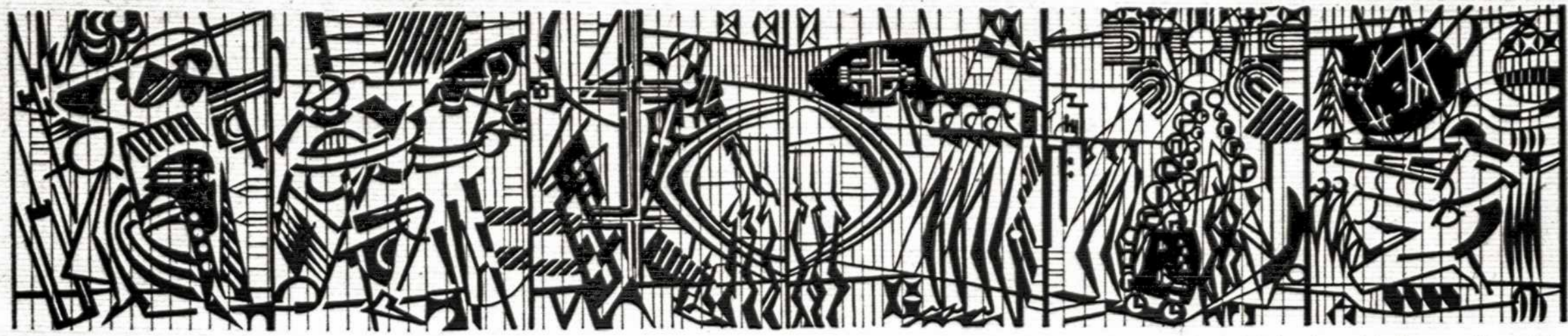
— Gerai, gerai. Būčiau pamiršęs.

— (Išleisdamas mokinii) Ne užmiršk pranešti, kaip sekis. Ir nebijo, sūnau, ateitis šviesi. Liko tau tik pusė žingsnio iki universiteto durų.

— Aha, gerai! (Pradeda vartyt kolegijų katalogą).

— Kokie tavo pažymiai?

— Neblogi šiuo laiku, stipriai laikaus su D vidurkiu.

Lietuvių kopinių koplyčios ir Laisvės paminklo Port Credit, Ontario, grotnių vartų projektas, sukurtas dail. Telesforo Valiaus. Projekto vykdė dail. Juozo Bakio studija. Dalis projekto bus užbaigta šių metų gegužės pabaigoje

Gyvybinis lietuvių tautos klausimas "Varpe"

Senoji mūsų laikraštija, brutaus atėjimo numarinta savaime krašte, atgyja sveturi ir nesiliauja kovojusi ne tik su išoriniu priešu, bet ir su vidinėmis negerovėmis. Mes turime visą eilę senosios kilmės laikraščių, kurių pasikeitė redaktoriai, pavidalas, turinys, bet nepasikeitė idealai. Tauta, jos samonė, laisvė, kultūra, papročiai, religija, moralė ir visos kitos tautinės vertybės dar vis tebėra didžiųjų rūpesčių plotmėje.

Cia turime galvoje "Varpą", vieną iš mūsų laisvės kovų pioniierių, pernai metais sulaukusių savo aštuoniadesimtojo gimtadienio. Taigi ir jis, kaip ir anais senais laikais, dar vis teberagina skaitytoją pabusti, įsijausti į mūsų dabarties situaciją ir ne nurimti kovoje dėl savo tautos laisvės. Malonu vartyti nepretenzingus šio žurnalo lapus ir pajusti jų impulsyvų dvasią.

Daug ir įvairios medžiagos yra jo paskutiniame numeryje atspausdinta, nors vyrauja pagrindinės mūsų problemos: laisvė ir lietuviškas išlaikymas. Žurnale išryškintas neuolaudumas principiniuose klausimuose, bet jis nėra maistaujantis — nuosaukus ir be sarkazmo.

Zinoma, vertingi ir kitokie pobūdžio svarstymai bei informacija, bet aktualumui atžvilgiu į juos galima žiūrėti ir iš ateities perspektyvos. Laisvė ir tautinė gyvybė yra dabarties rūpesčiai. Kadangi šių dviejų klausimų atžvilgiu mūsų visuomenėje esama tam tikro nesutarimo, tai su juo verta susipažinti ir tiems skaitytojams, kurie jį praleido negirdomis.

Nesutaria dvi grupės, kurioms kiek anksčiau yra duoti ir vardai: tautininkai ir valstybininkai (čia turimi galvoje ne partiniai tautininkai). Pirmieji respektuoja tautinio valstybingumo idėją, bet svarbesnį uždavinį laiko tautinės gyvybės apsaugojimą. O šie minta tautinės kultūros vaisiais ir dėlto esą reikia visą savo energiją nukreipti kultūrinio vertybių kūrimui, o ne į eikvoti kovai už laisvę, kuri ne nuo mūsų priklauso. Gi valstybininkai, atvirkščiai, pirmoje eilėje stato kovą už laisvę, nes

ji esanti pati pagrindinė sąlyga visoms žmogiškoms vertybėms, taigi ir tautinėms, kurti. "Varpo" žurnalas remia valstybininkų poziciją, o jo redaktorius A. Kučys straipsnyje "Realistų iliuzijos" ją grindžia savo blaiviu samprotavimu.

Valstybininkai taip pat neneigia tautinės kultūros įtakos lietuvių bei išlaikyti, bet A. Kučiui "Lietuvybė išsivijoje be aktyvaus laisvės siekimo Lietuvai yra suskilusi lietuviybė. Apie tokią lietuviybę kalba mūsų vadinajamieji realistai (autorius realistas vadina tautininkus, A. K.). Bet tai yra vienos kartos lietuviybė, nes suskilusi lietuviybė reikiama pagreitinta suoli į mirčių... Atseit, "Yra tiesos, kad kultūra gali išlikti ir tautai mirus. Yra tiesos ir tvirtinime, kad kalinys gali kurti ir kalėjime. Bet yra netiesa, kad laisvės troškimui tautoje mirus, skleistusi nauji tautinės kultūros žiedai".

Šių dviejų polių susikirtime nekilo kokia nors nauja problema, o veikiau atgijo sena. Dabar, tautinėje mūsų situacijoje valstybinės laisvės ir tautinės gyvybės išlaikymo klausimas dažnai būdavo svarstomas ir privačiomis gyvenime. Dabar jį išliko į viešumą ir tapo atstresniu. Po A. Kučio straipsnio "Varpe" jis kartas nuo karto buvo nagrinėjamas ir spaudoje. Antai, viename iš "Draugo" kultūrinių priedų jį svarstė V. Bagdanavičius jaunimo tautinio auklėjimo plotmėje. Jis, nagrinėdamas A. Kučio ir V. Daugirdaitės-Sruogienės mintis tautinės laisvės ir kultūros klausimu, priėjo išvados, kad lietuvių bei išlaikyti ir laisvei iškovoti reikalingas dar vienas ginklas, būtent, dorovinis aspektas: "Atrodo, šiandien negalima kitaip paskatinti žmogaus domėtis lietuviškumu, vistic ar rūpinantis lietuviškos kultūros išlaikymu, ar kovojant už pavergtos Lietuvos laisvę, kaip vienu atveju, būtent: kada žmogus yra taip augstai doriskai išauklėtas, kad jo doroviškumas yra arti didvyriškumo laipsnio..."

Visur, visais laikais ir visais klausimais yra buvę nuomonių skirtumo. Ir tai yra gerai, nes

nuomonių gausoje lengviau išryškėja tiesa. Sakysim, nevie-nam ir šio laikraščio skaitytojui gali atrodyti, jog šiame ginče paliesti klausimai dar nesudaro to tautinio vaizdo, už kurį mums reikia kovoti. Juk mums lygiai turi rūpėti ne tik tautos laisvė ir kultūra, bet ir jos samonė, ir moralė, ir religija, ir visos kitos vertybės, sudarančios tautos esmę. Juk okupantas varžo ne tik jos laisvę, bet visom priemonėmis klastoja ir griauja jos visą istoriją ir visuose frontuose vykdo tautžudystę. Tad ir mums reikia kovoti ne už kurį nors vieną tautinį aspektą, bet už pilnutinę tautos egzistenciją. O jos egzistencijai laisvė ir kultūra, atskirai paėmus, kažin ar gali tapti pačiu svarbiausiu motyvu. Ar neatrodo, jog laisvė ir kultūra stovi greta viena kitos ir viena kitą palaiko? Juk būti vien lietuviu dar nereikia kartu būti ir kultūringu ar respektuoti kitus gyvybinius aspektus. O nekultūringai tautai ir laisvė nėra jau tokia didelė vertybė, kurios, sakysim, būtų negalima išieškoti ir ką nors kita, pavyzdžiui — duoną. Juk ir Lietuvos laisvės idėja dar prieš nepriklausomybės paskelbimą ar neįdėjo iš tautinės kultūros šaknų? Nemažiau prisipažinti, jog neretas lietuvis, stokojančias kultūrinės minties, anais sunkios kovos metais sakydavo, kad prie caro jam buvę geriau. Ir turbūt net nevieną savanorį-kūrėją pagimdė ne pati laisvės idėja, bet ugningas kultūros žodis. Taip pat ar ne už garbės blizgėjimą ir už gilesnį valdžios blizdą savo tėvynės laisvę išdavė Lietuvos komunistai. Tai galima pasakyti ir apie kitų kraštų komunistus. Bet dar liūdniau, kad ir tremtyje esančių žmonių tarpe (nebūtinai lietuvių) esama tokių, kurie, prisimindami savo varganas dienas tėvynėje, džiaugiasi baltesnėmis tremties duona ir blogu žodžiu palydi savo krašto laisvę, kurioje jie alko arba nesugebėjo ją pasi-naudoti. Šitai prabyla tautinė samonė, kuri nėra mitusi tautinės kultūros svajais. Tautinėje kultūroje subrendęs žmogus niekada neišduos savo krašto laisvės.

Taigi laisvė yra dirva, kurioje bresta kultūrinės vertybės, o kultūra yra plotmė, kurioje laisvė tampa prasminga. Vadinasi, jos abi, tarytum dvynės seserys, atlieka vieną ir tą patį vaidmenį tautos egzistencijoje. Dėlto čia niekas neturėtų būti pismnis: nei valstybininkas, politinėmis priemonėmis kovojęs už Lietuvos laisvę, nei tautininkas, savo kūrybinėmis vertybėmis papildydamas tautinės kultūros lobyną. Juk kas šiandien galėtų pasakyti, ar mūsų kovoję už tautinę egzistenciją efektingesnės prarastos rezoliucijos JAV senate, ar "Encyclopedia Lituanica", paskleista po pasaulį? Kai frontas vieningai pajuda abiem kryptim, tai ir rezultatas yra dvigubai efektingesnis.

Kalbant apie mūsų kultūrinį priemonių panaudojimą tautinės kovos fronte, tenka pripažinti, kad jos yra dar gerokai sustingusios. Galbūt tai ir buvo vienas motyvų pasiskirstyti į minėtas grupes. Tremties situacijoje nepakankamas kultūrinio ginklo panaudojimas kovoję už savo tautos egzistenciją ateities istorijoje gali tapti nepateisinamu. Tai būtų galima pasakyti ir apie kitus tautinės gyvybės aspektus: moralę, ryžtą, valią, vienybę ir t. t.

Nors čia šiek tiek daugiau susitelkta tik ties A. Kučio iškelta problema, bet nemaža įvalgių minčių iškelta ir kituose "Varpo" straipsniuose. Gyvybinį klausimą kelia K. Grinda, rašy-

damas apie Maskvos pastangas mažuminių tautų, taigi ir Lietuvos, kalbų atžvilgiu. Įdomus yra dr. K. Karvelio straipsnis apie Europos valstybinio apsaugimo procesą. Ilgoje apžvalgoje A. Kučys kritiškai žvelgia į "Akiračių" žurnalo kaikiurais teigiamas ir neigiamas savybes. Nemaža "Varpo" dalis yra skirta literatūrinei kūrybai ir knygų recenzijoms. Iš šios dalies, tarp kita ko, galima spręsti ir apie žurnalo rūpestį kultūrinėm vertybėm.

Išskirtino dėmesio vertas V. Sruogienės samprotavimas tremties lietuviškojo jaunimo reikalu. Aišku, tautos ateities perspektyva glūdi jos jaunime, bet kaikiuriuose veiklos srityse šią pažiūrą mes esame lyg ir seną pertempti, nustumdami senimą tik į stebėtojų eiles. Kartais net prašalaučiu atrodo, kad bandymas perkelti sunkų veiklos krūvį ant nepritrusio jaunimo pečių yra kažkaip nesuprantamas. Juk ar neefektingiau būtų, jei mūsų jaunimas ir senimas tvirčiau susikabintų rankomis ir bendromis jėgomis spręstų mūsų gyvybinius reikalus?

VARPAS, nr. 9/1969 (įsteigtas 1889 m.), žurnalas tautos ir žmogaus laisvės, tautinei kultūrai ir lietuvių bei. Redaktorius — Antanas Kučys, administratorius Titas Briskaitis. Leidžia Varpininkų Filisterių Draugija. Viršelis — dail. Algirdo Kurausko.

A. Kalnius

Atsiųsta paminėti

Moteris. Lietuvių moterų žurnalas nr. 1 — sausis — vasaris. Redaktorės — Z. Daugvainienė ir N. Kulpačienė, leidėjos — Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugija.

Ateitis. Lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas, nr. 3. kovas. Vyr. redaktorius — Jonas Soliūnas, administratorius — Juozas Polikaitis, 7325 S. Sacramento Ave, Chicago, Ill. 60629, USA.

Kelias. Toronto lietuvių skautų neperiodinis laikraštėlis. Vyr. redaktorius L. Baltakys. Adresas: 46 Aldgate Ave, Toronto 18, Ont.

Lietuviai Amerikos Vakaruose nr. 2-3, 1970 m. vasaris-kovas. Leidėjas — A. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Cal. 90029, USA.

The Baltic Review, 36 nr., 1969 m. spalį. Trimėnesinis lietuvių žurnalas. Šio numerio vyr. redaktorius Alfreds Berzins, redaktoriai — Bronius Nemeckas, Leonhard Vahter. Administratorius — Ilmar Raamot. Adresas: 29 West 57th Street, New York, N. Y. 10019, USA.

Aleksis Rubulis, BALTIC LITERATURE. A Survey of Finnish, Estonian, Latvian, and Lithuanian Literatures. Leidėjas — University of Notre Dame Press, Notre Dame, Indiana 46556, USA. 211 psl. kieltuose viršeliuose. Kaina \$8.50.

Mūsų Vytis nr. 1, 1970 m. sausis-vasaris. Akademinių Skautų Sąjūdžio leidžiamas skaustiškos minties žurnalas. Gausiamas pas administratorių Joną Tamulaitį, 6744 So. Campbell, Chicago, Ill. 60629, USA.

Pirmyn Jaunime nr. 2(32), 1970 m. balandžio 12 d. Toronto moksleivių ateitininkų rotatorium spausdinamas neperiodinis laikraštėlis. Adresas: 86 Glenholme Ave., Toronto 170, Ontario. Šį numerį redagavo Rita Kolyčaitė.

Filatelistų draugijos "Lietuva" biuletenis nr. 3. kovas. Gausiamas pas Eugenijų Petrauską, 7742 So. Troy St., Chicago, Ill. 60652, USA.

NEMARIOJI ŽEMĖ. Lietuva pasaulinės poezijos posmuose. Alfonso Tyruolio sudaryta antologija. 176 psl. minkštuose viršeliuose. Kaina nepažymėta. Išleido Juozas Kapočius 1970 m. Spaudė Lietuvių Enciklopedijos spaustuvių, 361 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

ANTANAS RAMŪNAS

NUO MAIRONIO IKI BRAZDŽONIO

"Poezijos pilnaties" pasirodymo proga

Bernardai! Mano sielos nerime ir džiaugsme
Anų audringų Kauno Alma Mater dienų!
Tavo žody gražiu Prisikėlimo šauksmą,
Tavo posmuos Lietuvą — Eldorado menu...

1932. — Budo Kaunas naktinis — juodasis angelas,
Zaliakalny vis kukliodama verkė armonika.
Ar svajojom tada susitikti (1968) Los Angeles,
Ten prie Pacifiko palmių, Santa Monikoj?

Klajojom po Laisvės Alėjų, Vytauto Parką,
Skaitėm Maironį, Kiršą, Sruogę, Putiną.
Ketinom XX a. tvaną perplaukti Nojaus Arka
Ir pagarsinti visoj planetoj Žemę Motiną.

Kartu kūrėm ateities viltis ir svajones,
Kartu Neris ir Nemuno pakrantėse žaidėme.
Vardai — Maironio, Čiurlionio ir Brazdžonio —
Mano širdy yra išrašyti aukso raidėmis.

Bernardai! Žvaigždė šviesiai mums sužibus
Ir anapus ir šiapus Atlanto vandeniu.
Mūsų buitis be Tavo nerimo ir kūrybos —
Tai erelis be padangių ir be savo sparnų!

VYTAUTAS ČESNA

KALNUOSE

Mes klajojome po ūkanas, po rūką
ir tetroškome parkat namo prieš naktį...
Broliui — žingsnio, tėvi — vos pėdos tetrūko
amžinom naktim bedugnėje apakti.

Matėm slėny prie gimtų bakūzių
rankas laužė mylimos ir motinos
ir į kalnus žvelgė susigūžę,
bet nematė mūsų apraudotinių.

Kopė vakaras pakalnėmis kaip voras
apipynė širdis, kojas, rožės stiebą...
Į bedugnę kojas mes nukorėm,
O po kojų žiburėliai žiebė.

Prieš žvaigždės didžiavomės padangėj
mylimais bakūzių žiburėliais...
Spruko, sklido po trobelių langus
Ir į kalnus, ir į širdis kėlės...

Užsimiršome, kad sėdim prie bedugnės,
gaubė širdis meilė ir ramumas.
Būkite sveikos, tėviškelės ugnys,
ir liepsnoti leiskite su jumis.

Vilkiškis, 1942. V. 16

Vankuverio lietuvių tautinių šokių grupė "Atžalynas", ką tik atlikęs programą Kalgario tautiečiams. Dešinėje — vadovė A. Šmitienė ir jaunimo vadovas A. Bubnis, abu apdovanoti Kalgario skrybėlėmis

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras

yra išleides operų ir lietuviškų dainų plokštelę (11 dainų — stereo, jų tarpe dvi dainos yra su solistu A. Kebliu). Kritikų atsiliepimai yra gana palankūs, tad norintieji ją įsigyti prašomi rašyti šiuo adresu: Aušros Vartų choras, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que. KAINA — 5 dol., persiuntimas — 1 dol.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE, garsiausioje pasaulio vietoje, jau baigiama įrengti.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, BRANGINANČIAM SAVO TAUTOS KANKINIŲ ATMINIMĄ, DERA BŪTI ŠIO PAMINKLO KOREJŲ TARPE.

Šių metų liepos 7 dieną koplyčia bus dedikuota. Savo auką atsiųskite prieš koplyčios dedikaciją.

Rašykite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701, E. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA

Toronto jaunimo meno sambūris "Birbynė" po pavasarinio koncerto

Nuotr. V. Maco

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KIPRAS BIELINIS, miręs 1965 m. gruodžio 7 d., paliko \$3.000 premiją už parašytą mokslinį ar belestristinį veikalą apie rusų bolševikų ir vokiečių nacių Lietuvoj vykdytus teroristinius veiksmus bei tautžudystę. Veikalai turi būti įteikti ligi 1972 m. sausio 1 d. Testamento vykdytojų bus paskirti ekspertai, kurie iš pasiūlytų ar jau išspausdintų veikalų parinks vieną premijuotiną ir jo autoriui bus įteikta premija. Premija bus išmokėta, kai premijuotas veikalas bus išspausdintas. Informacijų ir siūlymų reikalu prašome kreiptis: Pijus Venclova, 6324 So. Maplewood Ave. Chicago, Ill. 60629, USA.

ČIKAGOS AMERICAN CONSERVATORY salėje balandžio 29 d. B. Bach, Beethoven, Liszt, Scriabin, Debussy ir Tedeško kūrinių rečitalį surengė pianistė Leona Deveikaitė-Lauraitienė, šios konservatorijos dėstytoja.

TENORO ANTANO PAVASARIO dainų ir operų arijų rečitalis įvyko balandžio 14 d. Los Angeles, Immaculate Heart kolegijos salėje. Koncertą jis pradėjo lietuvių kompozitorių J. Tallat-Kelpšos, J. Strolis, S. Gailevičiaus, A. Vanaigio kompozicijomis. Dalyviams maloni staigmena buvo Los Angeles gyvenančių muzikų sukurtos dainos: O. Metrikienės "Užburti gintarai" ir smuiklininko V. Motiekaičio "Koks gražus pasaulis". Pasaulinei klasiškai šiam koncerte atstovavo G. B. Pergolesi "Nina", S. Gastaldon "Musica proibita" (lietuviams žinoma kaip "Uždrausta daina"), F. Schuberto baladės, J. Halevy, G. Bizet ir G. Verdi operų arijos.

ZUVUSIŲ PARTIZANŲ pagerbimui Niujorke, Maspetho lietuvių parapijoje, balandžio 26 d. surengė Lietuvos Fronto Bičiuliai. Mišias už žuvusius atnašavo ir pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Akademijėje minėjimo dalyje pagrindinį žodį apie Lietuvos partizanų didvyriškas kovas tarė rašytojas Vytautas Volertas, pristatęs Vl. Ramojaus "Kritulių už laisvę" knygos II dalį. Jos ištrauką skaitė Tadas Alinskas. Koncertinę programą dalyje atliko jauna sol. Ona Laimutė Pliuskonienė, akompanuojant latvitei pianistei A. Abends. Partizanų eilėraščių deklamavo Irena Vebaitienė, jų dainas išpildė "Dainuojančios rūtos" — gimnazistės Irena Šiugždaitė ir Diana Melnikaitė.

KLEVELANDO MUZIKOS INSTITUTAS gegužės 10 d. specialiu koncertu atžymėjo Čikagos De Paul universiteto naujosios linkmės atstovus — kompozitorius R. Wilding-White, B. Childs, R. Lombardo, P. Winsor ir D. Lapinska. Pastarojo "Ainių dainas" atliko mezzosopranas A. Stempuzienė, fortepijonu palydima pianistės S. Parenti, mušamaisiais — D. Lapinsko, fleita — R. Pruncle, Phil Winsor variacijas fortepijonu išpildė D. Lapinskas.

SV. ANDRIEJAUS LIETUVIŲ parapijos salėje Filadelfijoje ateitininkai surengė jau tradiciniu tapusį pavasario koncertą, kurio programą šį kartą atliko sopranas Violeta Čičauskaitė-Balčiūnienė ir bosas Stasys Citvaras. Pirmoji koncerto dalis buvo skirta lietuviams kompozitoriams. V. Čičauskaitė padainavo P. Sarpaliaus "Dukruželę", Vl. Jakubėno "Gėles iš šieno", E. Balsio "Dainą apie Klaipėdą", J. Tallat-Kelpšos — "Ne margi sakalėliai", C. Citvaras — A. Kačanausko kompoziciją "Mano gimtinė", St. Simkaus — "Tamsiojo naktelį", "Oi kas", J. Dambrausko "Jau žirgeliai pabalnoti". Pirmąją dalį solistai užbaigė M. Petrausko populiariuoju duetu "Bernužėlės nesvobiok". Antrąją dalį S. Citvaras buvo pasirinkęs F. Schuberto, R. Schumanno, L. Fischerio populiarias dainas, G. Verdi operos "Simone Bocca negra" ariją, V. Čičauskaitė — G. Puccini "Bohemos", "Toseos", P. Mascagni "Cavalleria rusticana" arijas, nepolišką E. di Capua klasikine dainelę "O Marie". Koncertas baigtas W. A. Mozarto operos "Don Zuanas" duetu. Solistams akompanavo D. Konrade. Su atliekamais kūrniais dalyvius supažindino D. Muraškaitė.

DAIL. VACLOVAS RATAS, neseniai atšventęs amžiaus šėšiasdešimtmetį, keturiolikta individualią 40 grafikos darbų parodą surengė balandžio 26 d. Sidnėjėje, Australijoje. ARNOLDAS VOKIETAITIS, bosas-baritonas, rugpjūčio 1-2 d. dalyvaus Čikagos Grant Parko koncerte. Šią žinią pranešė "Chicago Daily News" dienraščio kultūriniam priede "Panorama" muzikos kritikas Bernard Jacobson.

DAIL. PRANO BALTUONIO medžio šaknų skulptūrų paroda gegužės 2-3 d. d. Ročesteryje, Sv. Jurgio lietuvių parapijos salėje, surengė Lietuvos Tautinės Sąjungos vietinis skyrius. Montrealietis P. Baltūnis susilaukia vis didesnio pripažinimo Kanados ir JAV lietuvių kolonijose.

VITOLIO DRAGŪNEVIAUS skulptūros darbų paroda balandžio 25 — 26 d. d. Kultūros židinio patalpose Brooklyne, N. Y., surengė skautų tėvų komitetas.

CESLOVO GRINCEVIAUS mozaikinis romanas "Geroji vasara" jau renkamas "Draugo" spaustuviųje Čikagoje. Apie 250 puslapių turėsiančią knygą išleis Lietuviškos Knygos Klubas. Autorius dirba "Draugo" redakcijoje — redaguoja pirmąjį dienraščio puslapį.

LIETUVOS AUGSTUJŲ MOKYKLŲ studentų pirmajame literatūros konkurse varžėsi 52 autoriai. Poeto A. Baltakio vadovaujama vertintojų komisija dvi pirmasias premijas paskyrė Vilniaus universiteto liuanistams Marytei Kontrimaitėi ir Onutei Rasiukevičiūtei už eilėraščius. Antroji premija taigi laimėjo Vilniaus universiteto liuanistai — poetė Nijolė Miliauskaitė ir novelistas Danielius Mušinskas. Trečiosiomis premijomis atžymėti: Vilniaus universiteto liuanistas Antanas Vainasas už apysaką "Šią tylią naktį, bet...", Šiaulių K. Kreiško pedagoginio instituto eilėraščių kūriantis liuanistas Petras Tingynys, rusų kalbą studijuojanti Sonė Minina, parašiusi novelę "Už jūrių marių". Oficialiai šis konkursas, kaip ir daugelis kitų renginių, buvo skirtas Lenino šimtajam gimtadieniui, tačiau jo dalyviai vengė propagandinių temų. Tai liudija vertintojų komisijos pirminko pavaduotojo Ryčio Trimonio pasitarimas spaudoje: "Pristatytų konkursui kūrinių tematika labai plati ir įvairi. Pagrindiniai tai jaunimo santykių problemos, asmeniški pergyvenimai. Prozoje irgi jaučiamas lyrizmo gaidos. Reikia pažymėti, kad kūrinių autorių siekiama itin modernizuoti kūrinių mūsų literatūrai būdinga išeikojimo dvasia. Apskritai konkursas parodė, kad augs daug žadančių literatūros atžalynas".

S. SONDECKIO VADOVAUJAMAS Vilniaus filharmonijos kamerinis orkestras išvyko gastroliū į Rusijos respubliką. Koncertai numatomi Archangelske, Gorkyje, Kirove, Jaroslavyje ir Maskvoje, kur taipgi teks dalyvauti "Maskvos žvaigždžių" festivalyje. Be klasikinio repertuaro, išvykoje bus atlikti lietuvių kompozitorių M. K. Čiurlionio, A. Bražinskio, R. Zygačio ir F. Bajoro kamerinės muzikos kūrinių. Orkestrui talkina rusų kilmės Vilniaus operos koloaratorinis sopranas E. Čiudakova.

KAUNO LELIŲ TEATRO dvi grupės balandžio mėnesį surengė 60 gastrolinių spektaklių žemaitijos ir augštaitijos mažiems žiūrovams. Žemaitiams buvo vaidinama Ch. Perrault pasaka "Pelenė", augštaitiams — R. Morkūno pjesė "Tambo".

ZEMAITIJS SAVIVEIKLIŲ DRAMOS teatrų pirmasis konkursinis festivalis įvyko Raseiniuose. Jame dalyvavo tik penkos žemaitijos zonal priklausančių trylikos rajonų scenos mėgėjų grupės — Raseinių, Eigirdžių, Gargždų, N. Akmenės cemento gamyklos kultūros namai ir Šilutės liaudies teatro studija. Raseinių rajono laikraščio "Mūsų Rytujos" ir kultūros skyriaus įsteigta "žemaitijos" prizą laimėjo N. Akmenės cemento gamyklos dramos kolektyvas, suvaidinęs St. Nūnevatės režisuotą E. Skarpetos "Beprotėnami". Geriausiu aktorium buvo pripažintas Raseinių kultūros namų atstovas G. Šimkus už Vikto vaidmenį R. Samulevičiaus pjesėje "Jeigu pasibels". Geriausios aktorės vardą išsikovojo Šilutės liaudies teatro atstovė V. Česnaitė už Zenkos Sulženskos vaidmenį A. Volodino pjesėje "Fabriko mergaitė". Pereinamasis "žemaitijos" prizas yra kopija V. Grybo to paties vardo skulptūros, kuri puošia Dubysos pakrantę. Žemaitijos saviveiklinių dramų teatrų festivaliai bus rengiami kas antri metal Raseiniuose.

TOLMINKIEMYJE, kuris dabar vadinamas Cystyje Prudy, buvo aptartas vilniečių architektų S. Lasavickio ir J. Kašausko projektas K. Donelaičio atminimui įamžinti. Atkūrus būtų poeto autentišką atvaizdą pagal rastą kaukuolę, pagrindinis dėmesys darbus bus skiriamas Tolminkiemio bažnyčios restauravimui.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS lietuvių kalbos ir literatūros institutas rūpinasi tautosakos telkimu ir jos leidimu. Direktoriaus pavaduotojas Ambraziejus Jonynas spaudos puslapiuose pasakoja: "Tautosakoje vyksta dideli pasikeitimai. Keičiantis socialiniam gyvenimui, papročiams, miršta daugelis apeigų. Jei senoji forma ir pamėgdžiojama, tai įvedamas naujas šiuolaikinis turinys. Grimsta ir užmaršties pasakos, jos aktyviai nebekuriamos. Didelę įtaką liaudies kūrybai daro saviveikla, šiuolaikinių kompozitorių dainos. Koks dabar kolūkinio jaunimo repertuaras? Atsakyti nelengva. Gal tik patarėms mažiausiai keičiasi. Vadinasi, reikia labai skubėti rinkti visą, ko dar nespėjome. O tada sistemings tautosakos leidimas! Tai, ką esame paskelbę, tesudaro nežymia turimos medžiagos dalį. Norime pradėti nuo daugiatomio liaudies dainų leidimo. Pirmiausia vertėtų išleisti darbo dainas, vestuvines, karines, istorines. Ateinantį penkmetį daugiau skelsime pasakų. Iš pradžių, gal būt, išleisime žinomų rinkėjų — Mato Slančiausko, M. Davainio-Silvestraviciaus ir kitų užrašytas. Daugiau jėgų skirsime teoriniam tautosakos tyrinėjimui. Jei ligi šiol pagrindinis dėmesys priklausė dainai, tai dabar mūsų akiratyje taip pat ir liaudies meninė proza. Sekančiais metais tikėtis išleisti B. Kerbelytės monografiją apie liaudies padavimus. Nuodugniai tyrinėsim mitologines sakmes. Rašomi darbai apie gyvulines pasakas, liaudies anekdotus..."

V. Kst.

MANN MARTEL**REALTOR****2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255**

HIGH PARK AVE., 7 dideli kambariai per du augstus; atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, 200 pėdų gilumo sklypas. Dvi virtuvės, vandens-alyvos šildymas. Viena skola. Prašoma kaina \$49.000.

JANE — ANNETTE, \$2.500 įmokėti, mūrinis 6 kambarių namas, įvažiavimas ir garažas. Artu krautuvų ir susisiekimo. Tuojau galima užimti.

BABY POINT, \$4.300 įmokėti, mūrinis 6 kambarių puslaidis atskiras namas, moderni virtuvė ir prausykla. Privačias įvažiavimas ir garažas. Irenčtas rūšys.

BLOOR — ARMADALE, \$9.500 įmokėti ir viena atvira skola. Atskiras, mūrinis 9 kambarių per du augstus namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi prausyklos ir dvi virtuvės. Patogus nuosemiam.

ROYAL YORK — NORSEMAN, \$12.500 įmokėti, atskiras, mūrinis, 7 kambarių namas su priva-

čiu įvažiavimu ir dvigubu garažu. Tik 3-ju metų senumo. Moderniai ir patogiai įrengtas rūšys, atvira židinis, 2 prausyklos ir 2 virtuvės. Viena skola. Gražus sodas.

HIGH PARK, \$10.000 įmokėti ir viena skola, 10 kambarių, mūrinis, atskiras namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Artu parko ir susisiekimo. 3 prausyklos ir 3 virtuvės. Patogus išnuomoti. Prausykla pirmame augšte.

NEW TORONTO, \$18.000 įmokėti, 6 įvairaus didumo butų namas su privačiu įvažiavimu ir vieta 10-čiai rūšių. Didelis sklypas. Artu krautuvų ir susisiekimo. \$760 mėnesinė nuoma.

BLOOR — ROYAL YORK, \$7.000 įmokėti, 5 kambarių, atskiras, mūrinis vieno aukšto namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderni virtuvė. Gražus sodelis. Artu centro.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS**999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400****Kasos valandos:**

Pirmad.10-3

Antrad.uždaryta

Trečiad.uždaryta

Ketvirtad.10-3

ir 4.30-7

Penktad.10-3

ir 4.30-8

Seštad.9-12

Sekmad.9.30-1

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Pardavus Amerik. Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokesčius už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAJINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD.**REALTOR****1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286**

GRIMSBY — NIAGAROS PUS., netoli miesto, parduodamas 10 akrų žemės sklypas. Gera investicija, prašoma kaina tik \$8.900.

BLOOR — DUNDAS, tik \$4.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 prausyklos, garažas. Skola iš 7½%.

SWANSEA — JANE, atskiras, gražių plytų, 6 šviestis kambariai, vandenių-alyva šildymas. Artu susisiekimo ir krautuvų. Garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti \$8.000, lengvos išmokėjimo sąlygos.

BLOOR — RUNNMEDE, 7 dideli ir gražūs kambariai, moderniai įrengtas ir skoningai išdekoruotas. Didelis kiemas, platus soninis įvažiavimas, garažas. Įmokėti \$10-12.000, skola iš 8½%.

JANE — BABY POINT, \$10.000 įmokėti, 7 kambariai per du augstus. Vandenių-alyva šildymas, soninis įvažiavimas, garažas. Graži vieta, arti krautuvų ir susisiekimo.

MIMICO — PRIMROSE AVE., mūrinis, 11 kambarių dvibutis (duplex), įrengtas rūšys su atskira vonia ir prausykla. Privačias įvažiavimas. Dvigubas garažas. Įmokėti \$12.000, prašo tik \$37.500. Vertas dėmesio pirkiny.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

JIESKOTE GERŲ EUROPIETISKŲ DESRŲ — KUMPIŲ — SVIEZIOS MESOS — IMPORTUOTŲ SKANUMYNŲ?
visa tai rasite tik

tip-top MEATS*delicatessen krautuvėse*

SEKITE SAVAITGALIŲ SPECIALIUS PIRKIMUS!

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)

Yorkdale Shopping Centre ir nuo rugpjūčio mėn. —

Fairview Mall (Don Mills ir Sheppard)

F. SENKUS REAL ESTATE**1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414****Extra Realty Ltd.****758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161**

SWANSEA, \$20.000 įmokėti, atskiras mūrinis 2-ju butų, 6 metų senumo, modernus pastatas. Užbaigtas rūšys, trys modernios virtuvės, trys keturių gubų prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Gražus dekoratyvinis kiemas. Prašoma kaina \$50.000; viena atvira skola.

JANE — DUNDAS, \$80.000 įmokėti, mūrinis, gražių plytų, 29 butų liuksinis pastatas, 2 miegamus su balkonais butai, garažai. Gražus pastatas ir vieta. Pajamų per metus \$63.000, išlaidų \$14.500. Kaina už butą — apie \$13.000.

PRIE 26 KELIO arti Wasagos, 2 akrai žemės ir mūrinė mokykla, kurią galima perdirbti į gražų gyvenamą namą.

BLOOR — ISLINGTON, 6 kambarių vienaauštis (bungalow), užbaigtas rūšys, 2 garažai, nebrangus dėl skubaus pardavimo.

BLOOR — RUNNMEDE, \$10.000 įmokėti, mūrinis 12 kambarių dvibutis (duplexas), 2 rūšiai, 2 mūriniai garažai, privatus 9 pėdų įvažiavimas. Kaina: \$36.900.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

A. a. Raimundas Laurinavičius palaidotas gegužės 9 d. lietuvių kapinėse. Koncelebracinės Mišias laikė: kun. J. Totoraitis (velionis studentas krikščio, taip pat sutuokė jo tėvus), kun. D. Lengvinas, Windsoro liet. par. klebonas, ir kun. J. Staškevičius. Pamokslą pasakė kun. P. Ažubalis. Bažnyčia buvo pilnutėlė dalyvių, ypač jaunimo. Lietuvių kapinės atsisveikinimo žodį tarė stud. Puodžiukas ir šeimos bičiulius — A. Rinkūnas. Velio-

nis žuvo automobilio nelaimėje, važiuodamas su kitu kolega studentu, kuris vairavo automobilį. **A. a. Julius Drabato**, 77 m. amžiaus, kilęs iš Vilniaus krašto, palaidotas gegužės 9 d. lietuvių kapinėse. Velionis Kanadoje išgyveno apie 40 m. Nuskendo Humber upėje netoli savo gyvenamosios vietovės Baby Point. Liko velionies žmona. **A. a. Juozas Slikas**, 72 m. amžiaus, kilęs nuo Vilkiškių, palaidotas gegužės 9 d. lietuvių ka-

SPORTAS**SPORTAS LIETUVOJE**

Londonas—Mexico City automobilių lenktynėse dalyvauja 5 rusų Moskviciai. Jie visi užbaigė Europos kelionę ir yra 30-40 vietose. Vieną tų automobilių vairuoja karnietis K. Girdauskas.

Pabaltijo stalo teniso pirmenybės įvyko Taline. Lietuva komandinėse varžybose laimėjo II v. Geriausiai pasirodė I. Bražiūnaitė, moterų varžybose laimėjusi I v. Lietuvos rinktinėje truko žaidėjų, kurios dalyvavo tuo pačiu metu Europos pirmenybėse.

Pabaltijo ir Gudijos jaunių bokso pirmenybės įvyko Tartu mieste. Lietuviai laimėjo I v. Individualiai lietuviai iškovojo 5 pirmas vietas.

Vilniaus Mokslo krepšinio klubas viešėjo Berlyne, kur su Humboldt universitetu žaidė draugiškas rungtynes. Laimėjo vilniečiai 83:77 (37:35).

Lietuvos šachmatų meistras tapo jaunas Vilniaus universiteto studentas A. Buntorius; II v. atiteko D. Lapieniui, III — V. Mikėnui.

D. Semaškaitė ir A. Misiukaitė pakviestos į Sov. Sąjungos mergaičių stalo teniso rinktinę, kuri dalyvavo Europos jaunių pirmenybėse.

BALTIETIŲ SPORTAS

Toronto Stalo Teniso Centre gegužės 9 d. įvyko baltiečių stalo teniso pirmenybės. Dalyvavo 26 žaidėjai. Lietuviams atstovavo tik torontiečiai. Buvo žaidę atvykti iš Klevelando ir Čikagos, bet neatvyko. Individualines žaidynes dviejų minusų sistema tvarkė latviai. Vyrų individualinėse varžybose laimėjo: I M. Zulpis, II L. Eichvalds, III E. Vaičekauskas; vyrų jaunių: I P. Klevinas, II V. Skujins, III L. Vėtrėlis; moterų: I V. Nešukaitė, II J. Marinko, III F. Nešukaitė. Vyrų dvejetė: I M. Zulpis, L. Eichvalds, II J. Nešukaitis, E. Vaičekauskas, III A. Kuolas, E. Zabiela. Vyrų komandinės varžybas laimėjo latviai 5:2. Žaidė: latviai — M. Zulpis, L. Eichvalds, O. Pukitis; lietuviai — E. Vaičekauskas (Vytytis), J. Nešukaitis (Vytytis), P. Klevinas (Aušra). Mišrius dvejetus laimėjo: I J. Nešukaitis ir V. Nešukaitė, II L. Eichvalds ir J. Marinko, III M. Zulpis, J. Adminis ir V. Skujins.

VYČIO ŽINIOS
Krepšinio mokykla vis daugiau susilaukia susidomėjimo kanadiečių tarpe. Ją plačiai aprašo Oakvillės dienraštis "The Oakville Beaver". Siame straipsnyje paminėti ir du Oakvillėje gyvenantys Vyčio krepšinininkai. Vyčio krepšinio mokykla Wa-

sonas atsidarė gegužės 16, šeštadienį, Hornby Tower golfo lauke. Pradžią — 12 v. kviečiame visus Toronto ir apylinkių golfinkus dalyvauti. Jei atsisiras pakankamas skaičius Vyčio ir Aušros golfinkų, bus pradėtas pirmasis tarptautinių rungtynių ratas. Perna tarptautines rungtynes laimėjo Vytytis.

Baltiečių tinklinio, krepšinio pirmenybės įvyks gegužės 16 d. Klevelande. Lietuviai jaunių krepšinio rinktinę pakviesti Aušros krepšinininkai G. Rautins ir S. Kaknevičius.

Aušros klubas šiais metais mini 15 metų veiklos sukaktį. Numatoma paruošti leidinį. Visus klubo narius prašome paskolinti leidiniui įdomesnes nuotraukas T. Augustinui.

AUŠROS ŽINIOS

Golfo sezono atidarymo golfo turnyras įvyks gegužės 16, šeštadienį, Hornby Tower golfo lauke. Pradžią — 12 v. kviečiame visus Toronto ir apylinkių golfinkus dalyvauti. Jei atsisiras pakankamas skaičius Vyčio ir Aušros golfinkų, bus pradėtas pirmasis tarptautinių rungtynių ratas. Perna tarptautines rungtynes laimėjo Vytytis.

Baltiečių tinklinio, krepšinio pirmenybės įvyks gegužės 16 d. Klevelande. Lietuviai jaunių krepšinio rinktinę pakviesti Aušros krepšinininkai G. Rautins ir S. Kaknevičius.

Aušros klubas šiais metais mini 15 metų veiklos sukaktį. Numatoma paruošti leidinį. Visus klubo narius prašome paskolinti leidiniui įdomesnes nuotraukas T. Augustinui.

KOVO ŽINIOS

Jaunių C (iki 14 m.) krepšinio komanda žaidė Toronte prieš Londono Taurą ir pralaimėjo 24:34. Koviečiai treniruoja tik pirmi metai. Taigi, pasekmės gana geros. Žaidė: A. Grajauskas 9, Čerškus 9, Navickas 2, R. Trumpickas 2, E. Stungevičius 0, Vaitonis 2. Valdyba dėkoja P. Navickui už berniukų nuveikimą Torontan.

Mergaitės krepšininės (iki 16 m.) Toronte rungtis su Aušros mergaitėmis. Gerokai pajėgesnės ausrietės laimėjo 27:8. Hamiltono Kovo komandoje žaidė: V. Stukaitė 2, L. Solow 4, A. Lukošūtė 2, D. Grajauskaitė, V. Rickutė, L. Deksnytė, I. Žilviytė, S. Čerškutė, L. Zubaitė.

JUOZAS GRYBAS atstovauja**EMORY MILLER Real Estate Broker Ltd.****67 DUNLOP STREET W., BARRIE, ONTARIO**

Telefonai: istaigos 762-1881,

tiesioginė Toronto linija 364-7941, namų 728-8868.

Suinteresuotieji pirkti ar parduoti nuosavybes Barrie, Stayner, Collingwood, Wasaga Beach apylinkėse prašomi skambinti minėtais telefonų numeriais.

BRETHOUR REALTY SERVICES (1961) LTD.

Mrs. LEE BALIUNAS, 487 Kerr St., Oakville, Ontario

TELEFONAI: istaigos 845-1664 • Toronto linija 364-4603

namų 827-1755

Šio namo kaina — \$29.900

Įmokėjimas — \$10.000; 2,5 akro

pinėse. Kanadoje išgyveno virš 40 m. Mirė Wasagoje nuo širdies smūgio gegužės 5 d. Laidotuvių rūpinosi velionies seserys p.p. Vasukevičienė ir Astauskienė.

Ligoniai. Sekmadienio vakare staigiai susirgo K. Kalendra, gyvenęs Concord, Toronto priemiestyje. Paguldytas Humber Memorial ligoninėje Westone, kur sekmadienio naktį padaryta operacija. Western ligoninėje jau ilgą laiką gydosi A. Kairys, sužeistas Massey Ferguson darbovietėje (sulaužyta koja). Savo namuose, 422 Armadale Ave., slaugomas žmonos, jau ilgą laiką serga Leonas Kocius. Norwood prieglaudoje, 122 Tyn-dall Ave., serga Pranas Penikas. South Peel, Cooksville, ligoninėje gydos Kleopas Dalinda.

Toronto miesto tarybos narys W. Archer, atsiliepdamas į KLB krašto valdybos raštą burmist-rui Lenino parodos rotušėje reikalui, pareiškė, kad toji paroda buvo paskatinta Jungtinių Tautų ryšium su Lenino literatūrine veikla. "Aš pritariu Jūsų dideliu pasibaisėjimui jo brutallumui ir diktatoriškumui žmonių valdymui." Esą drauge su miesto tarybos nariu W. Boyčukis jis ap-lankė Lenino parodą, ir kaip liko pakeista; buvusi įjungta iš-karpa iš "The Globe a. Mail" apie Lenino žiaurumą šimtmėti.

Almis Ledas, VI sk. mokynys, gegužės 2 d. laimėjo I premiją \$25 iš Hudson Bay bendrovės už konkursinį laivo piešinį Cloverdale Mall, Islington, Ont. Konkursą paskelbė bendrovė savo veiklos 300 metų sukakties pro-ga mokiniams iki 10 m. amžiaus. Dalyvavo gana daug mokinių.

"Kibirkštis" — Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos laikraštėlis nr. 4. Jis atspausdintas duoklatorium mokslo metų užbaigos proga. Jame daug mokinių rašinių, iliustracijų, įvairių poezijų, humoro. Laikraštėlis gražiai sutvarkytas, turi daug puslapių. Redagavo — Žibutė Šilinkaitė ir Rūta Čepaitytė, talkino — Laima Jagė-laitė, Romas Ledas, Danutė Mi-sevičiūtė, Paulius Tarydas, Ramona Vaičiūnaitė, Darius Valčiūnas, Neris Zulytė, Globėjai — mokytojai L. Nakrošienė ir A. Vaičiūnas. "T2" redakcijai atsiustame "Kibirkštis" egzempliorių įrašyta: "Tai mūsų darbo vaisius. Jūs būsimieji korespondentai ir jūsų laikraš-čio bendradarbiai."

Pijus Kružikas su Ponia atvyko iš Australijos ir bando įsi-kurti Toronte. Abu yra puskiečiai. Jis, gyvenamas Melbourne, dirbo kaip šveicuočjas. Šiuo metu jis ieško darbo savo specialybėje.

Atėitininkų žinios

Mokslo metų užbaigimo susirinki-mas įvyks gegužės 23, šeštadienį, 3 v. Prisikėlimo par. parodų salėje. Da-lyvauja visi jaun. berniukai ir mer-gaitės, taip pat vyr. moksleiviai ir tėvai. Tai paskutinis šių mokslo me-tų susirinkimas, kuris bus panašus į atėitininkiškos šeimos susirinkimą.

Atėitininkų vasaros stovykla Wa-sagoj šiemet bus liepos 28 d. — rug-pjūčio 8 d. Stovykla bus vyresnie-siems ir jauniems nuo 7 m. am-žiaus. Sudaromos dvi atskiros progra-mos ir dvi vadovybės. Stovyklos me-tu bus ekskursija į Stratfordo festi-valį ir taip pat 24 mylių žygis "At-etics" žurnalui. Kurie numato stovyk-lauti, jau dabar gali pradėti telkti globėjus (sponsorius).

Vyr. moksleivių stovykla "Daina-voje" bus birželio 21 — liepos 5 d. Stovyklą organizuoja MAS cent-ro valdyba, kuri šiuo metu yra Toronte. 1910 — 1970. Nepamirškime, kad šie metai yra atėitininkų jubilėjiniai metai.

Tėvų komitetas nuoširdžiai dėko-ja visoms ponoms, kurios aukojo ke-pinius išpardavimui ir visiems, ku-rie juos pirkė. Tai buvo auka jau-nimo veiklai. Nuoširdus ačiū!

Skautų veikla

• Stovykla Romuvoje prasidės liepos 18 d. Vienetų vadovai stovyk-lautojus registruoja iki liepos 1 d. Mokestis vienai savaitėi vienam as-meniui \$23, dviem — \$40, trim ir daugiau \$50, dviem savaitėm vienam asmeniui \$40, dviem asmenim \$70, trim ir daugiau \$90.

• "Satrijos" tunto kanklininkės dalyvavo Maironio mokyklos mokslo metų pabaigos ir Motinos Dienos mi-nėjime gegužės 10 d. Prisikėlimo sa-lėje. Jos skambino "Sadute", šokant mokyklos mokiniams. Šis momentas buvo pristatytas kaip specialii dedi-kacija a.a. St. Kairiui.

• Skautų vyčių įžodį ruošiasi duoti šie Mindaugo dr. vės skantai: L. Baltakys, D. Marijošius, R. Marijošius, G. Kalinauskas, A. Simo-navičius, L. Saplys ir A. Valiūnas. Jiems skirta speciali antroji sveiga — ši ketvirtadienį, gegužės 14 d., 7 v. v., skautų būkle. Č. S.

SKY'S WALLPAPER & PAINT

891 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Tel. 364-2715

Visų rūšių dažai, sienoms popierius ir kiti dažymo reikmenys. Lietuviams duodama nuolaida

AL**GARBENS****REAL ESTATE**

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738

LE. 6-2664

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ontario

DUNDAS — ISLINGTON, apie \$3.000 įmokėti, atskiras 6 kambarių namas, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis kiemas, tuoj galima užimti.

JANE — ANNETTE, apie \$5000 įmokėti, atskiras 6 kambarių mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiavimu; su didesniu įmokėjimu mažesnę kainą.

SWANSEA — BLOOR, prašoma kaina tikrai \$27.900, atskiras 6 kambarių namas, platus privatus įvažiavimas, nedidelis įmokėjimas, netoli Bloor gatvės.

RUNNMEDE — BLOOR, puikus 8 didelių kambarių per du augstus atskiras namas, vandenių-alyva šildomas, didžiulis balkonas, garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor gatvės, apie \$12.000 įmokėti, vienas iš gražesnių namų tame rajone.

INDIAN RD. — BLOOR, 10 kambarių per du augstus atskiras platus namas, perdirbtas į dvibutį, vandenių-alyva šildomas, labai gražus didžiulis 200 pėdų sklypas, dvigubas garažas, atvira pasiūly-mams, netoli Bloor.

JANE — BLOOR, apie \$6000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, garažas, naujas vandens-alyvos šildymas; išnuomotas už \$310 mėnesiui; parsiudodamas su visais baldais, ne-didelė kaina, skubus pardavimas.

INDIAN RD. — BLOOR, apie \$12.000 įmokėti, 14 kambarių tribu-tis, dvigubas garažas, viena atvira skola balansui nedidelem paliku-nom, 6 kambariai pirmame augšte, labai puikus pirkiny, sku-bus pardavimas.

Al. Garbenis, ARBA Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543

namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmausia pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-SIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA**MOKA****IMA**

5½% už depozitus

6% už šėrus (numatoma)

7% už 1 m. term. dep.

7½% už 2 m. term. dep.

8% už asm. paskolas

8% už mortgičius

Kapitalas virš trijų su puse milijonu dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir **MORTGIČIUS** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. **VISŲ NARIŲ GYVYBE** apdrausta santaupų dydye, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadenius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta). **BUSTINE:** Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS**REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER****PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS**

WESTON — LAMBTON, \$3.000 įmokėti, 6 kambarių nam

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ ROŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-ųjų atstovybė

ALFA RADIO & TV

A. CIZIKAS

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165 Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373 Atidaryta: Kasdien 9—6 val. Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, automobiliai motorai, skalbiamosios mašinos, suvamosios mašinos, televizijos ir radijo priimtuvai, šaldytuvai ir t.t.

Norint pasiūsti automobilį, prašome pirmą pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

- Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių, už kuriuos gavėjai gali nusipirkti įvairių prekių ir maisto dovanų be mokesčių.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima vienam siuntiniui siūsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekių yra sumažinti. Be to, jei turime neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT. Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3 Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

UŽSAKYKITE TIK PER DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.

NAMAMS SILDYTI ALYVĄ

C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prakapas Sales Manager namų 741-9065 tel. 767-9088 Nemokamas krosnių išvalymas. Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavo giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazono stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

KOVA CONSTRUCTION COMPANY LIMITED

ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS.

Stato naujus namus, įmones, garažus pagal sutartis. Remontuoja senus namus.

IRENGIA: virtuves, prausiklas, šėimos ir žaidimų kambarius, židinius ir t.t.

Skambinti: Andrius Tamošaitis, telefonas 278-1972

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUKAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas

430 BATHURST ST. Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

SKAITYTOJAI PASISAKO

AMERIKA IR LIETUVA

Mano pasisakymas „Amerika ir Lietuva“ susilaukė dr. M. A. atsilepimo, esą manasis šauka pro šalį. Videlio ir jis pripažįsta, kad rusai yra sąjungininkai, kad yra dvi Korėjos, du Vietnamai ir t.t. Dr. M. A. rašo, kad rusai kalti dėl visų tų nelaimių, kad nesitaria su vakariečiais, neklauso. Aš žinoju prieš 15 metų, kad amerikiečių maitinamas rusų kariuomenės savo sąjungininkui pasakys „nė, neliz!“ Kodėl gi Amerika glosto net ir šiuo metu tokį baisų sąjungininką? Dr. M. A. rašo, kad Amerika išgelbėjo Europą nuo raudonosios Rusijos. Ka išgelbėjo ir kada? Nežinau kur yra tokia Europos šalis. Galbūt dr. M. A. turi galvoje tas pusikas — suskaldytas valstybes. Ar P. Korėja tai laimėjimas? Ar supjaustytas žmogus gali būti laimingas? Nemanau, kad tos dvi sesutės — Korėjos būtų dėkingos už tai. Dr. M. A. rašo, kad 1940 m. rusai įsibrovė su savais tankais ir auto-vežimiais. Taip, aš mačiau. Bet kas juos išvygo? Kodėl apie tai neužsimenate? Hitleris neturėjo Sibiro, tik tai kacetūs. Jų darbai ir šiandieną tebeskaiciuojami su pasibaisėjimu, o Roosevelt, Stalino, Berijos, Kaganovičiaus ir panašių kitų niekas garsiai nesmerkia, nors dėl jų politikos atsidūrė sovietinėje vergijoje milijonai žmonių. Dar skaudžiau, kad Amerika II D. karo metu maitino rusų kariuomenę, aprenę, ginklus ir net auto-vežimus davė. Be tos pagalbos rusai nebūtų pasiekę Elbės nei Berlyną.

Baigdam, norėčiau paklausti dr. M. A., tvirtinant, kad Amerika išgelbėjo Europą nuo raudonųjų: 1. R. Vokietija šaukėsi pagalbos, įvyko net darbininkų sukilimas. Kodėl Amerika neatėjo pagalbos? 2. Vengrija ir Čekoslovakija šaukėsi pagalbos. Lietuva — taip pat. Kodėl Amerika tylėjo? 3. Amerika įsikišo komunistų Vietnam, Korėjoje. Juk komunistai sėdi Maskvoje, Berlyne, prie Elbės. Kodėl su jais Amerika broliavosi, o ginklais kovoja Azijoje? H. V. NEI TEISINGA, NEI NAUDINGA

Esu „T2“ skaitytojas ir skaitau jį ištisai. Perskaitęs 17 nr. žinau iš Londono ir Rodney, palyginau jas. Vienur rašoma, kad „Baltijos“ šokių vakaro programą atliko tik „Baltija“, kitur, kad trijų gretimų apylinkių, t. y. Londono, Delhi, Rodney jaunimas.

Tame vakare buvau ir mačiau, kad programą atliko anų trijų apylinkių jaunimas. Rašes iš Londono žinias B. K. smulkiai išvardino pavardėmis svečius kanadiečius, paminėjo, kad buvo kitataučiai. Matyt, B. K. buvo įdomiau matyti kitataučius, negu sava, kad ir kaimyninių apylinkių lietuvišką jaunimą. Šios trys apylinkės yra tikrai nedidelės. Jos gali gražiai dirbti tik viena kita palaikydamos. Su kitataučiais reikia palaikyti ryšį, bet jie ateina kartą į metus, o savigi reikalingi beveik kasdien. Šioki ir panašūs aprašymai nėra teisingi ir bendram reikalui nepasitarnauja.

PROF. A. MACEINOS STRAIPSNIAS

Nuosirdžiausiai dėkoju už prof. dr. A. Maceinos taip giliai išjautų bei išmąstytų straipsnių seriją apie Katalikų Bažnyčios tragiką. Malonu, kad pasulietis ryžosi gilintis į šiu laikų Bažnyčios būklę ir pasidalinti mintimis su „Tėvishės Ziburio“ skaitytojais. Daugelis mūsų su nerimu ir baimė žiūrime į šiu laikų Bažnyčios nukrypimus nuo savo tiesioginės paskirties. Nekartą ir aš sau staciū klausimą, kas dabar skiepys bei mokyklos dorovės, kilnumo, nuolankumo ir kitų krikščioniškųjų vertybių, kai kunigija apleidžia šią sritį? Tuo tarpu nušaltimais vis daugėja, paleistuvystė, pletaišis, vis daugiau jaunimo svaiginais narkotikais. Baisi gyvenimo ironija, kai dvasininkai konkuruoja su pasauliečiais įstatymų laužyme, maištauja, net išvagia kariuomenės dokumentus, norėdami šį kraštą sunaikinti. Nuolatinis taikos linksniamas tik komunistams pasitarnauja.

„ENCYCLOPEDIA LITUANICA“

Labai nuosirdus ačiū už vedamąjį „Pelė ir kalnas“ Encyclopedia Lituanica I tomui pasirodžius. Nesukubėjau su padėkos laišku, nes norėčiau kiek palaukti, kad galėčiau Jums pranešti, kokio atgarsio sulaukė „T2“ skaitytojuose Jūsų labai gražus bendro darbo vaisių parodymas bei skatinimas į naują talką. Naujos talkos jau sulaukiame. Vienas taip rašo: „Encyclopedia Lituanica praturtinti galvojais, bet nesukubėjau, o kai perskaičiau „T2“ straipsnį „Pelė ir kalnas“, skubu su savo talka. Tokių didelių ir taip labai reikalingų darbų neremti negalima. E. L. siųskite mano dukrelei: jaunimui ji labai reikalinga.“ Tačiau tokių, kaip ano laiško autorius, palyginti yra mažai. Kažkokios sunkiai

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

VILNIAUS OPEROS BOSO V. DAUNORO koncertas Čikagos didžiausioje koncertų salėje „Orchestra Hall“ praėjo reto entuziazmo ženklu. Tūkstantinė su kaupe klausytojų sekė šio jamo lietuvių talento pasirodymą ir jo ilgai nenorėjo paleisti nuo scenos, kai programą jau buvo išsemta. Pirmoji koncerto dalis buvo pradėta laudies dainomis, sukomponuotomis daugiausia jauno kompozitoriaus L. Abariaus. Dainelės gražios, bet nesudėtingos, todėl solistas negalėjo išsistiekti visoje savo stiprybėje. Tik po pertraukos, kai jis perėjo į pasaulinio garso kompozitorių kūrinys, jo pasirodymas įgavo kitą spalvą. Beethoveno, Bellinio, Verdi ir Rossini kūrinių Daunorui davė progą paribiti ir klausytoja toliau galia, kuri ji įstato į pirmiausių operos solistų gretas. Ne be reikalo „Chicago Today“ dienraščio muzikos vertintojas K. Sanson sol. V. Daunorui pranašauja, kad jo pavarde netrūkų figūros geriausių pasaulio operų dainininkų sąrašė. Taip pat gana ilgose recenzijose tame laikraštyje pareikšta sugestija Daunora operiniam debutui Amerikoje pakviesti į Čikagos „Lyric“ operą. Aplamai, toje recenzijoje daug gražių komplimentų sol. Daunorui, kurių turbūt nėra susilaukęs joks kitas iš koncertavęs lietuvis. Solistui akompanavo muz. Darius Lapinskas. Po koncerto solistui buvo priimamas, kuriame dalyvavo tik kvietiniai svečiai. Jo metu kalbėjo vienas iš organizatorių — V. Germanas. Iš trijų Čikagos lietuvių dienraščių V. Daunoro koncertą reklamavo tik komunistinė „Vilnis“.

ČIKAGOS „LITUANIKOS“ futbolininkai antrose pirmenybių rungtynėse vėl iškovojo du taškus. Pirmoji komanda nugalėjo meksikiečių „Atlas“ 3:2 (du įvarčius įmūšė H. Jenigas ir vienas M. Mikalaukas). Rezervinių komandų susitikimas baigėsi „Atlas“ naudai 3:1. Taip pat laimėjo ir „Litanikos“ mažieji, nugalėję „Real“ jaunuosius 6:0. Gražūs gegužės 3 d. oras ir Marquette Park šiu rungtynių stebėti sutraukė apie 500 asmenų.

ČIKAGOS 2-3 SAVAITGALYJE buvo ir daugiau pažymėtinų įvykių. Abi dienas čia vyko jaunimo simpoziumas, kurio antrosios dienos programa sutraukė būrį stebėtojų ir iš visuomenės. Šeštadienį Jaunimo Centre buvo panevėžiečių klubo balius, o sekmadienį West Lane svetainėje — „Lietuviai Televizijoje“ programos 4 metų sukakties banketas. Taip pat sekmadienį Jaunimo Centre buvo surengta jaunųjų lietuvių mokslo mėgėjų darbu paroda, kurioje nemažai lietuvių parodė savo sugebėjimus įvairiose mokslo srityse.

TRUMPAI IS ČIKAGOS. Kapitono Petro Bojevo, žuvusio Vietname, kūnas iš ten gegužės 6 d. buvo parvežtas Čikagon, kur gyvena jo žmona (Dalia Santaraitė) ir du mažamečiai vaikai. Palaidotas gegužės 8 d. — Dr. Petras Vileišis, JAV LE tarybos pirm., buvo atvykęs į Čikagą, turėjo pasitarimų su Bendruomenės veikėjais, dalyvavo Rudžių radijo programoje.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliančiantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina elismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskleidžiant giminės

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

delegacija, 100 iš V. Vokietijos atsiųstų karių su orkestru. Delegacijos narius priėmė karalienė Julijona su princu Bernardu. Atskirą pokalbį jiedu turėjo su anuometiniu kanadiečių kariniu daliniu Olandijoje vadu gen. ltn. G. Simons ir jo žmona. Vien tik Groesbeek kapinėse prie Nijmegeno yra palaidoti 2.335 kanadiečiai kariai. Iš viso II D. karo kautynėse žuvo 44.893 kanadiečiai.

suprantamos nuotaukos įsivyravau lietuvių tarpe. Vyresnieji padėjo išleisti Lietuvių Enciklopediją, o Encyclopedia Lituanica, rodos, turėtų rūpėti jaunesniajai kartai. Deja, to dėmesio labai ir labai mažai. Gal nemokame prie jų prieti, juos sudominti? Gal geriau, kad jie patys savo suiegos, per spaudą apie tai kalbėtų, nagrinėtų? „T2“ skiria daug vietos jaunosios kartos pasisakymams. Gal ten kas kada nors pakalbėtų ir apie Encycl. Lituanica?

Juozas Kapačius

„LITHUANIANS IN CANADA“

Knyga „Lithuanians in Canada“ gavau greitai ir tvarkingai. Seniai džiaugiuosi šiu turiniu bei išvaizda. Man, kaip „buvusiam kanadiečiui“ ypatingai yra malonu ją turėti. Si kopija atiteko vienai pažįstamai amerikietei rašytojai, kuri šiuo metu renka medžiagą apie N. Anglijos lietuvių gyvenimą. Manau, jog ši knyga jai padės geriau pažinti lietuvių dvasią, kultūrą, siekimus bei naujai sukurta gyvenimą toli už Tėvynės ribų. Bostono kolonija maža — negalime įlygtinti nei su judrioju Toronto, nei su didžiąja Čikaga, tačiau vieno kitu ar kitoku būdu bandom dirbti Lietuvos naudai.

Irena Kalvaitienė-Jučaitė

GIUKI BLYNAI

„Tėvishės Ziburio“ 17 nr. įveskančiam grikių miltų rekomenduoju šią krautuvę: Tooke Nutrition, 2245 Dundas St. West. Tel. 534-4456. Joje galima gauti ne tik grikių miltų, bet ir gerų nesijotų kvietinių ar ruginių miltų. Jie patys sumala, tad miltai yra švieži, ypač kvietiniai, tinka ragiauti. Kas jį mėgsta — labai skanus. N. N.

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED & REAL ESTATE BROKER

231-2661; 231-6226

3828 Bloor St. West, Islington (Prie Six Points Plaza)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

1613 Dundas St. W. Sav. R. Scasilis

ART'S PHOTO STUDIO

780 Queen St. W. Sav. R. Scasilis

prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisom: televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Pardudamos lempos ir baterijos. Priėmimo specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College) Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas) Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE (prie Queensway) Tel. 762-1009.

DR. N. NOVOSICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST. (kampas Bloor & Bathurst) Tel. 534-3370

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APSILDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminister Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

SVEIKATA YRA TURTAS!

TIKRAS, NATURALUS, NEPASTERIZUOTAS MEDUS PARDUODAMAS

30 Dewson St., Toronto 4, Ont. Telefonas 534-0563

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektrinis valymas. Sutaus iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

INSURANCE DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

SYSPENOS

Atsargus keleivis

Dvyviečio lėktuvo savininkas paėmė paskraidyti ir savo draugą. Abu buvo su parašiais. Laikinas sėdėjo prie vairo, keleivis — už jo. Lakūnui pasidarė šalta, ir jis užsitraukė apsiaustą. — E! — sušuko keleivis, — kaip išskleisite parašius, jeigu atsitiks nelaimė? — Nebijok; tuo atveju apsiaustą aš greitai nusimesiu ir tik tuomet šoksiu iš lėktuvo. Kiek paskridus, lėktuvo varuotojai pasidarė šilta ir jis greitai numetė apsiaustą. Kai atsi-grįžo į savo keleivį, norėdamas jį užkalbinti, labai nustebė, nes keleivio lėktuve jau... nebebuvo. Keleivis buvo surastas laimingai nusileidęs su parašiu-tu žemėn.

Moderni ragana

Ūkinių prekių parduotuvėje įkyri pirkėja renkasi vieną prekę po kitos ir nei vienos neišsirenka. — Duokit šluotą, tik gerą! — Prašau, — ramiai sako parduovėja. — Jums suvynioti, ar tiesiog ant jos skrisite...? * * *

• Danguje nėra vedybų, tačiau ir vedybiname gyvenime nėra dangaus.

Parinko Pr. Alš.

— Ši sekmadienį — Sekminės. Praėjusį sekmadienį 10 val. pamaldų metu įvyko pirmosios Komunijos iškilmės. Iškilnių dalyvių Komuniją priėmė duonos ir vyno pavidalais.

— Ši sekmadienį 11 v. pamaldos bus ir Gerojo Ganytojo stovyklavietėje Springhurst.

— Gegužės 9 d. iš parapijos bažnyčios palaidoti: a.a. Raimundas Laurinavičius, a.a. Julijus Drabato ir a.a. Juozas Slikas. Vėlonių giminėms ir artimiesiems nuširdi užuojauta.

— Gyvyjo Rožinio narių susirinkimas — ši sekmadienį po 10 val. pamaldų.

— Praėjusį sekmadienį 11 val. pamaldas laikė svečias iš JAV kun. J. Totoraitis, kuris buvo atvykęs iš a.a. stud. R. Laurinavičiaus laidotuves.

— Dėkojame dr. A. Šalkui už \$250 auką kankinių koplyčios statybai.

— Ši sekmadienį 11 v. pamaldos už a.a. Agotą Česaitienę, o tuo patiu metu Springhurst — už a.a. Juozą Simonaitį. Už a.a. Stasį Šimutį atliktos pamaldos gegužės 8 d.

Iškilmės kapinėse įvyks sekmadienį, gegužės 31 d., 3 v.p.p. Pavasarinis kapinių lankymas jungiamas su kapinių 10 metų sukaktimi. Numatyta speciali programa. Tikimasi daug dalyvių. Organizacijos maloniai prašomos minėti sekmadienį susilaikyti nuo kitų parengimų.

Lietuvių kankinių kryžių Midlande po keleto metų pradėjo nebeapataisamai nykti. Abejojama, ar iš viso ši medinių kryžių beapsimoka restauruoti. Greičiausiai vietoj jo teks statyti naują iš patvaresnės medžiagos. Ši reikala taria specialio komisija, vadovaujama dr. J. Sungallos, Katalikų Centro pirminko. Ji lankėsi Midlande gegužės 13 d. Kryžius buvo pastatytas ir prižiūrimas buvusios Katalikų Federacijos.

Lietuvių Fondas, neoficialiomis žiniomis, 1969 m. pelną gautą iš nuosimčių, paveidė skirstyti specialiai komisijai, sudarytai iš LF valdybos kvietusių 3 asmenų ir KLB krašto valdybos paskirtų 3 asmenų. Komisija, pirmininkaujama K. Aperačiaus, gegužės 10 d. posėdyje paruošė skirstymo planą, kuri pateiktis tvirtinti LF tarybai. Ši kartą komisijai buvo pavesta paskirstyti apie \$3000.

ISNUOMOJAMAS VASARNAMIS 3 miegamųjų su visais miesto patogumais, geras maudymasis ir žuvinimas prie Otter ežero; šešios mylios prieš Perry Sound. Skambinti tel. 277-8717.

25 AKRAI ŽEMES su labai gražu, skaidraus vandens upeliu. Kelias eina tik iki šios nuosavybės ir nėra jokio judėjimo. Yra medžių, priešais gražus miškas. Tinkama vieta statyti vasarnamiui. Prašo \$6,500.

45 AKRAI GRAZIOS, kalvotos žemės, tinkamos vasarnamio statybai. Apie 5 akrai puikaus miško. Savininkai lietuviai ir nori gero, ramaus kaimyno. Prašo \$9,700; apie \$4,000 įmokėti.

50 AKRU KAMPINIS žemės sklypas; apie pusę — miškas, likusi dalis — gražus laukas. Priešais gražus reginys. Prašo \$10,700.

50 AKRU KAMPINIS ūKIS su geru gyvenamuoju namu (visi patogumai) ir naujais tvirtais. Graži aplinka. Prašo \$29,500.

77 AKRAI ŽEMES su 6 kambarių mūriniu namu, tvirtais ir daržine. Teko gražus, žuvinys upelis. Labai jaukus lietuviškas kiemas, bet aplėistas, reikalingas tvarkymo. Prašoma kaina \$17,500.

120 AKRU ūKIS be pastatų su trimis keliais ir gražu tvirtiniu. Prašo \$15,000, įmokėti \$3,500.

Visos šios nuosavybės yra Dundalk Fleeshertone rajone ir arti 10 pento. Smulkesnį informacijų teirautis skambinant ST. DARGUI, 231-6226, FRANK BARAUSKAS, Realtor.

PRITYRĘS KIETMEDŽIO GRINDŲ specialistas atlieka grindų atnaujinimo darbus. Ant naujų grindų uždedu varnišą, kurio nereikia vaksuoti. Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai. Telefonas 653-3738.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spintelės ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

PARKSIDE MARKET

335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršiniai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu.

Nemokamas pristatymas.

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas,

perukai ir t. t. Priėmamos kainos

Gegužės 22, penktadienį, 8 val. vakaro,

BROCKTON HIGH SCHOOL AUDITORIJOJ

(Bloor-Brock) įvyks Vilniaus operos solisto

VACIO DAUNORO KONCERTAS

Solistui akomponuoja muz. St. Gailevičius.

Kvietimai gaunami J. Margio vaistinėje, 408 Roncesvalles.

Įėjimas — \$3.

RENGEJAI

Šiauliečių Sambūrio Klubo

ŠOKIŲ VAKARAS

gegužės 23, šeštadienį, 7 v. vakaro,

ŠV. JONO KR. PARAPIJOS SALEJE,

941 DUNDAS ST. W., TORONTO.

Vertinga loterija ir populiari lietuviška bei tarptautinė muzika.

Biliety kaina — \$2.00

Visi ir iš visų vietovių mielai laukiami.

VALDYBA

TORONTE

TORONTE

šeštadienį, birželio 6 d., 7 v. vakaro,

dalyvaujant Danijos konsului, Prisikėlimo parapijos

parodų salėje, 999 COLLEGE STREET, įvyksta

DANIJOJ GYVENUSIŲ LIETUVIŲ

SUVAZIAVIMAS

SU GRAŽIA PROGRAMA — ŠOKIAIS ir VAIŠĖMIS.

Visi buvę Danijos lietuviai su savo draugais kviečiami dalyvauti.

INFORMACIJAI: S. Jokūbaitis, 23 Alhambra Ave., Toronto 3, Ontario. Tel. 537-2869.

RENGEJŲ KOMITETAS

Iškilusis "Varpo" koncertas Toronte

"Varpo" koncertą gegužės 9 d. West Park Vocational School salėje Toronto lietuvių visuomenė pasitiko su dideliu domesiu — 600 vietų salė buvo pilna ir dargi nevisi tilpo. Koncertas pradėtas himnu "O Canada" labai punktualiai Danforth Tech mokyklos pučiamųjų orkestro, vadovaujamo B. Rose. "Varpas", diriguojamas savo garbės dirigento St. Gailevičiaus, programą pradėjo tradicine A. Vanagačio daina "Laisvės varpas", kuri pabrėžia mintį "tas laisvės nevertas, kas negina jos". Po šios įžangos choro dirigavimą perėmė dartinis pučiamųjų V. Verikaitis. Jo rankose choras gyvai ir tvirtai atliko V. Klovos "Nesigink, svainiuk!", L. Abariaus "Augau aš pas tėvelį". Vyrų choras, pasipuošęs ilgomis, baltomis sukniomis, padainavo L. Povilaicio "Kas subatėlė", D. Andriulio "Oi dariau, dariau lyseles", St. Gailevičiaus "Gamtoje" (žodžiai Pr. Lemberto). Daugiausia klausytojų dėmesio susilaukė pastaroji daina, juoba, kad ir pats kompozitorius buvo salėje. Klausytojai sukėlė ovacijas.

Kitataučių gimnazijos mokinių orkestras atliko A. L. Scarolino "Lietuviška rapsodiją" ir trejetą tarptautinių kūrinių, kurių vieną dirigavo V. Verikaitis.

Koncerto viršūnę sudarė J. Siobelių "Finlandija" ir Br. Jonušo "Ramovėnai". Šiuos kūrinius atliko "Varpo" choras kartu su orkestru. Didingiausiai skambėjo "Finlandija", kuri ir paliko bene giliausią įspūdį klausytojams. Choras dainavo "Finlandijos" melodiją pritaikytą F. Kiršos eilėraštį "Ant marių kranto". Dirigavo B. Rose. "Ramovėnų maršas" skambėjo lengvai, pakeliantis, bet mažiau pagausiantis.

Programą pajavirino "Gintaro" tautiniai šokiai, vadovaujami D. Balseytės, R. Karasiejienės ir J. Karasiejus. Jų trys gausios grupės parodė ryšką pažangą. Tai neabejotinai jau gerai paruoštas vienetas.

Koncerto dalyviai šį kartą neįgalėjo dėti — daug plovio, nes buvo už ką. Pirmiausia visi džiaugėsi "Varpo" prisikėlimu, diriguojamas savo garbės dirigento St. Gailevičiaus, programą pradėjo tradicine A. Vanagačio daina "Laisvės varpas", kuri pabrėžia mintį "tas laisvės nevertas, kas negina jos". Po šios įžangos choro dirigavimą perėmė dartinis pučiamųjų V. Verikaitis. Jo rankose choras gyvai ir tvirtai atliko V. Klovos "Nesigink, svainiuk!", L. Abariaus "Augau aš pas tėvelį". Vyrų choras, pasipuošęs ilgomis, baltomis sukniomis, padainavo L. Povilaicio "Kas subatėlė", D. Andriulio "Oi dariau, dariau lyseles", St. Gailevičiaus "Gamtoje" (žodžiai Pr. Lemberto). Daugiausia klausytojų dėmesio susilaukė pastaroji daina, juoba, kad ir pats kompozitorius buvo salėje. Klausytojai sukėlė ovacijas.

Kitataučių gimnazijos mokinių orkestras atliko A. L. Scarolino "Lietuviška rapsodiją" ir trejetą tarptautinių kūrinių, kurių vieną dirigavo V. Verikaitis.

Koncerto viršūnę sudarė J. Siobelių "Finlandija" ir Br. Jonušo "Ramovėnai". Šiuos kūrinius atliko "Varpo" choras kartu su orkestru. Didingiausiai skambėjo "Finlandija", kuri ir paliko bene giliausią įspūdį klausytojams. Choras dainavo "Finlandijos" melodiją pritaikytą F. Kiršos eilėraštį "Ant marių kranto". Dirigavo B. Rose. "Ramovėnų maršas" skambėjo lengvai, pakeliantis, bet mažiau pagausiantis.

Programą pajavirino "Gintaro" tautiniai šokiai, vadovaujami D. Balseytės, R. Karasiejienės ir J. Karasiejus. Jų trys gausios grupės parodė ryšką pažangą. Tai neabejotinai jau gerai paruoštas vienetas.

Koncerto dalyviai šį kartą neįgalėjo dėti — daug plovio, nes buvo už ką. Pirmiausia visi džiaugėsi "Varpo" prisikėlimu, diriguojamas savo garbės dirigento St. Gailevičiaus, programą pradėjo tradicine A. Vanagačio daina "Laisvės varpas", kuri pabrėžia mintį "tas laisvės nevertas, kas negina jos". Po šios įžangos choro dirigavimą perėmė dartinis pučiamųjų V. Verikaitis. Jo rankose choras gyvai ir tvirtai atliko V. Klovos "Nesigink, svainiuk!", L. Abariaus "Augau aš pas tėvelį". Vyrų choras, pasipuošęs ilgomis, baltomis sukniomis, padainavo L. Povilaicio "Kas subatėlė", D. Andriulio "Oi dariau, dariau lyseles", St. Gailevičiaus "Gamtoje" (žodžiai Pr. Lemberto). Daugiausia klausytojų dėmesio susilaukė pastaroji daina, juoba, kad ir pats kompozitorius buvo salėje. Klausytojai sukėlė ovacijas.

Kitataučių gimnazijos mokinių orkestras atliko A. L. Scarolino "Lietuviška rapsodiją" ir trejetą tarptautinių kūrinių, kurių vieną dirigavo V. Verikaitis.

Koncerto viršūnę sudarė J. Siobelių "Finlandija" ir Br. Jonušo "Ramovėnai". Šiuos kūrinius atliko "Varpo" choras kartu su orkestru. Didingiausiai skambėjo "Finlandija", kuri ir paliko bene giliausią įspūdį klausytojams. Choras dainavo "Finlandijos" melodiją pritaikytą F. Kiršos eilėraštį "Ant marių kranto". Dirigavo B. Rose. "Ramovėnų maršas" skambėjo lengvai, pakeliantis, bet mažiau pagausiantis.

Programą pajavirino "Gintaro" tautiniai šokiai, vadovaujami D. Balseytės, R. Karasiejienės ir J. Karasiejus. Jų trys gausios grupės parodė ryšką pažangą. Tai neabejotinai jau gerai paruoštas vienetas.

Koncerto dalyviai šį kartą neįgalėjo dėti — daug plovio, nes buvo už ką. Pirmiausia visi džiaugėsi "Varpo" prisikėlimu, diriguojamas savo garbės dirigento St. Gailevičiaus, programą pradėjo tradicine A. Vanagačio daina "Laisvės varpas", kuri pabrėžia mintį "tas laisvės nevertas, kas negina jos". Po šios įžangos choro dirigavimą perėmė dartinis pučiamųjų V. Verikaitis. Jo rankose choras gyvai ir tvirtai atliko V. Klovos "Nesigink, svainiuk!", L. Abariaus "Augau aš pas tėvelį". Vyrų choras, pasipuošęs ilgomis, baltomis sukniomis, padainavo L. Povilaicio "Kas subatėlė", D. Andriulio "Oi dariau, dariau lyseles", St. Gailevičiaus "Gamtoje" (žodžiai Pr. Lemberto). Daugiausia klausytojų dėmesio susilaukė pastaroji daina, juoba, kad ir pats kompozitorius buvo salėje. Klausytojai sukėlė ovacijas.

Kitataučių gimnazijos mokinių orkestras atliko A. L. Scarolino "Lietuviška rapsodiją" ir trejetą tarptautinių kūrinių, kurių vieną dirigavo V. Verikaitis.

DĖMESIO!

Pranešame, kad vėl galima užsakyti giminėms

LIETUVOJE ir kitur automobilių

"Moskvitch 408 E - E".

Kaina — \$3,021.50

Kas mano užsakyti, prašome tai padaryti tuojau, nes šį kartą Kanadai paskirtas automobilių skaičius yra labai, labai mažas.

Baltic Exporting Co., 480 RONCESVALLES AVE., Toronto 3, Ont. Tel. LE 1-3098

TORONTO MAIRONIO SEŠTADIENINĖ MOKYKLĄ 1970 M. BAIGĖ:

1. Baltakys, Linas
2. Bražukas, Lūdas
3. Bubelytė, Ilona
4. Bukšaitytė, Rasa
5. Cepaitytė, Rūta
6. Didžbalis, Stasys
7. Dobis, Jonas
8. Empakeris, Donatas
9. Gataveckaitė, Daiva
10. Gataveckas, Gediminas
11. Greičiūnaitė, Ramunė
12. Gudelytė, Danutė
13. Imbrasas, Linas
14. Javaitė, Vida
15. Jurėnaitė, Teresė
16. Kalinauskas, Gediminas
17. Kleivanas, Liudas
18. Kriščiūnas, Antanas
19. Lazauskaitė, Danutė
20. Mačiūnaitė, Laima
21. Marijošius, Darius
22. Maziliauskaitė, Ina
23. Mažeikaitė, Saulė
24. Pilipaitytė, Violeta
25. Radžiūnas, Viktoras
26. Ramanauskaitė, Dana
27. Ramanauskas, Stasys
28. Rudaitis, Vytautas
29. Saulėnaitė, Rasa
30. Senkevičiūtė, Asta
31. Slapšytė, Renata
32. Stravinskaitė, Ramunė
33. Sungaila, Paulius
34. Šarkaitė, Silvija
35. Šeškus, Algis
36. Šileika, Antanas
37. Urbonas, Antanas
38. Užupis, Arvydas
39. Užupis, Jonas
40. Valčiūnas, Vaidotas
41. Vaišnoras, Algimantas
42. Valiulis, Algis
43. Vaškevičiūtė, Rūta
44. Virkutytė, Sigita
45. Ycaite, Loretta
46. Ycaite, Vida
47. Zaleskis, Andrius
48. Zabaite, Danutė

Trejoja iškilmė. Gegužės 10 d., Toronto apyl. valdybos atstovai V. Stabackinskius tarus atidromą žodį ir kun. J. Staškevičiui sukalbėjus invokaciją, Prisikėlimo par. salėje įvyko K. L. B. švietimo komisijos surengtas premijų įteikimas konkursų laimėjusiems mokiniams iš Hamiltono, Montrelio ir Toronto šeštadienių mokyklų. Scenoje susėdusiam būriui mergaičių (tik 3 berniukai) premijas įteikė gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas ir švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskas. Iškilmėje dalyvavo svečių iš Hamiltono ir Montrelio. Ta proga buvo surengta ir konkursinių darbų paroda atskiroje salėje (plačiau apie konkursus — kitame "TZ" nr.).

Ten pat buvo įteikti pažymėjimai baigusiems Toronto Maironio šeštadienių mokyklą — 10 skyrių. Tokių buvo 48. Juos pristatė mokyklos vedėjas J. Andriulis įvadininiu žodžiu. Pažymėjimus įteikė gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas, vedėjas ir mokytojų. Davanas baigusiems įteikė švietimo tarybos pirm. kun. P. Barius, OFM. Sveikinimo kalbas pasakė: gen. konsulas, auklėtojų vardu — mokyta. A. Kuoliene, auklėtojų — S. Sarkaitė. Mokiniai apdovanojo mokytojus: J. Andriulį, V. Balseienę, V. Tasecką, A. Kuoliene, L. Nakrošienę, V. Birieta. Pastarasis buvo ir iškilmės pranešėjas. Pagalvavo švietimo tarybos pirm. kun. P. Barius, OFM, tarė sveikinimo, padėkos ir linkėjimo žodį.

"Su mokyklos iškilme buvo sujungtas ir Motinos Dienos minėjimas. Paskaitėle sklandžiai skaitė mokinys A. Valiulis. Vyr. klasių mokinės, lydimos "Satrijų" skaučių kanklininkų muzikos, atliko Sadutės šoki. I ir II skyr. mokiniai padainavo dvi daineles, o III, IV ir V sk. mokiniai — 3. Chorus paruošė ir jiems vadovavo mokyta. R. Gvildytė. Išskirtinai gražiai deklamavo V. Simačio "Sugrįžk, pasasarelė". R. Bubelytė, laimėjusi pirmąją deklamacijų konkursą. Čigonėlį pašoko X sk. mokiniai. Mokytoja A. Paškauskos vadovaujanti, vyr. klasių mokiniai padainavo dvi dainas. K. Rovaitė, irgi laimėjusi deklamacijos premiją, deklamavo B. Brazdžionio "Šiaurės pašvaistė". Užbaigti mergaičių grupė pašoko Kubilą. Programos pranešėja buvo L. Jagelaitė, akordeonistė — E. Rovas, programos tvarkytoja — mokyta. V. Balseienė. Iškilmės dalyvavo pilnutėlė salė mokinių, tėvų, motinų ir svečių.

Jonas Govedas, muzikos studentas, aktyviai dalyvauja muzikiniame lietuvių gyvenime kaip vargonininkas ir pianistas-akompaniatorius. Jis pastaruoju metu akompanavo jungtiniam chorui Vasario 16 minėjime, "Birbynės" koncerte, o gegužės 9 d. — "Varpo" koncerte. Neseniai jis buvo pakviestas akomponuoti estų studentė pianistė, koncertavusi Toronto Estų Namų salėje. Ten jiedu buvo publikos entuziastiškai sutikti ir apdovanoji gėlėmis.

Apie komunistų planus JAV-se ir Kanadoje kalbės amerikietis dr. Fred Schwarz gegužės 21, ketvirtadienį, 8 v.v., Jarvis Collegiate auditorijoje. Įėjimas visiems laisvas.

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

— Gegužės 2 d. mūsų svetainėje įvyko parapijos choro sezono užbaigimo koncertas. Programą išpildė mišrus choras, vadovaujamas muz. Alekso Ambrozaicio. Programoje dalyvavo ir sol. G. Capkauskienė. Tiek mišrus choras, tiek moterų choras, tiek mūsų mieloji solistė susilaukė gausių ovacijų. Koncerto pabaigoje, klebonas kun. dr. F. Juocevičius padėkojo visiems programos dalyviams ir kartu parapijietiams bei svečiams už atsilankymą.

Po koncerto, kuris užtruko apie valandą, buvo vakarienė ir loterija. Iš 37 laimikių 20 suaukojo choristai. Šokiams grojo puikus orkestras iš 5 asmenų iki 1 v.r. Koncertas-vakarienė davė parapijai \$221 pelno.

— Sekmadienį po 11 val. pamaldų choristai turėjo pobūvį par. svetainėje. Dalyvavo ir svečiai: kun. K. Kuzminskas, sol. G. Capkauskienė su savo mamyte, buvęs choristas dantų gydytojas Kazys Ambrozaitis, buvęs ilgametis choristas bei senūnas C. Ambrosas ir kairurie par. k-to nariai. Ta proga ypač gražų žodį tarė mūsų parapijos mišrus choro vadovas muz. Aleksas Ambrozaitis. Solistė G. Capkauskienė gražiais žodžiais apibūdino kairiųjų asmenis vaisyti metu. Lietuviška daina pajavirino vašes. Tai buvo mūsų parapijos choro šeimos šventė.

— Serga W. Kalinauskas — turėjo sunkią operaciją; gydosi Queen Elizabeth ligoninėje.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — \$160.37. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— Ši sekmadienį — Sekminės. Tą dieną 10 val. bus vaikams Komunija. Kviečiamie visus tėvelius pasirūpinti, kad visi vaikai Ją priimtų.

— Sekmadienį, gegužės 17, po 11 v. Mišii bus Sv. Onos Draugijos susirinkimas. Kviečiamie visos narės ir bičiulės. Tuo patiu metu bus ir trutininkų susirinkimas.

— Katalikų moterų susirinkimas įvyks gegužės 24 d. po 11 val. Mišii N. P. Marijos seserų patalpose. Po susirinkimo bus vaišės.

— Sv. Onos Draugija organizuoja maldininkų kelionę į Lachute, P.Q., gegužės 31. Autobusas išvyks 9 v. ryto. Kaina — \$3. Norinties prisidėti (vyrus, moteris ar vaikus) prašo pranešti Sv. Onos Drjos valdyba iki gegužės 24 d.

— Gegužės pamaldos mūsų bažnyčioje vyks trečiadieniais ir penktadieniais 7.30 v. vak., sekmadeniais — po 11 v. Mišii.

— Sveikiname Mykolą ir Moniką Grinkus, nuosirdžius parapijos bend-

rejusius.

— KLB Montrelio šeimosio prezidiumo išsiuntinėtas biuletenis susilaukė palankaus atgarsio. Jau gautas nemažas skaičius pareiškimų solidarumo įnašus nu-rašinėti nuo sąskaitų "Litas". Gautieji pareiškimai bus skelbiami spaudoje. Kadangi solidarumo įnašus yra vieniintelis pastovus bendruomenės pajamų šaltinis, tai visi kviečiami nepagalėti tų \$2 į metus ir išsiuntinėti pareiškimus pasirašyti.

Dail. Ona Sablauskienė dalyvavo dailininkų grupės parodoje Los Angeles birželio 21 d. Paroda rengiama vietinės Lietuvių Dienos proga.

"Litas" bus uždarytas abiejose skyrusiose gegužės 17 ir 18 d. — Viktorijos ilgai savaitgalį.

Dr. E. Knystautas, fizikos specialistas, dirba Kvebeko atominės energijos tyrimų centre. Apie savo darbus jis yra pakviestas padaryti pranešimus Svedijoje ir Danijoje.

Radio stotis CFMB, vadovaujama lenkų tautybės asmens K. Stanczykowskio, sudaro sąlygas ir kitų tautybių radio programoms. Šiais metais televizijos ir radio sąjungos bankete CFMB stotis išrinkta "1970 metų stotimi" už jos pagalbą, suteiktą septyniems lenkų žvejams, pagėgusiems iš Lenkijos laivo. Ši stotis buvo taipgi atžymėta 1965 m., o 1966 m. gavo auščiausią Kvebeko atžymėjimą.

Žydu studentams Montrealyje įsteigtas stipendijų fondas, ypač tiems, kurie yra naujai atvykę. Iki 1969 m. gruodžio 31 d. fondas gavo 77 prašymus, kurių 44 patenkino. Stipendijos duoda mos per Hebrew Free Loan Association ilgalaikių paskolų formoje. Daugiausia prašymų gautama iš šių kraštų žydu: Maroko, Libano, Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos, Rumunijos, Irako, Izraelio. Lietuva nemini ma. Minėtasis žydu studentų stipendijų fondas sudarytas savų organizacijų dėka.

NORIU ISSINUOMOTI vasarnami priė vandens visam sezonui, apie 100—120 mylių nuo Toronto. Prašau skambinti tel. 535-6651.

TORONTO, ONT.

Mokytojų pagerbimas. Toronto šeštad. mokyklos tėvų komitetas, pirmininkaujamas L. Kalinauskos, gegužės 10 d. vakare Prisikėlimo parodų salėje surengė mokytojų vakarienę, kurioje dalyvavo ir šiaip kvietinųjų svečių. Ta proga PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas ir KLB švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskas įteikė atžymėjimus diplomus mokytojams, dirbusiems šeštad. mokykloje bent trejus metus. Tokių atžymėjimų išduota 53. Daugiausia metų yra dirbusi mokyta. M. Gudaitienė, būtent, 20. Ji tad atžymėjimų vardu tarė žodį. Mokytojai visi labai gausiai dėkojo: tėvų komiteto pirm. L. Kalinauskas, švietimo tarybos pirm. kun. P. Barius, OFM, kun. P. Ažubalis ir auščiausi minėti švietimo pareigūnai. Mokytojų vardu kalbėjo J. Andriulis, kuris pasidžiaugė tėvų komiteto bei tarybos talka ir dėkojo už mokytojų darbo įvertinimą.

— Mokyklos iškilmė buvo sujungtas ir Motinos Dienos minėjimas. Paskaitėle sklandžiai skaitė mokinys A. Valiulis. Vyr. klasių mokinės, lydimos "Satrijų" skaučių kanklininkų muzikos, atliko Sadutės šoki. I ir II skyr. mokiniai padainavo dvi daineles, o III, IV ir V sk. mokiniai — 3. Chorus paruošė ir jiems vadovavo mokyta. R. Gvildytė. Išskirtinai gražiai deklamavo V